

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

► **B** EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU) N:o 168/2013,
annettu 15 päivänä tammikuuta 2013,
kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)
(EUVL L 60, 2.3.2013, s. 52)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Komission delegoitu asetus (EU) N:o 134/2014, annettu 16 päivänä joulukuuta 2013	L 53	1	21.2.2014
► <u>M2</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2019/129, annettu 16 päivänä tammikuuta 2019	L 30	106	31.1.2019
► <u>M3</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2020/1694, annettu 11 päivänä marraskuuta 2020	L 381	4	13.11.2020

Oikaistu:

- **C1** Oikaisu, EUVL L 77, 23.3.2016, s. 65 (168/2013)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EU)
N:o 168/2013,**

annettu 15 päivänä tammikuuta 2013,

**kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten ajoneuvojen hyväksynnästä
ja markkinavalvonnasta**

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

I LUKU

KOHDE, SOVELTAMISALA JA MÄÄRITELMÄT

1 artikla

Kohde

1. Tässä asetuksessa vahvistetaan hallinnolliset ja tekniset vaatimukset kaikkien 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen uusien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntää varten.

Tätä asetusta ei sovelleta yksittäisten ajoneuvojen hyväksyntään. Tällaisia yksittäishyväksyntöjä myöntävien jäsenvaltioiden on kuitenkin hyväksyttävä ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynät, jotka on myönnetty asiaankuuluvien kansallisten säännösten sijasta tämän asetuksen nojalla.

2. Tässä asetuksessa vahvistetaan vaatimukset tämän asetuksen mukaisesti hyväksyttävien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden markkinavalvontaa varten. Tässä asetuksessa vahvistetaan myös vaatimukset tällaisiin ajoneuvoihin tarkoitettujen osien ja varusteiden markkinavalvontaa varten.

3. Tällä asetuksella ei rajoiteta liikenneturvallisuutta koskevan lainsäädännön soveltamista.

2 artikla

Soveltamisala

1. Tätä asetusta sovelletaan kaikkiin 4 artiklassa ja liitteessä I luokiteltuihin, yleisillä teillä käytettäviksi tarkoitettuihin kaksi- ja kolmipyöräisiin ajoneuvoihin ja nelipyöriin, jäljempänä 'L-luokan ajoneuvot', myös niihin, jotka suunnitellaan ja valmistetaan yhdessä tai useammassa vaiheessa, sekä tällaisia ajoneuvoja varten suunniteltuihin ja valmistettuihin järjestelmiin, komponentteihin ja erillisiin teknisiin yksiköihin sekä osiin ja varusteisiin.

Tätä asetusta sovelletaan myös enduro-moottoripyöriin (L3e-AxE (x = 1, 2 tai 3)), trial-moottoripyöriin (L3e-AxT (x = 1, 2 tai 3)) ja maastomönkijöihin (L7e-B), sellaisina kuin ne luokitellaan 4 artiklassa ja liitteessä I.

▼B

2. Tätä asetusta ei sovelleta seuraaviin ajoneuvoihin:
- a) ajoneuvot, joiden suurin rakenteellinen nopeus on enintään 6 km/h;
 - b) ajoneuvot, jotka on tarkoitettu yksinomaan liikuntarajoitteisten käyttöön;
 - c) ajoneuvot, jotka on tarkoitettu yksinomaan kävelen ohjattaviksi;
 - d) ajoneuvot, jotka on tarkoitettu käytettäväksi yksinomaan kilpailuissa;
 - e) ajoneuvot, jotka on suunniteltu ja rakennettu puolustusvoimien, väestönsuojelun, palo- ja pelastustoimen, yleisestä järjestyksestä vastaavien laitosten ja ensiapupalvelujen käyttöön;
 - f) maa- ja metsätaloudessa käytettävien ajoneuvojen hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta 5 päivänä helmikuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 167/2013 ⁽¹⁾ soveltamisalaan kuuluvat maatalous- tai metsäajoneuvot, liikkuviin työkoneisiin asennettävien polttomoottoreiden kaasu- ja hiukkaspäästöjen torjuntatoimenpiteitä koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 16 päivänä joulukuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/68/EY ⁽²⁾ ja koneista 17 päivänä toukokuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/42/EY ⁽³⁾ soveltamisalaan kuuluvat koneet sekä direktiivin 2007/46/EY soveltamisalaan kuuluvat moottoriajoneuvot;
 - g) ajoneuvot, jotka on tarkoitettu ensisijaisesti maastokäyttöön ja käytettäväksi päällystämättömillä pinnoilla;
 - h) apumoottoreilla varustetut polkupyörät, joissa on suurimmalta jatkuvalta nimellisteholtaan enintään 250 W:n sähkömoottori, jonka tehonsyöttö katkeaa, kun pyöräilijä lopettaa polkemisen, ja vähenee muutoin asteittain ja lopulta katkeaa ennen kuin ajoneuvo saavuttaa nopeuden 25 km/h;
 - i) itsestään tasapainottuvat ajoneuvot;
 - j) ajoneuvot, joissa ei ole yhtäkään istuinpaikkaa;
 - k) ajoneuvot, joissa kuljettajan istuinpaikan R-pisteen korkeus on ≤ 540 mm luokissa L1e, L3e ja L4e tai ≤ 400 mm luokissa L2e, L5e, L6e ja L7e.

*3 artikla***Määritelmät**

Tässä asetuksessa ja liitteessä II luetteloiduissa säädöksissä, jollei niissä toisin säädetä, sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- 1) 'tyyppihyväksynnällä' tarkoitetaan menettelyä, jossa hyväksyntäviranomaisen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi täyttää sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 1.

⁽²⁾ EYVL L 59, 27.2.1998, s. 1.

⁽³⁾ EUVL L 157, 9.6.2006, s. 24.

▼ B

- 2) 'tyyppihyväksyntätodistuksella' tarkoitetaan asiakirjaa, jolla hyväksyntäviranomainen virallisesti varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi on hyväksytty;
- 3) 'kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnällä' tarkoitetaan tyyppihyväksyntää, jolla hyväksyntäviranomainen varmentaa, että kesken-eräinen, valmis tai valmistunut ajoneuvotyyppi täyttää sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 4) 'EU-tyyppihyväksynnällä' tarkoitetaan menettelyä, jossa hyväksyntäviranomainen varmentaa, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi täyttää sitä koskevat tämän asetuksen hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 5) 'EU-tyyppihyväksyntätodistuksella' tarkoitetaan todistusta, joka perustuu tämän asetuksen nojalla annettavassa täytäntöönpanosäädöksessä vahvistettuun malliin taikka tässä asetuksessa tai tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä tarkoitetuissa soveltuvissa E-säännöissä vahvistettuun ilmoituslomakkeeseen;
- 6) 'järjestelmän tyyppihyväksynnällä' tarkoitetaan tyyppihyväksyntää, jolla hyväksyntäviranomainen varmentaa, että tiettyä tyyppiä olevaan ajoneuvoon asennettu järjestelmä täyttää sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 7) 'erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksynnällä' tarkoitetaan tyyppihyväksyntää, jolla hyväksyntäviranomainen varmentaa, että erillinen tekninen yksikkö täyttää sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset suhteessa yhteen tai useampaan määrättyyn ajoneuvotyyppiin;
- 8) 'komponentin tyyppihyväksynnällä' tarkoitetaan tyyppihyväksyntää, jolla hyväksyntäviranomainen varmentaa, että komponentti täyttää ajoneuvosta erillään sitä koskevat hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset;
- 9) 'kansallisella tyyppihyväksynnällä' tarkoitetaan jäsenvaltion kansallisessa lainsäädännössä säädettyä tyyppihyväksyntämenettelyä; tällainen hyväksyntä on voimassa ainoastaan kyseisen jäsenvaltion alueella;
- 10) 'vaatimustenmukaisuustodistuksella' tarkoitetaan asiakirjaa, jonka valmistaja toimittaa todistuksena siitä, että valmistettu ajoneuvo on hyväksytyin ajoneuvotyyppin mukainen;
- 11) 'perusajoneuvolla' tarkoitetaan ajoneuvoa, jota käytetään monivaiheisen tyyppihyväksyntämenettelyn ensimmäisen vaiheen aikana;
- 12) 'kesken-eräisellä ajoneuvolla' tarkoitetaan ajoneuvoa, jonka valmistuksessa tarvitaan vielä vähintään yksi lisävaihe tämän asetuksen soveltuvien teknisten vaatimusten täyttämiseksi;
- 13) 'valmistuneella ajoneuvolla' tarkoitetaan monivaiheisen tyyppihyväksyntämenettelyn tuloksena saatavaa ajoneuvoa, joka täyttää tämän asetuksen soveltuvat tekniset vaatimukset;
- 14) 'valmiilla ajoneuvolla' tarkoitetaan ajoneuvoa, jota ei tarvitse saattaa valmiiksi, jotta se täyttäisi tämän asetuksen soveltuvat tekniset vaatimukset;
- 15) 'järjestelmällä' tarkoitetaan yhden tai useamman erityisen toiminnon suorittamiseksi ajoneuvossa yhdistettyjen laitteiden kokoonpanoa, jonka on täytettävä tämän asetuksen tai tämän asetuksen nojalla annettavan delegoidun säädöksen tai täytäntöönpanosäädöksen vaatimukset;

▼B

- 16) 'komponentilla' tarkoitetaan ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, jonka on täytettävä tämän asetuksen tai tämän asetuksen nojalla annettavan delegoidun säädöksen tai täytäntöönpanosäädöksen vaatimukset ja joka voidaan tyyppihyväksyä ajoneuvosta erillään tämän asetuksen tai tämän asetuksen nojalla annettavien delegeoitujen säädösten tai täytäntöönpanosäädösten mukaisesti, kun näissä säädöksissä nimenomaisesti niin säädetään;
- 17) 'erillisellä teknisellä yksiköllä' tarkoitetaan ajoneuvon osaksi tarkoitettua laitetta, jonka on täytettävä tämän asetuksen tai tämän asetuksen nojalla annettavan delegoidun säädöksen tai täytäntöönpanosäädöksen vaatimukset ja joka voidaan tyyppihyväksyä ajoneuvosta erillään mutta ainoastaan suhteessa yhteen tai useampaan määrättyyn ajoneuvotyyppiin, kun näissä säädöksissä nimenomaisesti niin säädetään;
- 18) 'osilla' tarkoitetaan ajoneuvon kokoonpanoa varten käytettäviä hyödykkeitä sekä varaosia;
- 19) 'varusteilla' tarkoitetaan kaikkia muita hyödykkeitä kuin osia, joita voidaan lisätä tai asentaa ajoneuvon;
- 20) 'alkuperäisillä osilla tai varusteilla' tarkoitetaan osia tai varusteita, jotka valmistetaan ajoneuvon valmistajan kyseisen ajoneuvon kokoonpanoa varten tuotettaville osille ja varusteille laatimien eritelmien ja tuotantostandardien mukaisesti; tämä käsittää myös osat ja varusteet, jotka valmistetaan samalla tuotantolinjalla kuin kyseiset osat ja varusteet; jos toisin ei osoiteta, oletetaan, että osat tai varusteet ovat alkuperäisiä osia ja varusteita, kun valmistaja varmentaa, että osat tai varusteet täyttävät kyseisen ajoneuvon kokoonpanossa käytettävien komponenttien laatuvaatimukset ja ne on valmistettu ajoneuvon valmistajan eritelmien ja tuotantostandardien mukaisesti;
- 21) 'varaosilla' tarkoitetaan hyödykkeitä, jotka asennetaan ajoneuvon korvaamaan ajoneuvon alkuperäisiä osia, myös sellaiset hyödykkeet kuten voiteluaineet, jotka ovat välttämättömiä ajoneuvoa käytettäessä, lukuun ottamatta polttoainetta;
- 22) 'toimintaturvallisuuudella' tarkoitetaan, ettei ole kohtuutonta riskiä siitä, että henkilöille aiheutuu ruumiinvamma tai terveystaitta taikka omaisuus vahingoittuu mekaanisten, hydraulisten, pneumaattisten, sähköisten tai elektronisten järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden virheellisestä toiminnasta johtuvien vaarojen vuoksi;
- 23) 'kehittyneellä jarrujärjestelmällä' tarkoitetaan lukkiutumattomaa jarrujärjestelmää, yhdistettyä jarrujärjestelmää tai molempia;
- 24) 'lukkiutumattomalla jarrujärjestelmällä' tarkoitetaan järjestelmää, joka havaitsee pyörän luistamisen ja sen rajoittamiseksi automaattisesti muuttaa painetta, joka saa aikaan jarrutusvoimat pyörillä;
- 25) 'yhdistetyllä jarrujärjestelmällä' tarkoitetaan
 - a) ajoneuvoluokkien L1e ja L3e tapauksessa käyttöjarrujärjestelmää, jossa ainakin kahta jarrua eri pyörissä käytetään yhdellä hallintalaitteella;

▼B

- b) ajoneuvoluokan L4e tapauksessa käyttöjarrujärjestelmää, jossa ainakin etu- ja takapyörien jarruja käytetään yhdellä hallintalaitteella (jos takapyörää ja sivuvaunun pyörää jarrutetaan samalla jarrujärjestelmällä, sitä pidetään takajarruna);
- c) ajoneuvoluokkien L2e, L5e, L6e ja L7e tapauksessa käyttöjarrujärjestelmää, jossa kaikkien pyörien jarruja käytetään yhdellä hallintalaitteella;
- 26) 'automaattisesti kytkeytyvillä valoilla' tarkoitetaan valaistusjärjestelmää, joka kytkeytyy toimintaan, kun ajoneuvon virtakytkin tai moottorin käynnistys- ja sammuttamiskytkin on päällä-asennossa;
- 27) 'pilaantumista rajoittavalla laitteella' tarkoitetaan ajoneuvon komponentteja, jotka säätelevät tai rajoittavat pakokaasu- ja/tai haihtumis päästöjä;
- 28) 'korvaavalla pilaantumista rajoittavalla laitteella' tarkoitetaan pilaantumista rajoittavaa laitetta tai tällaisten laitteiden kokoonpanoa, joka on tarkoitettu korvaamaan alkuperäinen pilaantumista rajoittava laite ja joka voidaan hyväksyä erillisenä teknisenä yksikkönä;
- 29) 'istuinpaikalla' tarkoitetaan
- a) satulaa, jossa istuu joko kuljettaja tai matkustaja ja jota käytetään hajareisin istuen; tai
- b) mitä tahansa istuinta, jolla voi istua vähintään henkilö, jonka koko vastaa kuljettajan tapauksessa 50. persentiilin mieshenkilöä edustavaa ihmistä esittävää nukkea;
- 30) 'puristussytytysmoottorilla' tai 'dieselmoottorilla' tarkoitetaan diesel-työkierron mukaisesti toimivaa polttomoottoria;
- 31) 'kipinäsytytysmoottorilla' tai 'ottomoottorilla' tarkoitetaan otto-työkierron mukaisesti toimivaa polttomoottoria;
- 32) 'hybridiajoneuvolla' tarkoitetaan moottorikäyttöistä ajoneuvoa, jossa on vähintään kaksi erilaista energiamuunninta ja kaksi erilaista energianvarastointijärjestelmää (ajoneuvossa) ajoneuvon voimanlähteinä;
- 33) 'sähkökäyttöisellä hybridiajoneuvolla' tarkoitetaan ajoneuvoa, joka saa energian mekaaniseen käyttövoimaansa molemmista seuraavista ajoneuvossa olevista varastoidun energian tai tehon lähteistä:
- a) käyttöpolttoaine;
- b) akku, kondensaattori, vauhtipyörä/generaattori tai muu sähköinen energian tai tehon varastointilaitte.
- Tämä määritelmä käsittää myös ajoneuvot, jotka kuluttavat käyttöpolttoainetta vain sähköisen energian tai tehon varastointilaitteen lataamiseen;
- 34) 'käyttövoimalla' tarkoitetaan polttomoottoria, sähkömoottoria, hybridijärjestelmää tai näiden moottorien yhdistelmää taikka muuta moottorityyppiä;

▼B

- 35) 'suurimmalla jatkuvalla nimellisteholla' tarkoitetaan E-säännössä nro 85 vahvistettua kolmenkymmenen minuutin enimmäistehoa sähkömoottorin ulostuloakselissa;
- 36) 'suurimmalla nettoteholla' tarkoitetaan polttomoottorin enimmäistehoa, joka saadaan testipenkissä kampiakselin tai sitä vastaavan komponentin päässä;
- 37) 'estolaitteella' tarkoitetaan rakenteeseen kuuluvaa laitetta, joka havainnoi lämpötilaa, ajoneuvon nopeutta, moottorin pyörimisnopeutta ja/tai kuormitusta, vaihdetta, imusarjan painetta tai jotain muuta parametria aktivoitakseen, muuttaakseen, viivästääkseen tai poistaakseen päästöjenrajoitus- tai pakokaasujen jälkikäsittelyjärjestelmän jonkin osan toiminnan ja vähentää päästöjenrajoitusjärjestelmän tehokkuutta sellaisissa olosuhteissa, joiden voidaan kohtuudella odottaa esiintyvän ajoneuvon tavanomaisen toiminnan ja käytön aikana;
- 38) 'kestävyydellä' tarkoitetaan komponenttien ja järjestelmien pysymistä sellaisessa kunnossa, että 23 artiklassa ►C1 ja liitteessä V säädetyjä ympäristöominaisuusvaatimuksia voidaan noudattaa ◀ liitteessä VII määritellyn kilometrimäärän jälkeen ja että ajoneuvon toimintaturvallisuus on varmistettu, kun ajoneuvoa käytetään tavanomaisissa tai sille tarkoitetuissa olosuhteissa ja sitä huolletaan valmistajan suositusten mukaisesti;
- 39) 'sylinteritilavuudella' tarkoitetaan
- a) iskumäntämoottoreiden tapauksessa moottorin nimellistä iskutilavuutta;
 - b) kiertomäntämoottoreiden (Wankel) tapauksessa moottorin kaksinkertaista nimellistä iskutilavuutta;
- 40) 'haihtumispäästöillä' tarkoitetaan moottoriajoneuvon polttoainesäiliöstä ja polttoaineensyöttöjärjestelmästä haihtuvia hiilivetyhöyryjä, jotka eivät ole peräisin pakokaasuista;
- 41) 'SHED-testillä' tarkoitetaan ajoneuvolle haihtumispäästöjen määrittämiseksi ilmatiiivissä tilassa tehtävää testiä, joka on erityinen haihtumispäästötesti;
- 42) 'kaasupolttoainejärjestelmällä' tarkoitetaan järjestelmää, joka koostuu kaasumaisen polttoaineen säiliöstä, polttoaineensyötöstä sekä mittaus- ja valvontaosista, jotka on asennettu moottoriin, jotta se voi käyttää nestekaasua, paineistettua maakaasua tai vetyä yhtä, kahta tai useampaa polttoainetta hyödyntävänä sovelluksena;
- 43) 'kaasumaisilla epäpuhtauksilla' tarkoitetaan pakokaasujen hiilimonoksidipäästöjä, typen oksidien päästöjä typpidioksidiekvivalenttina (NO₂) ilmaistuna ja hiilivetypäästöjä;
- 44) 'pakokaasupäästöillä' tarkoitetaan ajoneuvon pakoputkesta tulevia kaasumaisia päästöjä ja hiukkaspäästöjä;
- 45) 'hiukkasilla' tarkoitetaan pakokaasujen ainesosia, jotka poistetaan laimennetusta pakokaasusta 325 K:n (52 °C) enimmäislämpötilassa keskimääräisten pakokaasupäästöjen tarkistamista koskevassa testausmenetelmässä kuvatuin suodattimin;

▼B

- 46) 'maailmanlaajuisella yhdenmukaisella moottoripyörien testisyklillä' tarkoitetaan maailmanlaajuisesta yhdenmukaista moottoripyörien laboratoriitestisykliä WMTC, sellaisena kuin se on määritelty UNE-CE:n maailmanlaajuisessa teknisessä säännössä nro 2;
- 47) 'valmistajalla' tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka vastaa hyväksyntäviranomaiselle kaikista tyyppi hyväksyntä- tai lupamenettelyyn liittyvistä seikoista, tuotannon vaatimustenmukaisuudesta sekä valmistettujen ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden markkinavalvontaan liittyvistä seikoista, riippumatta siitä, osallistuuko tämä luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö suoraan hyväksyttävän ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön kaikkiin suunnittelu- ja valmistusvaiheisiin;
- 48) 'valmistajan edustajalla' tarkoitetaan unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka valmistaja on asianmukaisesti nimennyt edustamaan valmistajaa hyväksyntäviranomaiseen tai markkinavalvontaviranomaiseen nähden ja toimimaan valmistajan puolesta tämän asetuksen kattamissa asioissa;
- 49) 'maahantuoajalla' tarkoitetaan unioniin sijoittautunutta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka saattaa markkinoille kolmannelta maasta tuotavan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen;
- 50) 'jakelijalla' tarkoitetaan muuta toimitusketjuun kuuluvaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin valmistajaa tai maahantuoajaa, joka asettaa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen saataville markkinoilla;
- 51) 'talouden toimijalla' tarkoitetaan valmistajaa, valmistajan edustajaa, maahantuoajaa tai jakelijaa;
- 52) 'rekisteröinnillä' tarkoitetaan ajoneuvolle tieliikennekäyttöä varten myönnettyä hallinnollista käyttöönottolupaa, jonka yhteydessä ajoneuvo on tunnustettu ja sille on annettu sarjanumero eli rekisterinumero ja joka on voimassa pysyvästi, tilapäisesti tai lyhytaikaisesti;
- 53) 'käyttöönotolla' tarkoitetaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen käyttötarkoituksensa mukaista ensimmäistä käyttöä unionissa;
- 54) 'markkinoille saattamisella' tarkoitetaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen asettamista ensimmäistä kertaa saataville unionissa;
- 55) 'asettamisella saataville markkinoilla' tarkoitetaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen toimittamista markkinoille liiketoiminnan yhteydessä jakelua tai käyttöä varten joko maksua vastaan tai maksutta;
- 56) 'hyväksyntäviranomaisella' tarkoitetaan jäsenvaltion viranomaista, jonka jäsenvaltio on perustanut tai nimennyt ja ilmoittanut komissiolle ja joka on toimivaltainen kaikissa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppin hyväksyntään liittyvissä kysymyksissä ja lupamenettelyssä ja joka antaa ja tarvittaessa peruuttaa tai epää hyväksyntätodistukset, toimii toisten jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten yhteyselimenä, nimeää tutkimuslaitokset ja huolehtii siitä, että valmistaja täyttää velvoitteensa tuotannon vaatimustenmukaisuuden osalta;

▼ B

- 57) 'markkinavalvontaviranomaisella' tarkoitetaan jäsenvaltion viranomaista, joka on vastuussa markkinavalvonnan toteuttamisesta kyseisen valtion alueella;
- 58) 'markkinavalvonnalla' tarkoitetaan kansallisten viranomaisten toimintaa tai toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että markkinoilla saataville asetetut ajoneuvot, järjestelmät, komponentit ja erilliset tekniset yksiköt ovat asiaa koskevassa unionin yhdenmukaistamislainsäädännössä asetettujen vaatimusten mukaisia eivätkä vaaranna terveyttä, turvallisuutta tai muita yleisten etujen suojeluun liittyviä seikkoja;
- 59) 'kansallisella viranomaisella' tarkoitetaan jäsenvaltion hyväksyntäviranomaista tai muuta viranomaista, joka osallistuu ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien tai varusteiden markkinavalvontaan, tuontitarkastuksiin tai rekisteröintiin ja vastaa näistä toiminnoista;
- 60) 'tutkimuslaitoksella' tarkoitetaan organisaatiota tai elintä, jonka jäsenvaltion hyväksyntäviranomaisen on nimennyt testauslaboratoriksi suorittamaan testejä tai vaatimustenmukaisuuden arviointi- eli suorittamaan alkuarvioinnin ja muita testejä tai tarkastuksia hyväksyntäviranomaisen puolesta; hyväksyntäviranomaisen voi itse huolehtia näistä tehtävistä;
- 61) 'itsetestauksella' tarkoitetaan tutkimuslaitokseksi tiettyjen vaatimusten noudattamisen arvioimista varten nimetyn valmistajan omissa tiloissaan suorittamaa testausta, testitulosten kirjaamista ja päätelmät sisältävän selosteen toimittamista hyväksyntäviranomaiselle;
- 62) 'virtuaalitestausmenetelmällä' tarkoitetaan tietokonesimulointeja, laskelmat mukaan luettuina, jotka osoittavat, täyttääkö ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö 30 artiklan 6 kohdan nojalla annettavan delegoidun säädöksen tekniset vaatimukset, ilman että tarvitsisi käyttää itse ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä;
- 63) 'ajoneuvon sisäisellä valvontajärjestelmällä' eli 'OBD-järjestelmällä' tarkoitetaan järjestelmää, joka kykenee ilmoittamaan toimintahäiriöiden todennäköiset sijainnit tietokoneen muistiin tallennettujen vikakoodien avulla;
- 64) 'ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavilla tiedoilla' tarkoitetaan kaikkia ajoneuvon vianmäärittystä, huoltoa, tarkastusta, määräaikaishuoltoa, korjaamista, uudelleenohjelmointia tai uudelleenalustusta koskevia tietoja, jotka valmistajat antavat valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille, mukaan lukien kaikki muutokset ja lisäykset tällaisiin tietoihin. Näihin tietoihin sisältyvät kaikki tiedot, joita tarvitaan osien tai varusteiden asentamiseen ajoneuvoihin;
- 65) 'riippumattomalla toimijalla' tarkoitetaan sellaisia muita yrityksiä kuin valtuutettuja jälleenmyyjiä ja korjaamoja, jotka osallistuvat suoraan tai välillisesti ajoneuvojen korjaukseen ja huoltoon, erityisesti korjaamoja, korjauslaitteiden tai -työkalujen tai varaosien valmistajia tai jälleenmyyjiä, teknisten tietojen julkaisijoita, autoliittoja, tiepalvelujen tarjoajia, tarkastus- ja testauspalvelujen tarjoajia sekä yrityksiä, jotka tarjoavat koulutuspalveluja vaihtoehtoisia polttoaineita käyttävien ajoneuvojen varusteita asentaville, valmistaville ja korjaaville yrityksille;

▼B

- 66) 'valtuutetulla korjaamolla' tarkoitetaan ajoneuvojen korjaus- ja huoltopalvelujen tarjoajaa, joka toimii ajoneuvojen toimittajan perustamassa jakelujärjestelmässä;
- 67) 'sarjan viimeisillä ajoneuvoilla' tarkoitetaan varastossa olevia ajoneuvoja, joita ei voida asettaa saataville markkinoilla tai ei voida enää asettaa saataville markkinoilla, rekisteröidä tai ottaa käyttöön, koska voimaan on tullut uusia teknisiä vaatimuksia, joiden osalta niitä ei ole hyväksytty;
- 68) 'kaksipyöräisellä moottoriajoneuvolla' tarkoitetaan moottorikäyttöisiä kaksipyöräisiä ajoneuvoja, joihin luetaan kaksipyöräiset moottorilla varustetut polkupyörät, mopot ja moottoripyörät;
- 69) 'moottorikäyttöisellä kolmipyörällä' tarkoitetaan ajoneuvoluokan L5e luokitusperusteet täyttävää kolmipyöräistä moottoriajoneuvoa;
- 70) 'nelipyörällä' tarkoitetaan ajoneuvoluokan L6e tai L7e luokitusperusteet täyttävää nelipyöräistä ajoneuvoa;
- 71) 'itsestään tasapainottuvalla ajoneuvolla' tarkoitetaan ajoneuvoa, joka on luonnostaan epävakaa ja jonka tasapainon säilyttämiseen tarvitaan apujärjestelmä ja jollaiseksi luetaan moottorikäyttöiset yksipyöräiset tai kahdella rinnakkaisella pyörällä varustetut ajoneuvot;
- 72) 'paripyörillä' tarkoitetaan kahta samalle akselille asennettua pyörää, joita pidetään yhtenä pyöränä ja joiden maata koskettavien pintojen keskipisteiden välinen etäisyys on enintään 460 mm;
- 73) 'ajoneuvotyyppillä' tarkoitetaan samaan luokkaan kuuluvia ajoneuvoja ja niiden variantteja ja versioita, jotka eivät eroa toisistaan ainakaan seuraavien olennaisten seikkojen suhteen:
- a) luokka ja alaluokka;
 - b) valmistaja;
 - c) alusta, runko, alarunko, pohjalevy tai muu rakenne, johon keskeiset komponentit on kiinnitetty;
 - d) valmistajan antama tyyppinimi;
- 74) 'variantilla' tarkoitetaan saman tyyppin ajoneuvoja, joihin pätevät seuraavat:
- a) korin muodon perusominaisuudet ovat samat;
 - b) käyttövoima ja käyttövoiman konfiguraatio ovat samat;
 - c) jos käyttövoimajärjestelmään kuuluu polttomoottori, sen toimintatapa on sama;
 - d) sylinterien määrä ja järjestely ovat samat;
 - e) vaihdelaatikon tyyppi on sama;
 - f) ajokuntoisen ajoneuvon massan pienimmän ja suurimman arvon ero on enintään 20 prosenttia pienimmästä arvosta;
 - g) ajoneuvon suurimman sallitun massan pienimmän ja suurimman arvon ero on enintään 20 prosenttia pienimmästä arvosta;

▼B

- h) moottorin (kun kyse on polttomoottorista) sylinteritilavuuden pienimmän ja suurimman arvon ero on enintään 30 prosenttia pienimmästä arvosta; ja
- i) moottorin nettotehon pienimmän ja suurimman arvon ero on enintään 30 prosenttia pienimmästä arvosta;
- 75) 'variantin versiolla' tarkoitetaan ajoneuvoja, jotka muodostuvat 27 artiklan 10 kohdassa tarkoitetuissa hyväksyntäasiakirjoissa esitetystä yhdistelmästä;
- 76) 'ulkoisella polttomoottorilla' tarkoitetaan polttomoottoria, jossa poltto- ja paisuntakammiot ovat fyysisesti erillään ja jossa ulkoisessa lähteessä tapahtuva palaminen lämmittää sisäisen väliaineen. Ulkoisesta palamisesta peräisin oleva lämpö laajentaa sisäisen väliaineen, joka laajentamalla ja moottorin mekanismiin vaikuttamalla synnyttää liikkeen ja käyttövoiman;
- 77) 'voimalaitteella' tarkoitetaan ajoneuvon komponentteja ja järjestelmiä, jotka tuottavat käyttövoimaa ja siirtävät sen tienpintaan, myös moottorit, moottorinhallintajärjestelmät tai jokin muu hallintamoduuli, pilaantumista rajoittavat ympäristönsuojelulaitteet, päästöjen ja melunrajoitusjärjestelmät mukaan luettuina, voimansiirto hallintajärjestelmään, joko vetoakseli tai käyttöhihna tai käyttöketju, taseapyörästö, vetopyörästö sekä vetävän pyörän rengas (säde);
- 78) 'yhdellä polttoaineella toimivalla ajoneuvolla' tarkoitetaan ajoneuvoa, joka on ensisijaisesti suunniteltu toimimaan yhdellä polttoainetyypillä;
- 79) 'yhdellä polttoaineella toimivalla kaasujoneuvolla' tarkoitetaan yhdellä polttoaineella toimivaa ajoneuvoa, joka ensisijaisesti toimii nestekaasulla, maakaasulla/biometaanilla tai vedyllä mutta jossa voi myös olla bensiinijärjestelmä ainoastaan hätätapauksia ja käynnistystä varten ja jonka bensiinisäiliöön mahtuu enintään viisi litraa bensiiniä;
- 80) 'E5:llä' tarkoitetaan polttoaineseosta, jossa on 5 prosenttia vedetöntä etanolia ja 95 prosenttia bensiiniä;
- 81) 'nestekaasulla' tarkoitetaan nesteytettyä mineraaliöljykaasua, joka koostuu säiliössä paineen avulla nesteytetystä propanista ja butaanista;
- 82) 'maakaasulla' tarkoitetaan maakaasua, jonka metaanipitoisuus on erittäin korkea;
- 83) 'biometaanilla' tarkoitetaan orgaanisista lähteistä valmistettua uusiutuvaa maakaasua, joka on aluksi biokaasua mutta puhdistetaan sitten biometaaniksi prosessissa, jossa biokaasusta poistetaan epäpuhtaudet, kuten hiilidioksidi, siloksaanit ja rikkivedyt (H₂S);
- 84) 'kahdella polttoaineella toimivalla ajoneuvolla' tarkoitetaan ajoneuvoa, jossa on kaksi erillistä polttoaineen varastointijärjestelmää ja joka voi toimia kahdella eri polttoaineella siten, että se käyttää yhtä polttoainetta kerrallaan;
- 85) 'kahdella polttoaineella toimivalla kaasujoneuvolla' tarkoitetaan kahdella polttoaineella toimivaa ajoneuvoa, joka voi toimia bensiinillä sekä nestekaasulla, maakaasulla/biometaanilla tai vedyllä;

▼ B

- 86) 'polttoainevaatimuksiltaan joustavalla ajoneuvolla' tarkoitetaan monipolttoaineajoneuvoa, jossa on yksi polttoaineen varastointijärjestelmä ja joka voi toimia erilaisilla kahden tai useamman polttoaineen seoksilla;
- 87) 'E85:llä' tarkoitetaan polttoaineseosta, jossa on 85 prosenttia vedetöntä etanolia ja 15 prosenttia bensiiniä;
- 88) 'polttoainevaatimuksiltaan joustavalla etanolijoneuvolla' tarkoitetaan monipolttoaineajoneuvoa, joka voi toimia bensiinillä tai bensiinin ja etanolin seoksella, jossa on enintään 85 prosenttia etanolia;
- 89) 'vety-maakaasulla' tarkoitetaan polttoaineseosta, jossa on vetyä ja maakaasua;
- 90) 'polttoainevaatimuksiltaan joustavalla vety-maakaasujoneuvolla' tarkoitetaan monipolttoaineajoneuvoa, joka voi toimia erilaisilla vedyn ja maakaasun/biometaanin seoksilla;
- 91) 'polttoainevaatimuksiltaan joustavalla biodieselajoneuvolla' tarkoitetaan monipolttoaineajoneuvoa, joka voi toimia mineraalidieselillä tai mineraalidieselin ja biodieselin seoksella;
- 92) 'B5:llä' tarkoitetaan polttoaineseosta, jossa on enintään 5 prosenttia biodieseliä ja 95 prosenttia dieselöljyä;
- 93) 'biodieselillä' tarkoitetaan kasviöljy- tai eläinöljypohjaista diesel-polttoainetta, joka koostuu kestävästi tuotetuista pitkäketjuisista alkyliestereistä;
- 94) 'puhtaalla sähköajoneuvolla' tarkoitetaan ajoneuvoa, jonka käyttövoimana on
- a) järjestelmä, joka koostuu yhdestä tai useammasta sähköenergian varastointilaitteesta, yhdestä tai useammasta sähkövoiman käsittelylaitteesta sekä yhdestä tai useammasta sähkökoneesta, joilla varastoitu sähköenergia muunnetaan ajoneuvon käyttövoimaksi pyöriin toimitettavana mekaanisena energiana;
 - b) poljettavaksi tarkoitettuun ajoneuvoon asennettu apumoottori;
- 95) 'vetypolttokennoajoneuvolla' tarkoitetaan ajoneuvoa, jonka voimanlähteenä on polttokenno, joka muuntaa vedyn kemiallisen energian sähköenergiaksi käytettäväksi ajoneuvon voimanlähteenä;
- 96) 'R-pisteellä' tai 'istuimen vertailupisteellä' tarkoitetaan ajoneuvon valmistajan kullekin istuinpaikalle määrittelemää suunnittelupistettä, joka määritetään kolmiulotteisen viitejärjestelmän mukaisesti.

Tässä asetuksessa olevia viitteitä tässä asetuksessa säädettyihin vaatimuksiin, menettelyihin tai järjestelyihin pidetään viitteinä tässä asetuksessa ja tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä säädettyihin tällaisiin vaatimuksiin, menettelyihin tai järjestelyihin.

*4 artikla***Ajoneuvoluokat**

1. L-luokan ajoneuvoja ovat tässä artiklassa ja liitteessä I esitetyn luokituksen mukaiset moottorikäyttöiset kaksi-, kolmi- tai nelipyöräiset ajoneuvot, kuten moottorilla varustetut polkupyörät, kaksi- ja kolmipyöräiset mopot, kaksi- ja kolmipyöräiset moottoripyörät, sivuvaunulliset moottoripyörät, kevyet maantiemönkijät ja maantiemönkijät sekä kevyet ja raskaat nelipyörät.

▼B

2. Tätä asetusta sovellettaessa käytetään seuraavia ajoneuvoluokkia ja -alaluokkia sellaisina kuin ne on kuvattu liitteessä I:
- a) luokan L1e ajoneuvo (kevyt kaksipyöräinen moottorikäyttöinen ajoneuvo); alaluokat seuraavasti:
- i) alaluokan L1e-A ajoneuvo (moottorilla varustettu polkupyörä)
 - ii) alaluokan L1e-B ajoneuvo (kaksipyöräinen mopo);
- b) luokan L2e ajoneuvo (kolmipyöräinen mopo); alaluokat seuraavasti:
- i) alaluokan L2e-P ajoneuvo (kolmipyöräinen henkilömopo)
 - ii) alaluokan L2e-U ajoneuvo (kolmipyöräinen tavaramopo);
- c) luokan L3e ajoneuvo (kaksipyöräinen moottoripyörä); alaluokat seuraavasti:
- i) moottoripyörän teho ⁽¹⁾; alaluokat seuraavasti:
 - alaluokan L3e-A1 ajoneuvo (pienitehoinen moottoripyörä)
 - alaluokan L3e-A2 ajoneuvo (keskitehoinen moottoripyörä)
 - alaluokan L3e-A3 ajoneuvo (suuritehoinen moottoripyörä);
 - ii) erityiskäyttö:
 - alaluokan L3e-A1E, L3e-A2E tai L3e-A3E enduro-moottoripyörä
 - alaluokan L3e-A1T, L3e-A2T tai L3e-A3T trial-moottoripyörä;
- d) luokan L4e ajoneuvo (sivuvaunullinen kaksipyöräinen moottoripyörä);
- e) luokan L5e ajoneuvo (moottorikäyttöinen kolmipyörä); alaluokat seuraavasti:
- i) alaluokan L5e-A ajoneuvo (kolmipyörä): pääasiassa matkustajien kuljettamiseen suunniteltu ajoneuvo
 - ii) alaluokan L5e-B ajoneuvo (hyötykolmipyörä): yksinomaan tavaroiden kuljettamiseen suunniteltu hyötykolmipyörä;
- f) luokan L6e ajoneuvo (kevyt nelipyörä); alaluokat seuraavasti:
- i) alaluokan L6e-A ajoneuvo (kevyt maantiemönkijä)
 - ii) alaluokan L6e-B ajoneuvo (mopoauto); alaluokat seuraavasti:
 - alaluokan L6e-BU ajoneuvo (tavaramopoauto): yksinomaan tavaroiden kuljettamiseen suunniteltu hyötyajoneuvo

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2006/126/EY, annettu 20 päivänä joulukuuta 2006, ajokorteista (EUVL L 403, 30.12.2006, s. 18): ks. 4 artiklan 3 kohdan a ja b alakohdassa olevat luokkien A1 ja A2 tehon määritelmät.

▼B

- alaluokan L6e-BP ajoneuvo (henkilömopoauto): pääasiassa matkustajien kuljettamiseen suunniteltu ajoneuvo;

g) luokan L7e ajoneuvo (raskas nelipyörä); alaluokat seuraavasti:

i) alaluokan L7e-A ajoneuvo (maantiemönkijä); alaluokat seuraavasti:

- alaluokan L7e-A1 ajoneuvo: alaluokan A1 maantiemönkijä
- alaluokan L7e-A2 ajoneuvo: alaluokan A2 maantiemönkijä;

ii) alaluokan L7e-B ajoneuvo (maastomönkijä); alaluokat seuraavasti:

- alaluokan L7e-B1 ajoneuvo: tavallinen maastomönkijä
- alaluokan L7e-B2 ajoneuvo: rinnakkain istuttava mönkijä;

iii) alaluokan L7e-C ajoneuvo (nelipyörä); alaluokat seuraavasti:

- alaluokan L7e-CU ajoneuvo: (tavanelipyörä) yksinomaan tavaroiden kuljettamiseen suunniteltu hyötyajoneuvo
- alaluokan L7e-CP ajoneuvo: (henkilönelipyörä) pääasiassa matkustajien kuljettamiseen tarkoitettu ajoneuvo.

3. Edellä 2 kohdassa luetellut L-luokan ajoneuvot luokitellaan myös ajoneuvon käyttövoiman perusteella seuraavasti:

a) käyttövoimana sisäinen polttomoottori:

- puristusytytys (dieselmoottori)
- kipinäytytys (ottomoottori);

b) käyttövoimana ulkoinen polttomoottori, turbiinimoottori tai kiertomän-tämoottori; tällaisella käyttövoimanlähteellä varustettua ►**CI** ajoneuvoa pidetään ympäristöominaisuus- ja toimintaturvallisuusvaatimusten täyttämiseksi ◀ samana kuin ajoneuvoa, jonka käyttövoimana on otto-tyyppinen polttomoottori;

c) käyttövoimana paineilmalla toimiva moottori, jonka epäpuhtauspäästöt ja/tai inerttien kaasujen päästöt eivät ylitä ympäröivässä ilmassa olevia tasoja; tällaista ajoneuvoa pidetään toimintaturvallisuutta sekä polttoaineen varastointia ja syöttöä koskevien vaatimusten osalta ajoneuvona, joka toimii kaasumaisella polttoaineella;

d) käyttövoimana sähkömoottori;

e) hybridiajoneuvo, jossa käytetään jonkin tämän kohdan a, b, c tai d alakohdassa esitetyn käyttövoimajärjestelmän yhdistelmää tai muuta useamman käyttövoimajärjestelmän yhdistelmää, mukaan luettuna useampi kuin yksi poltto- ja/tai sähkömoottori.

▼B

4. Edellä 2 kohdassa olevassa L-luokan ajoneuvojen luokituksessa sovelletaan seuraavaa: jos ajoneuvo ei kuulu tiettyyn luokkaan, koska se ylittää vähintään yhden kyseiselle luokalle säädetyistä perusteista, se luetaan kuuluvaksi seuraavaan sellaiseen luokkaan, jota koskevat perusteet se täyttää. Tämä koskee seuraavia luokkien ja alaluokkien ryhmiä:

- a) luokka L1e ja sen alaluokat L1e-A ja L1e-B sekä luokka L3e ja sen alaluokat L3e-A1, L3e-A2 ja L3e-A3;
- b) luokka L2e sekä luokka L5e ja sen alaluokat L5e-A ja L5e-B;
- c) luokka L6e ja sen alaluokat L6e-A ja L6e-B sekä luokka L7e ja sen alaluokat L7e-A, L7e-B ja L7e-C;
- d) muu luokkien ja/tai alaluokkien looginen järjestys, jota valmistaja ehdottaa ja jonka hyväksyntäviranomaisen hyväksyy.

5. Sen estämättä, mitä tämän artiklan 1–4 kohdassa ja liitteessä I säädetään (ala)luokitusperusteista, sovelletaan liitteessä V vahvistettuja muita alaluokkia, jotta voidaan yhdenmukaistaa ympäristöominaisuuksia koskevat testausmenetelmät kansainvälisellä tasolla viittaamalla E-sääntöihin ja UNECE:n maailmanlaajuisiin teknisiin sääntöihin.

*5 artikla***Ajokuntoisen massan määrittäminen**

1. L-luokan ajoneuvon ajokuntoinen massa määritetään mittaamalla tavanomaiseen käyttöön valmiin kuormittamattoman ajoneuvon massa ja siihen sisältyy seuraavaa:

- a) nesteiden massa;
- b) vakiovarusteiden massa valmistajan eritelmien mukaisesti;
- c) polttoaineen massa polttoainesäiliö(i)ssä, jo(t)ka on täytetty vähintään 90 prosenttiin sen (niiden) tilavuudesta:

Tätä kohtaa sovellettaessa

- i) jos ajoneuvon käyttövoimana käytetään nestemäistä polttoainetta, tätä pidetään polttoaineena;
- ii) jos ajoneuvon käyttövoimana käytetään nestemäistä polttoaineen/öljyn seosta
 - jos ajoneuvon käyttövoimana käytetty polttoaine ja voiteluöljy on esisekoitettu, tätä esiseosta pidetään polttoaineena;
 - jos ajoneuvon käyttövoimana käytetty polttoaine ja voiteluöljy varastoidaan erillään, vain ajoneuvon käyttövoimana käytettyä polttoainetta pidetään polttoaineena; tai
- iii) jos ajoneuvon käyttövoimana käytetään kaasumaista polttoainetta tai nesteytettyä kaasumaista polttoainetta tai se toimii paineilmalta, polttoaineen massaksi kaasumaisen polttoaineen polttoainesäiliö(i)ssä voidaan asettaa 0 kg;
- d) korin, matkustamon ja ovien massa; ja
- e) ikkunoiden, kytkentälaitteiden ja varapyörän (varapyörien) massa sekä työkalujen massa.

▼B

2. L-luokan ajoneuvon ajokuntoiseen massaan ei sisälly seuraavaa:
- kuljettajan (75 kg) ja matkustajan (65 kg) massa;
 - kuormalava-alueelle asennettujen koneiden tai varusteiden massa;
 - käyttövoima-akkujen massa, kun kyse on hybridiajoneuvosta tai täysin sähkökäyttöisestä ajoneuvosta;
 - kaasupolttoainejärjestelmän massa ja kaasupolttoainesäiliöiden massa yhtä, kahta tai useampaa polttoainetta käyttävästä ajoneuvosta; ja
 - paineilmasäiliöiden massa, kun kyse on paineilmakäyttöisestä ajoneuvosta.

II LUKU

YLEISET VELVOITTEET

6 artikla

Jäsenvaltioiden velvoitteet

1. Jäsenvaltioiden on perustettava tai nimettävä hyväksyntäviranomaiset, jotka ovat toimivaltaisia hyväksyntää koskevissa kysymyksissä, ja markkinavalvontaviranomaiset, jotka ovat toimivaltaisia markkinavalvontaa koskevissa kysymyksissä tämän asetuksen mukaisesti. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tällaisten viranomaisten perustamisesta ja nimeämisestä.

Hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisia koskevassa ilmoituksessa on ilmoitettava viranomaisten nimet, osoitteet, myös sähköpostiosoitteet, ja vastuualueet. Komissio julkaisee verkkosivustollaan luettelon ja yksityiskohtaiset tiedot hyväksyntäviranomaisista.

2. Jäsenvaltiot saavat sallia ainoastaan sellaisten ajoneuvojen, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden markkinoille saattamisen, rekisteröinnin ja käyttöönoton, jotka täyttävät tämän asetuksen vaatimukset.

3. Jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden markkinoille saattamista, rekisteröintiä tai käyttöönottoa perustein, jotka liittyvät tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluviin niiden rakennetta ja toimintaa koskeviin seikkoihin, jos ne täyttävät tämän asetuksen vaatimukset.

4. Jäsenvaltioiden on järjestettävä ja toteutettava markkinavalvontaa ja markkinoille tulevien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden tarkastuksia asetuksen (EY) N:o 765/2008 III luvun mukaisesti.

7 artikla

Hyväksyntäviranomaisten velvoitteet

1. Hyväksyntäviranomaisten on varmistettava, että tyyppihyväksyntää hakevat valmistajat täyttävät tämän asetuksen mukaiset velvoitteensa.

2. Hyväksyntäviranomaiset saavat hyväksyä ainoastaan sellaiset ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka täyttävät tämän asetuksen vaatimukset.

▼B*8 artikla***Markkinavalvontatoimenpiteet**

1. Markkinavalvontaviranomaisten on suoritettava tyyppihyväksytyille ajoneuvoille, järjestelmille, komponenteille ja erillisille teknisille yksiköille riittävässä laajuudessa asianmukaiset asiakirjojen tarkastukset ja otettava huomioon riskinarviointia, valituksia ja muita tietoja koskevat vakiintuneet periaatteet.

Markkinavalvontaviranomaiset voivat vaatia talouden toimijoita asettamaan saataville asiakirjat ja tiedot, joita ne pitävät tarpeellisina tehtäviensä suorittamiseksi.

Kun talouden toimijat esittävät vaatimustenmukaisuustodistuksia, markkinavalvontaviranomaisten on otettava asianmukaisesti huomioon tällaiset todistukset.

2. Muihin kuin tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin osiin ja varusteisiin sovelletaan kaikilta osin asetuksen (EY) N:o 765/2008 19 artiklan 1 kohtaa.

*9 artikla***Valmistajan velvoitteet**

1. Valmistajan on huolehdittava siitä, että kun sen valmistamia ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä saatetaan markkinoille tai otetaan käyttöön, ne on valmistettu ja hyväksytty tässä asetuksessa ja tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä vahvistettujen vaatimusten mukaisesti.

2. Jos kyseessä on monivaiheinen tyyppihyväksyntä, kukin valmistaja on vastuussa hyväksynnästä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta niiden järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden osalta, jotka on lisätty siinä ajoneuvon valmistusvaiheessa, josta se on huolehtinut. Valmistaja, joka muuttaa aiemmissa vaiheissa jo hyväksytyjä komponentteja tai järjestelmiä, on vastuussa muutettujen komponenttien ja järjestelmien hyväksynnästä ja tuotannon vaatimustenmukaisuudesta.

3. Valmistaja, joka muuttaa keskeneräistä ajoneuvoa siten, että ajoneuvon ajoneuvoluokka muuttuu ja sen myötä myös hyväksynnän aiemmassa vaiheessa arvioidut lakisääteiset vaatimukset muuttuvat, on vastuussa myös muutetun ajoneuvon uuteen ajoneuvoluokkaan sovellettavien vaatimusten noudattamisesta.

4. Unionin ulkopuolelle sijoittautuneen valmistajan on nimettävä tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden hyväksymistä varten yksi unioniin sijoittautunut edustaja, joka edustaa valmistajaa hyväksyntäviranomaiseen nähden.

5. Unionin ulkopuolelle sijoittautuneen valmistajan on lisäksi nimettävä markkinavalvontaa varten yksi unioniin sijoittautunut edustaja, joka voi olla joko 4 kohdassa tarkoitettu edustaja tai toinen edustaja.

▼B

6. Valmistaja on vastuussa hyväksyntäviranomaiselle kaikista hyväksyntämenettelyn osatekijöistä sekä tuotannon vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta riippumatta siitä, onko se osallistunut suoraan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön kaikkiin valmistusvaiheisiin.

7. Tämän asetuksen sekä tämän asetuksen nojalla annettavien delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten mukaisesti valmistajan on huolehdittava siitä, että käytössä on menettelyt, joilla varmistetaan, että hyväksytyille tyyppille säädettyjä vaatimuksia noudatetaan sarjatuo-tannossa jatkuvasti. Muutokset ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön suunnittelussa tai ominaisuuksissa ja muutokset niissä vaatimuksissa, joiden mukainen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön vakuutetaan olevan, on otettava huomioon VI luvun mukaisesti.

8. Valmistajan on valmistamiinsa ajoneuvoihin, komponentteihin tai erillisiin teknisiin yksiköihin 39 artiklan mukaisesti kiinnitettävien lakisääteisten merkintöjen ja tyyppihyväksyntämerkkien lisäksi ilmoitettava nimensä, rekisteröity tuotenimensä tai rekisteröity tavaramkkinsä sekä sellainen osoitteensa unionissa, josta se voidaan tavoittaa, markkinoilla saataville asetetussa ajoneuvossa, komponentissa tai erillisessä teknisessä yksikössä taikka, jos tämä ei ole mahdollista, komponentin tai erillisen teknisen yksikön pakkauksessa tai sen mukana olevassa asiakirjassa.

9. Valmistajan on varmistettava, että sinä aikana, jona ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on sen vastuulla, varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät vaaranna sen tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisuutta.

*10 artikla***Valmistajan velvoitteet sellaisten tuotteiden suhteen, jotka eivät ole vaatimusten mukaisia tai jotka aiheuttavat vakavan riskin**

1. Jos valmistaja katsoo tai sillä on syytä uskoa, että sen valmistama ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö, joka on saatettu markkinoille tai otettu käyttöön, ei ole tämän asetuksen tai tämän asetuksen nojalla annettavien delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten vaatimusten mukainen, valmistajan on ryhdyttävä välittömästi tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin tapauksen mukaan kyseisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sen takaisinkutsun järjestämiseksi.

Valmistajan on välittömästi tiedotettava asiasta hyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle ja ilmoitettava yksityiskohtaiset tiedot etenkin vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteutetuista korjaavista toimenpiteistä.

2. Jos ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste aiheuttaa vakavan riskin, valmistajan on viipymättä tiedotettava asiasta niiden jäsenvaltioiden hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisille, joissa ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste on asetettu saataville markkinoilla tai otettu käyttöön, ja ilmoitettava yksityiskohtaiset tiedot etenkin vaatimustenvastaisuudesta ja kaikista toteutetuista korjaavista toimenpiteistä.

▼B

3. Valmistajan on pidettävä 29 artiklan 10 kohdassa tarkoitetut hyväksyntäasiakirjat ja ajoneuvon valmistajan on lisäksi pidettävä jäljennös 38 artiklassa tarkoitetuista vaatimustenmukaisuustodistuksista hyväksyntäviranomaisten saatavilla kymmenen vuoden ajan ajoneuvon markkinoille saattamisen jälkeen ja viiden vuoden ajan järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön markkinoille saattamisen jälkeen.

4. Valmistajan on kansallisen viranomaisen perustellusta pyynnöstä toimitettava sille hyväksyntäviranomaisen välityksellä jäljennös EU-tyyppihyväksyntätodistuksesta tai 51 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta luvasta, joka osoittaa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden, kielellä, jota kansallinen viranomainen vaivattomasti ymmärtää. Valmistajan on tehtävä kansallisen viranomaisen kanssa yhteistyötä kaikissa toimissa, jotka toteutetaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 20 artiklan mukaisesti markkinoille saatettujen, rekisteröityjen tai käyttöön otettujen ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden aiheuttamien riskien poistamiseksi.

*11 artikla***Markkinavalvontaan liittyvät valmistajan edustajan velvoitteet**

Valmistajan edustajan, joka on nimetty markkinavalvontaa varten, on suoritettava valmistajalta saamassaan toimeksiannossa määritellyt tehtävät. Tässä toimeksiannossa edustaja on valtuutettava ainakin

- a) saamaan käyttöönsä 27 artiklassa tarkoitetut valmistusasiakirjat ja 38 artiklassa tarkoitetut vaatimustenmukaisuustodistukset, jotta ne voidaan asettaa hyväksyntäviranomaisten saataville kymmenen vuoden ajan ajoneuvon markkinoille saattamisen jälkeen ja viiden vuoden ajan järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön markkinoille saattamisen jälkeen;
- b) toimittamaan hyväksyntäviranomaisen perustellusta pyynnöstä kyseiselle viranomaiselle kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tuotannon vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi;
- c) tekemään hyväksyntä- tai markkinavalvontaviranomaisten kanssa niiden pyynnöstä yhteistyötä kaikissa toimissa, jotka toteutetaan valmistajan edustajan toimeksiannon piiriin kuuluvien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien, erillisten teknisten yksiköiden, osien tai varusteiden aiheuttamien vakavien riskien poistamiseksi.

*12 artikla***Maahantuojan velvoitteet**

1. Maahantuoja saa saattaa markkinoille ainoastaan vaatimustenmukaisia ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä, joilla on joko EU-tyyppihyväksyntä tai jotka täyttävät kansallisen hyväksynnän vaatimukset, taikka osia tai varusteita, joihin sovelletaan kaikilta osin asetuksessa (EY) N:o 765/2008 säädettyjä vaatimuksia.

▼B

2. Maahantuoja on ennen tyyppihyväksytyn ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön markkinoille saattamista tarkistettava, että sen mukana ovat 29 artiklan 10 kohdan mukaiset hyväksyntäasiakirjat ja että kyseisessä järjestelmässä, komponentissa tai erillisessä teknisessä yksikössä on vaadittu tyyppihyväksyntämerkki ja se on 9 artiklan 8 kohdan mukainen. Ajoneuvon osalta maahantuoja on tarkistettava, että ajoneuvon mukana on vaadittu vaatimustenmukaisuustodistus.

3. Jos maahantuoja katsoo tai sillä on syytä uskoa, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste ei ole tämän asetuksen vaatimusten mukainen ja erityisesti ettei se vastaa tyyppihyväksyntäänsä, maahantuoja ei saa saattaa ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä markkinoille, sallia sen käyttöönottoa eikä rekisteröidä sitä ennen kuin se on saatettu vaatimusten mukaiseksi. Jos maahantuoja lisäksi katsoo tai sillä on syytä uskoa, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste aiheuttaa vakavan riskin, maahantuoja on tiedotettava asiasta valmistajalle ja markkinavalvontaviranomaisille. Jos ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on tyyppihyväksytty, maahantuoja on tiedotettava asiasta myös kyseisen hyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle.

4. Maahantuoja on ilmoitettava nimensä, rekisteröity tuotenimensä tai rekisteröity tavaramerkkinsä sekä osoite, josta se voidaan tavoittaa, ajoneuvossa, järjestelmässä, komponentissa, erillisessä teknisessä yksikössä, osassa tai varusteessa taikka, jos tämä ei ole mahdollista, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen pakkauksessa tai sen mukana olevassa asiakirjassa.

5. Maahantuoja on varmistettava, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön mukana on 55 artiklan mukaisesti vaaditut ohjeet ja tiedot asianomaisten jäsenvaltioiden virallisella kielellä tai virallisilla kielillä.

6. Maahantuoja on varmistettava, että sinä aikana, jona ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on sen vastuulla, varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät vaaranna sen tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisuutta.

7. Kun maahantuoja pitää sitä ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen aiheuttaman vakavan riskin vuoksi aiheellisena, sen on kuluttajien terveyden ja turvallisuuden suojelemiseksi tutkittava ajoneuvosta, järjestelmästä, komponentista, erillisestä teknisestä yksiköstä, osasta tai varusteesta tehdyt valitukset ja tarvittaessa pidettävä kirjaa näistä valituksista ja niihin liittyvistä takaisinkutsunenettelyistä sekä tiedotettava jakelijoille tällaisesta valvonnasta.

*13 artikla***Maahantuojaan velvoitteet sellaisten tuotteiden suhteen, jotka eivät ole vaatimusten mukaisia tai jotka aiheuttavat vakavan riskin**

1. Jos maahantuoja katsoo tai sillä on syytä uskoa, että sen markkinoille saattama ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei ole tämän asetuksen vaatimusten mukainen, maahantuoja on ryhdyttävä välittömästi tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin tapauksen mukaan kyseisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sen takaisinkutsun järjestämiseksi.

▼B

2. Jos ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste aiheuttaa vakavan riskin, maahantuojan on välittömästi tiedotettava asiasta valmistajalle sekä niiden jäsenvaltioiden hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisille, joissa se on saattanut sen markkinoille. Maahantuojan on myös ilmoitettava näille mahdollisista toteutetuista toimenpiteistä ja annettava yksityiskohtaiset tiedot etenkin vakavasta riskistä ja kaikista valmistajan toteuttamista korjaavista toimenpiteistä.

3. Maahantuojan on kymmenen vuoden ajan ajoneuvon markkinoille saattamisen jälkeen ja viiden vuoden ajan järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön markkinoille saattamisen jälkeen pidettävä jäljennös vaatimustenmukaisuustodistuksesta hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisten saatavilla ja varmistettava, että 29 artiklan 10 kohdassa tarkoitetut hyväksyntäasiakirjat voidaan asettaa pyynnöstä näiden viranomaisten saataville.

4. Maahantuojan on kansallisen viranomaisen perustellusta pyynnöstä toimitettava sille kaikki tiedot ja asiakirjat, jotka ovat tarpeen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenmukaisuuden osoittamiseksi, kielellä, jota kansallinen viranomainen vaivattomasti ymmärtää. Maahantuojan on tämän viranomaisen pyynnöstä tehtävä sen kanssa yhteistyötä kaikissa toimissa, jotka toteutetaan maahantuojan markkinoille saattaman ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen aiheuttamien riskien poistamiseksi.

*14 artikla***Jakelijan velvoitteet**

1. Jakelijan on noudatettava asiaankuuluvaa huolellisuutta sen varmistamiseksi, että sen markkinoilla saataville asettama ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste on tämän asetuksen vaatimusten mukainen.

2. Jakelijan on ennen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön asettamista saataville markkinoilla, rekisteröintiä tai käyttöönottoa tarkistettava, että ajoneuvossa, järjestelmässä, komponentissa tai erillisessä teknisessä yksikössä on vaadittu lakisääteinen merkintä tai tyyppihyväksyntämerkki, että sen mukana ovat vaaditut asiakirjat sekä ohjeet ja turvallisuustiedot sen jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä, jossa ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on tarkoitus asettaa saataville markkinoille, ja että maahantuoja ja valmistaja ovat noudattaneet 12 artiklan 2 ja 4 kohdassa sekä 39 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädettyjä vaatimuksia.

3. Jakelijan on varmistettava, että sinä aikana, jona ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on sen vastuulla, varastointi- tai kuljetusolosuhteet eivät vaaranna sen tässä asetuksessa vahvistettujen vaatimusten mukaisuutta.

15 artikla

Jakelijan velvoitteet sellaisten tuotteiden suhteen, jotka eivät ole vaatimusten mukaisia tai jotka aiheuttavat vakavan riskin

1. Jos jakelija katsoo tai sillä on syytä uskoa, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei ole tämän asetuksen vaatimusten mukainen, jakelija ei saa asettaa ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä saataville markkinoilla, rekisteröidä sitä eikä ottaa sitä käyttöön ennen kuin se on saatettu vaatimusten mukaiseksi.

2. Jos jakelija katsoo tai sillä on syytä uskoa, että sen markkinoilla saataville asettama, rekisteröimä tai sen vastuulla käyttöön otettu ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei ole tämän asetuksen vaatimusten mukainen, jakelijan on ilmoitettava asiasta valmistajalle tai valmistajan edustajalle sen varmistamiseksi, että tarvittavat korjaavat toimenpiteet kyseisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi tai tarvittaessa sen takaisinkutsun järjestämiseksi toteutetaan 10 artiklan 1 kohdan tai 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

3. Jos ajoneuvo, järjestelmä, komponentti, erillinen tekninen yksikkö, osa tai varuste aiheuttaa vakavan riskin, jakelijan on välittömästi tiedotettava valmistajalle, maahantuojalle sekä niiden jäsenvaltioiden hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisille, joissa se on asettanut sen saataville markkinoilla. Jakelijan on myös tiedotettava näille mahdollisista toteutetuista toimenpiteistä ja ilmoitettava yksityiskohtaiset tiedot etenkin vakavasta riskistä ja valmistajan toteuttamista korjaavista toimenpiteistä.

4. Jakelijan on kansallisen viranomaisen perustellusta pyynnöstä varmistettava, että valmistaja antaa kansalliselle viranomaiselle 10 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut tiedot tai että maahantuoja antaa kansalliselle viranomaiselle 13 artiklan 3 kohdassa tarkoitetut tiedot. Jakelijan on tämän viranomaisen pyynnöstä tehtävä sen kanssa yhteistyötä kaikissa toimissa, jotka toteutetaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 20 artiklan mukaisesti jakelijan markkinoilla saataville asettaman ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen aiheuttamien riskien poistamiseksi.

16 artikla

Tapaukset, joissa valmistajan velvoitteita sovelletaan maahantuojaan ja jakelijaan

Maahantuojaa tai jakelijaa pidetään tätä asetusta sovellettaessa valmistajana, ja niitä koskevat samat velvoitteet kuin valmistajaa 9–11 artiklan mukaisesti silloin, kun ne asettavat saataville markkinoilla tai rekisteröivät ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tai vastaavat sen käyttöönotosta omalla nimellään tai tavaramerkillään taikka muuttavat ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä tavalla, joka voi vaikuttaa sovellettavien vaatimusten täyttymiseen.

17 artikla

Talouden toimijoita koskevat tiedot

Talouden toimijoiden on pyynnöstä esitettävä hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomaisille ajoneuvon osalta kymmenen vuoden ajan ja järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen osalta viiden vuoden ajan tunnistetiedot seuraavista:

▼B

- a) kaikki talouden toimijat, jotka ovat toimittaneet niille ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen;
- b) kaikki talouden toimijat, joille ne ovat toimittaneet ajoneuvon, järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön, osan tai varusteen.

III LUKU

AINEELLISET VAATIMUKSET

*18 artikla***Yleiset aineelliset vaatimukset**

1. L-luokan ajoneuvojen sekä niihin tarkoitettujen järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden on täytettävä asiaankuuluviin ajoneuvoluokkiin (-alaluokkiin) sovellettavat liitteissä II–VIII luetellut vaatimukset.

2. Sellaisiin L-luokan ajoneuvoihin tai niihin tarkoitettuihin järjestelmiin, komponentteihin tai erillisiin teknisiin yksiköihin, joiden sähkömagneettinen yhteensopivuus katetaan ajoneuvon rakennetta koskevassa, tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitetussa delegoidussa säädöksessä ja tämän asetuksen nojalla annettavassa täytäntöönpanosäädöksessä, ei sovelleta sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 15 päivänä joulukuuta 2004 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/108/EY ⁽¹⁾.

3. Tässä asetuksessa säädettyjen, L-luokan ajoneuvojen tyyppihyväksyntää koskevien vaatimusten täydentämiseksi komissio antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan liitteessä II olevissa A, B ja C osassa tiivistetyksi esitetyt yksityiskohtaiset tekniset vaatimukset ja testausmenetelmät, ja varmistaa siten tämän asetuksen soveltuvissa säännöksissä määritellyn turvallisuuden ja ympäristönsuojelun korkean tason. Ensimmäiset tällaisista delegoiduista säädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

*19 artikla***Estolaitteiden käytön kieltö**

Turvallisuutta tai sähkömagneettista yhteensopivuutta heikentävien taikka ajoneuvon sisäisen valvontajärjestelmän, meluntorjuntajärjestelmän tai päästöjenrajoitusjärjestelmän tehokkuutta vähentävien estolaitteiden käyttö on kielletty. Rakenteeseen kuuluvaa laitetta ei pidetä estolaitteena, jos jokin seuraavista edellytyksistä täyttyy:

- a) laite on perustellusti tarpeen moottorin suojaamiseksi vaurioitumiselta tai vahingolta ja ajoneuvon turvallisen toiminnan varmistamiseksi;
- b) laite ei toimi muutoin kuin moottorin käynnistämiseksi;
- c) käyttöolosuhteet sisältyvät merkittävässä määrin niihin testausmenetelmiin, joilla tarkastetaan, onko ajoneuvo tämän asetuksen ja tämän asetuksen nojalla annettavien delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten mukainen.

⁽¹⁾ EUVL L 390, 31.12.2004, s. 24.

▼B*20 artikla***Ajoneuvojen voimalaitteeseen tehtäviä muutoksia koskevat valmistajan järjestelyt**

1. Ajoneuvojen valmistajan on varustettava L-luokan ajoneuvot, lukuun ottamatta alaluokkien L3e-A3 ja L4e-A3 ajoneuvoja, erityisillä ominaisuuksilla, joilla estetään ajoneuvon voimalaitteen virittäminen ja jotka vahvistetaan teknisillä vaatimuksilla ja eritelmillä, joilla on seuraavat tavoitteet:

- a) estetään muutokset, jotka voivat heikentää turvallisuutta ja joilla erityisesti lisätään ajoneuvon tehoa virittämällä voimalaitetta tarkoitukseen lisätä suurinta vääntömomenttia ja/tai tehoa ja/tai ajoneuvon suurinta rakenteellista nopeutta arvoista, jotka on asianmukaisesti vahvistettu ajoneuvon valmistajan tyyppihyväksyntämenettelyn aikana, ja/tai
- b) ehkäistään ympäristövahinkoja.

2. Jäljempänä olevan 4 kohdan noudattamisen helpottamiseksi komissio antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan 1 kohdassa tarkoitettuja järjestelyjä koskevat erityiset vaatimukset. Ensimmäiset tällaisista delegoiduista säädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

3. Voimalaitteeseen tehtyjen muutosten jälkeen ajoneuvon on täytettävä ne tekniset vaatimukset viimeisine muutoksineen, joita sovelletaan alkuperäiseen ajoneuvoluokkaan ja -alaluokkaan tai tapauksen mukaan uuteen ajoneuvoluokkaan ja -alaluokkaan ja jotka olivat voimassa silloin, kun alkuperäinen ajoneuvo saatettiin markkinoille, rekisteröitiin tai otettiin käyttöön.

Kun ajoneuvojen valmistaja suunnittelee ajoneuvotyyppin voimalaitteen siten, että sen muuttaminen on mahdollista niin, että ajoneuvo ei enää olisi hyväksytyn tyyppin mukainen vaan vastaisi muuta varianttia tai versiota, ajoneuvojen valmistajan on sisällytettävä hakemukseen kutakin näin muodostunutta varianttia tai versiota koskevat asiaan liittyvät tiedot ja kukin variantti tai versio on nimenomaisesti tyyppihyväksyttävä. Jos muutettu ajoneuvo kuuluu uuteen luokkaan tai alaluokkaan, hakemus on tehtävä uudesta tyyppihyväksynnästä.

4. Jotta voidaan välttää ajoneuvon toimintaturvallisuuteen tai ympäristöominaisuuksiin haitallisesti vaikuttavat muutokset tai mukautukset, valmistajan on parhaan teknisen käytännön mukaisesti pyrittävä estämään, että tällaiset muutokset tai mukautukset ovat teknisesti mahdollisia, paitsi jos tällaiset muutokset tai mukautukset on nimenomaisesti ilmoitettu valmistusasiakirjoissa ja ne sisältyvät niihin ja kuuluvat siten tyyppihyväksynnän piiriin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

▼M2*21 artikla***Ajoneuvon sisäistä valvontajärjestelmää koskevat yleiset vaatimukset**

1. L-luokan ajoneuvot, lukuun ottamatta luokkien L1e, L2e ja L6e ajoneuvoja, on varustettava OBD-järjestelmällä, joka on 8 kohdassa tarkoitetuissa delegoiduissa säädöksissä vahvistettujen toimintavaatimusten ja testausmenetelmien mukainen, liitteessä IV vahvistetuista soveltamispäivistä alkaen.

▼ M2

2. Ajoneuvoluokkien ja alaluokkien L3e, L4e, L5e-A ja L7e-A ajoneuvot on liitteessä IV olevassa 1.8.1 kohdassa vahvistetuista päivämääristä alkaen varustettava ensimmäisen sukupolven OBD-järjestelmällä (OBD I), joka seuraa päästöjenrajoitusjärjestelmän virtapiirien ja elektroniikan toimintahäiriöitä ja ilmoittaa toimintahäiriöistä, joiden takia liitteessä VI olevassa B1 osassa säädetty päästörajat ylittyvät.

3. Ajoneuvoluokkien ja alaluokkien L3e, L4e, L5e ja L7e ajoneuvot on liitteessä IV olevassa 1.8.2 kohdassa vahvistetuista päivämääristä alkaen varustettava ensimmäisen sukupolven OBD-järjestelmällä, joka seuraa päästöjenrajoitusjärjestelmän virtapiirien ja elektroniikan toimintahäiriöitä ja joka käynnistää ilmoituksen, kun liitteessä VI olevassa B1 osassa säädetty päästörajat ylittyvät. Näiden ajoneuvoluokkien ja alaluokkien ensimmäisen sukupolven OBD-järjestelmien on myös ilmoitettava sellaisen toimintatilan käynnistymisestä, joka merkittävästi vähentää moottorin vääntömomenttia.

4. Ajoneuvoluokkien L3e, L4e, L5e ja L7e ajoneuvot on liitteessä IV olevassa 1.8.3 kohdassa vahvistetuista päivämääristä alkaen varustettava ensimmäisen sukupolven OBD-järjestelmällä, joka seuraa päästöjenrajoitusjärjestelmän virtapiirien ja elektroniikan toimintahäiriöitä ja joka käynnistää ilmoituksen, kun liitteessä VI olevassa B2 osassa säädetty päästörajat ylittyvät. Näiden ajoneuvoluokkien ensimmäisen sukupolven OBD-järjestelmien on myös ilmoitettava sellaisen toimintatilan käynnistymisestä, joka merkittävästi vähentää moottorin vääntömomenttia.

5. Ajoneuvoluokkien ja alaluokkien L3e, L4e, L5e-A ja L7e-A ajoneuvot on liitteessä IV olevassa 1.8.4 kohdassa vahvistetuista päivämääristä alkaen varustettava myös toisen sukupolven OBD-järjestelmällä (OBD II), joka seuraa päästöjenrajoitusjärjestelmän toimintahäiriöitä ja heikkenemistä sekä ilmoittaa niistä toimintahäiriöistä ja siitä heikkenemisestä – katalysaattorin valvontaa lukuun ottamatta – joiden takia liitteessä VI olevassa B1 osassa säädetty OBD-järjestelmän päästörajat ylittyvät.

6. Ajoneuvoluokkien ja alaluokkien L3e, L4e, L5e-A ja L7e-A ajoneuvot on liitteessä IV olevassa 1.8.5 kohdassa vahvistetuista päivämääristä alkaen varustettava myös toisen sukupolven OBD-järjestelmällä, joka seuraa päästöjenrajoitusjärjestelmän toimintahäiriöitä ja heikkenemistä sekä ilmoittaa niistä toimintahäiriöistä ja siitä heikkenemisestä, joiden takia liitteessä VI olevassa B2 osassa säädetty OBD-järjestelmän päästörajat ylittyvät.

7. Edellä olevia 5 ja 6 kohtaa ei sovelleta alaluokan L3e-AxE enduro-moottoripyöriin eikä alaluokan L3e-AxT trial-moottoripyöriin.

8. Toimintaturvallisuutta tai päästöjenrajoitusjärjestelmän toimintahäiriöitä koskevien OBD-järjestelmän ilmoitusten yhdenmukaistamiseksi ja ajoneuvon tehokkaan korjauksen helpottamiseksi komissiolle siirretään 75 artiklan mukaisesti valta antaa delegoituja säädöksiä, joilla täydennetään tätä asetusta säätämällä OBD-järjestelmään liittyvät yksityiskohtaiset tekniset vaatimukset niiden ajoneuvoluokkien ja -alaluokkien osalta, jotka luetellaan liitteessä II olevan C1 osan ”Ajoneuvon rakennevaatimukset ja yleiset tyyppihyväksyntävaatimukset” rivillä Nro 11, mukaan lukien OBD-järjestelmän toimintavaatimukset ja testausmenetelmät tämän artiklan 1–7 kohdassa lueteltuja seikkoja varten, ja liitteessä V tarkoitettua testityyppejä VIII koskevien yksityiskohtaisten teknisten vaatimusten osalta.

▼B*22 artikla***Ajoneuvojen toimintaturvallisuutta koskevat vaatimukset**

1. Valmistajan on varmistettava, että ajoneuvot suunnitellaan, valmistetaan ja kootaan niin, että kuljettajan ja matkustajien ja muiden tienkäyttäjien loukkaantumisriski on mahdollisimman pieni.
2. Valmistajan on varmistettava, että ajoneuvon toimintaturvallisuus säilyy ajoneuvon koko tavanomaisen käyttöiän, jos ajoneuvoa käytetään tavanomaisissa olosuhteissa ja huolletaan valmistajan suositusten mukaisesti. Valmistajan on sisällytettävä valmistusasiakirjoihin lausunto, jossa vakuutetaan, että toimintaturvallisuuden kannalta ratkaisevan tärkeiden järjestelmien, osien ja varusteiden kestävyys varmistetaan asianmukaisen testauksen ja hyvän teknisen käytännön avulla.
3. Valmistajan on varmistettava, että ajoneuvot, järjestelmät, komponentit ja erilliset tekniset yksiköt vastaavat liitteissä II ja VIII vahvistettuja soveltuvia vaatimuksia ja ovat 5 kohdan nojalla annettavassa delegoidussa säädöksessä vahvistettujen testausmenetelmien ja suoritusvaatimusten mukaisia.
4. Sellaisten ajoneuvojen komponentteihin, joiden sähkövaarat kateetaan tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä tai täytäntöönpanosäädöksissä, ei sovelleta tietyllä jännitealueella toimivia sähkölaitteita koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä 12 päivänä joulukuuta 2006 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2006/95/EY ⁽¹⁾.
5. Korkean toimintaturvallisuuden tason saavuttamiseksi komissio antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan liitteessä II olevassa B osassa luetellut ajoneuvon toimintaturvallisuutta koskevat erityiset vaatimukset, ja tapauksen mukaan hyödyntää liitteessä VIII vahvistettuja tehostettuja toimintaturvallisuusvaatimuksia. Ensimmäiset tällaisista delegoiduista säädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.
6. Tavanomaista käyttöikää koskevien vaatimusten ja testien yhdenmukaistamiseksi komissio antaa 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä toisessa vaiheessa 75 artiklan mukaisesti delegoidun säädöksen, ►C1 jotta voidaan varmistaa liitteessä II olevan B osan 18 kohdassa tarkoitettu ◀ ajoneuvon rakenteellinen kestävyys.
7. Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan malli valmistajan lausunnolle. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

*23 artikla***Ympäristöominaisuuksia koskevat vaatimukset**

1. Valmistajan on varmistettava, että ajoneuvot suunnitellaan, valmistetaan ja kootaan niin, että niiden ympäristövaikutukset jäävät mahdollisimman pieniksi. Valmistajan on varmistettava, että tyyppihyväksytyt ajoneuvot täyttävät liitteissä II, V ja VI vahvistetut ympäristöominaisuuksia koskevat vaatimukset ja että ne ovat liitteessä VII vahvistettujen kestävyysajokilometrimäärien mukaisia.

⁽¹⁾ EUVL L 374, 27.12.2006, s. 10.

▼ B

2. Valmistajan on varmistettava, että ajoneuvot, järjestelmät, komponentit ja erilliset tekniset yksiköt ovat liitteessä V vahvistettujen, tämän artiklan 12 kohdan nojalla annettavassa delegoidussa säädöksessä vahvistettujen testausmenetelmien ja testivaatimusten mukaisia tämän asetuksen liitteessä IV vahvistettuihin soveltamispäiviin mennessä.

3. Valmistajan on varmistettava, että kestävyysvaatimusten tarkastamista koskevat tyyppi hyväksyntävaatimukset täyttyvät. Valmistajan valinnan mukaan käytetään jompaakumpaa seuraavista kestävyystestausmenetelmistä sen osoittamiseen hyväksyntäviranomaiselle, että tyyppi hyväksytyin ajoneuvon ympäristöominaisuudet ovat kestävä:

a) Varsinainen kestävyystesti, jossa ajetaan täysi ajokilometrimäärä:

Testiajoneuvoilla on fyysisesti ajettava koko liitteessä VII olevassa A osassa vahvistettu matka, ja ne on testattava tämän artiklan 12 kohdan nojalla annettavassa delegoidussa säädöksessä testityypille V vahvistetun menettelyn mukaisesti. Päästötestin tulosten on oltava koko liitteessä VII olevassa A osassa vahvistetun matkan ajan ja sen päättyessä alemmat kuin liitteessä VI olevassa A osassa vahvistetut ►**C1** ympäristöominaisuuksia koskevat testirajat ◀.

b) Varsinainen kestävyystesti, jossa ajetaan osittainen ajokilometrimäärä:

Testiajoneuvoilla on fyysisesti ajettava vähintään 50 prosenttia koko liitteessä VII olevassa A osassa vahvistetusta matkasta, ja ne on testattava tämän artiklan 12 kohdan nojalla annettavassa delegoidussa säädöksessä testityypille V vahvistetun menettelyn mukaisesti. Tuon säädöksen mukaisesti testitulokset on ekstrapoloitava koko liitteessä VII olevassa A osassa vahvistettuun matkaan saakka. Sekä testin tulosten että ekstrapoloitujen tulosten on oltava alemmat kuin liitteessä VI olevassa A osassa vahvistetut ►**C1** ympäristöominaisuuksia koskevat testirajat ◀.

▼ M2

c) Matemaattinen kestävyysmenetelmä:

Kun kerrotaan keskenään liitteessä VII olevassa B osassa vahvistettu huononemiskerroin ja sellaisen ajoneuvon ympäristöominaisuuksia koskevan testin tulos, jolla on ajettu yli 100 km sen jälkeen, kun se ensimmäisen kerran käynnistettiin tuotantolinjan lopussa, tulon on 31 päivään joulukuuta 2024 saakka päästön kunkin ainesosan osalta oltava pienempi kuin liitteessä VI olevassa A osassa vahvistettu ympäristöominaisuuksia koskeva testiraja.

Sen estämättä, mitä ensimmäisessä alakohdassa säädetään, uusien ajoneuvotyyppien osalta 1 päivästä tammikuuta 2020 alkaen ja olemassa olevien ajoneuvotyyppien osalta 1 päivästä tammikuuta 2021 31 päivään joulukuuta 2024, kerrottaessa keskenään liitteessä VII olevassa B osassa vahvistettu huononemiskerroin ja joko sellaisen ajoneuvon ympäristöominaisuuksia koskevan testin tulos, jonka suurin rakenteellinen nopeus on alle 130 km/h jolla on ajettu yli 2 500 km sen jälkeen, kun

▼ M2

se ensimmäisen kerran käynnistettiin tuotantolinjan lopussa, tai sellaisen ajoneuvon ympäristöominaisuuksia koskevan testin tulos, jonka suurin rakenteellinen nopeus on vähintään 130 km/h jolla on ajettu yli 3 500 km sen jälkeen, kun se ensimmäisen kerran käynnistettiin tuotantolinjan lopussa, tulon on päästön kunkin ainesosan osalta oltava pienempi kuin liitteessä VI olevassa A osassa vahvistettu pakokaasupäästöraja.

▼ B

4. Komissio laatii 1 päivään tammikuuta 2016 mennessä kattavan ympäristövaikutustutkimuksen. Tutkimuksessa arvioidaan ilmanlaatu ja L-luokan ajoneuvojen tuottama osuus epäpuhtauksista, ja se kattaa liitteessä V lueteltuihin testityyppeihin I, IV, V, VII ja VIII liittyvät vaatimukset.

Siihen kootaan ja siinä arvioidaan viimeisimmät tieteelliset tiedot, tieteellisten tutkimusten tulokset, mallinnukset ja kustannustehokkuusnäkökohdat, jotta voidaan laatia täsmällisiä toimenpiteitä vahvistamalla lopullisesti liitteessä IV asetetun Euro 5 -rajan soveltaminen, liitteessä V sekä liitteessä VI olevissa A2, B2 ja C2 osassa vahvistetut ► **C1** Euro 5 -rajaa koskevat ympäristöominaisuusvaatimukset samoin kuin ◀ liitteessä VII oleva Euro 5 -rajan kestävyysajokilometrimäärät ja huononemiskertoimet.

5. Komissio antaa 4 kohdassa tarkoitettujen havaintojen perusteella 31 päivään joulukuuta 2016 mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen, jossa käsitellään seuraavia:

- a) liitteessä IV tarkoitettujen Euro 5 -rajan soveltamispäivät;
- b) liitteessä VI olevassa A2 osassa tarkoitettujen Euro 5 -päästörajat ja liitteessä VI olevassa B2 osassa vahvistetut OBD-kynnykset;
- c) kaikki uudet (ala)luokkien L3e, L5e, L6e-A ja L7e-A ajoneuvotyypit on varustettava OBD I -järjestelmän lisäksi OBD II -järjestelmällä, kun Euro 5 -rajaa aletaan soveltaa;
- d) liitteessä VII olevassa A osassa tarkoitettujen kestävyysajokilometrit Euro 5 -rajan yhteydessä sekä liitteessä VII olevassa B osassa tarkoitettujen huononemiskertoimet Euro 5 -rajan yhteydessä.

Komissio tekee tämän kertomuksen perusteella aiheellisia lainsäädäntöehdotuksia.

6. Komissio antaa ympäristövaikutustutkimuksen tulosten perusteella 75 artiklan mukaisesti delegoidun säädöksen, jossa määritetään, mihin (ala)luokista L1e-Ae, L1e-Be, L2e, L5e-Be, L6e-Be, L7e-Be ja L7e-C Euro 5 -rajan yhteydessä sovelletaan SHED-testausta tai polttoainesäiliön ja polttoaineputkiston läpäisevyydestä liitteessä VI olevassa C2 osassa lueteltujen testirajojen mukaisesti.

7. Valmistajan on varmistettava, että L-luokan ajoneuvot ovat liitteessä V olevassa A osassa vahvistettujen, hyväksyntään ja laajennuksiin liittyviä ympäristöominaisuuksia koskevien sovellettavien testivaatimusten mukaisia.

▼B

8. Testityypin I osalta alaluokkien L3e-AxE (enduro, x = 1, 2 tai 3) ja L3e-AxT (trial, x = 1, 2 tai 3) moottoripyörien asiaankuuluvan päästörajan on oltava liitteessä VI olevassa A osassa lueteltujen L₂-arvon (THC) ja L₃-arvon (NO_x) summa. Päästötestin tuloksen (NO_x + THC) on oltava pienempi tai yhtä suuri kuin kyseinen raja (L₂ + L₃).

9. Luokan L4e ajoneuvojen on täytettävä liitteessä ►C1 V luokan L3e ajoneuvoille asetetut ympäristöominaisuusvaatimukset; ◄ tässä yhteydessä voidaan tehdä liitteessä V kuvattujen testityyppien I, IV, VII ja VIII mukainen testi joko perusmoottoriajoneuvon koko asennelmalle sivuvaunun kanssa tai tapauksen mukaan pelkästään perusmoottoriajoneuvolle ilman sivuvaunua.

10. Valmistajan on varmistettava, että kaikki uudet unionissa markkinoille saatettavat tai käyttöön otettavat korvaavat pilaantumista rajoittavat laitteet tyyppihyväksytään tämän asetuksen mukaisesti.

11. Edellä 1–10 kohdassa tarkoitettuja vaatimuksia sovelletaan ajoneuvoihin, järjestelmiin, komponentteihin ja erillisiin teknisiin yksiköihin liitteen II mukaisesti.

12. Ympäristönsuojelun korkean tason varmistamiseksi komissiolle siirretään valta antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, ►C1 joissa vahvistetaan ympäristöominaisuusvaatimuksia koskevat yksityiskohtaiset ◄ tekniset eritelmät tämän artiklan 1, 2, 3, 6 ja 7 kohdassa tarkoitettuja tekijöitä varten, mukaan lukien testausmenetelmät.

24 artikla

Kasvihuonekaasupäästöjä, polttoaineenkulutusta sekä sähköenergian kulutusta ja sähkökäyttöistä toimintasädettä ►C1 koskevat muut ympäristöominaisuusvaatimukset ◄

1. Valmistajan on määritettävä hiilidioksidipäästöt soveltuvaa laboratoriossa tehtävää päästöttestisykliä käyttäen ja ilmoitettava tulokset hyväksyntäviranomaiselle. Polttoaineenkulutus ja/tai sähköenergian kulutus ja sähkökäyttöinen toimintasäde on joko laskettava tyyppihyväksyntään liittyvien laboratoriotestissä saatujen päästötulosten perusteella tai mitattava tutkimuslaitoksen valvonnassa ja ilmoitettava hyväksyntäviranomaiselle.

2. Hiilidioksidimittauksen tulos, laskennallisesti määritetty tai mitattu polttoaineenkulutus, sähköenergian kulutus ja sähkökäyttöinen toimintasäde on sisällytettävä valmistusasiakirjoihin 27 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun täytäntöönpanosäädöksen mukaisesti, ja asiaankuuluvat tiedot on ilmoitettava myös vaatimustenmukaisuustodistuksessa.

Sen lisäksi, että hiilidioksidipäästöjä, polttoaineenkulutusta, sähköenergian kulutusta ja sähkökäyttöistä toimintasädettä koskevat tiedot ilmoitetaan vaatimustenmukaisuustodistuksessa, valmistajan on varmistettava, että ne annetaan ajoneuvon ostajalle uuden ajoneuvon ostamisen yhteydessä valmistajan asianmukaiseksi katsomassa muodossa.

▼B

3. Siirretään komissiolle valta antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan hiilidioksidipäästöjen mittaamisessa ja polttoaineenkulutuksen, sähköenergian kulutuksen ja sähkökäyttöisen toimintasäteen laskennallisessa määrittämisessä ja mittaamisessa käytettäviä menetelmiä koskevat testityypin VII testausmenetelmän vaatimukset.

IV LUKU

EU-TYYPPIHYVÄKSYNTÄMENETTELYT

25 artikla

EU-tyyppihyväksynnässä sovellettavat menettelyt

1. Hakiessaan kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntää valmistaja voi valita jonkin seuraavista menettelyistä:

- a) asteittainen tyyppihyväksyntä;
- b) yksivaiheinen tyyppihyväksyntä;
- c) yhdistetty tyyppihyväksyntä.

Jäljempänä 5 kohdassa säädettyjen ajoneuvoluokkien valmistaja voi lisäksi valita monivaiheisen tyyppihyväksynnän.

Järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksynnässä sovelletaan vain yksivaiheista tyyppihyväksyntämenettelyä.

2. Asteittaisessa tyyppihyväksynnässä kerätään asteittain kaikkien ajoneuvoon kuuluvien järjestelmien, komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden EU-tyyppihyväksyntätodistukset, ja lopullisen vaiheen tuloksena saadaan kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntä.

3. Yksivaiheisessa tyyppihyväksynnässä koko ajoneuvon hyväksyntä suoritetaan yhdellä kertaa.

4. Yhdistetty tyyppihyväksyntä on asteittainen tyyppihyväksyntämenettely, jossa kokonaisen ajoneuvon hyväksynnän lopullisessa vaiheessa saadaan yksi tai useampi järjestelmähyväksyntä ilman, että kyseisille järjestelmille tarvitsee antaa EU-tyyppihyväksyntätodistusta.

5. Monivaiheisessa tyyppihyväksyntämenettelyssä yksi tai useampi hyväksyntäviranomainen varmentaa, että keskeneräinen tai valmistunut ajoneuvotyyppi täyttää valmistusvaiheen mukaan siihen sovellettavat tämän asetuksen hallinnolliset säännökset ja tekniset vaatimukset.

Monivaiheinen tyyppihyväksyntä on myönnettävä keskeneräisen tai valmistuneen ajoneuvon tyypille, joka on 27 artiklassa säädettyjen valmistusasiakirjojen tietojen mukainen ja täyttää liitteessä II luetteloiduissa soveltuvissa säädöksissä vahvistetut tekniset vaatimukset ajoneuvon valmistusvaiheen mukaisesti.

▼ B

6. Lopullisen valmistusvaiheen tyyppihyväksyntä voidaan myöntää vasta, kun hyväksyntäviranomainen on varmentanut, että lopullisessa vaiheessa tyyppihyväksytty ajoneuvo täyttää kyseisellä hetkellä kaikki sovellettavat tekniset vaatimukset. Tässä yhteydessä tarkastetaan kaikkia niitä vaatimuksia koskevat asiakirjat, jotka monivaiheisessa menettelyssä keskeneräiselle ajoneuvolle myönnetty tyyppihyväksyntä kattaa, vaikka se olisi myönnetty eri ajoneuvoluokalle (-alaluokalle).

Edellä 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettua monivaiheista hyväksyntää sovelletaan ainoastaan alaluokkien L2e-U, L4e, L5e-B, L6e-BU ja L7e-CU ajoneuvoihin.

7. Hyväksyntämenettelyn valinta ei vaikuta niihin sovellettaviin ai-neellisiin vaatimuksiin, jotka hyväksyttävän ajoneuvotyypin on täytet-tävä silloin, kun kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksyntä myönnetään.

8. Komissiolle siirretään valta antaa 75 artiklan mukaisesti delegoi-tuja säädöksiä, joissa vahvistetaan tyyppihyväksyntämenettelyjen yksi-tyiskohtaiset järjestelyt. Ensimmäiset tällaisista delegoiduista säädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

*26 artikla***Tyyppihyväksynnän hakeminen**

1. Valmistajan on jätettävä tyyppihyväksyntähakemus hyväksyntävi-ranomaiselle.
2. Kustakin ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen tekni-sen yksikön tyypistä voidaan jättää ainoastaan yksi hakemus, ja se voidaan jättää ainoastaan yhteen jäsenvaltioon.
3. Jokaisesta hyväksyttäväksi haettavasta tyypistä on jätettävä erilli-nen hakemus.

*27 artikla***Valmistusasiakirjat**

1. Hakijan on toimitettava hyväksyntäviranomaiselle valmistusasia-kirjat.
2. Valmistusasiakirjoihin on sisällytettävä seuraavat:
 - a) ilmoituslomake;
 - b) kaikki tietoaineistot, piirustukset, valokuvat ja muut tiedot;
 - c) ajoneuvojen osalta ilmoitus 25 artiklan 1 kohdan mukaisesti valitusta menettelystä;
 - d) kaikki muut tiedot, joita hyväksyntäviranomainen pyytää hakemus-menettelyn yhteydessä.
3. Valmistusasiakirjat voidaan antaa paperilla tai tutkimuslaitoksen ja hyväksyntäviranomaisen hyväksymässä sähköisessä muodossa.

▼B

4. Komissio vahvistaa ilmoituslomakkeen ja valmistusasiakirjojen mallit täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ensimmäiset tällaisista täytäntöönpanosäädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

*28 artikla***Tiedot, jotka on toimitettava eri tyyppihyväksyntämenettelyjen mukaisissa hakemuksissa**

1. Asteittaista tyyppihyväksyntää koskevaan hakemukseen on liitettävä 27 artiklan mukaiset valmistusasiakirjat ja kaikki tyyppihyväksyntätodistukset, joita vaaditaan kussakin liitteessä II luetteloidussa sovellettavassa säädöksessä.

Kun kyseessä on järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppihyväksyntä, joka myönnetään liitteessä II luetteloitujen sovellettavien säädösten mukaisesti, asiaan liittyvien valmistusasiakirjojen on oltava hyväksyntäviranomaisen saatavilla, kunnes hyväksyntä myönnetään tai evätään.

2. Yksivaiheista tyyppihyväksyntää koskevaan hakemukseen on liitettävä 27 artiklassa säädetyt valmistusasiakirjat, joihin sisältyvät tämän asetuksen nojalla annettavien täytäntöönpanosäädösten mukaiset merkittävät tiedot näiden sovellettavien säädösten osalta.

3. Kun kyseessä on yhdistetty tyyppihyväksyntä, valmistusasiakirjoihin on liitettävä tyyppihyväksyntätodistus tai tyyppihyväksyntätodistukset, joita vaaditaan kussakin liitteessä II luetteloidussa sovellettavassa säädöksessä, ja jos tyyppihyväksyntätodistusta ei esitetä, tämän asetuksen nojalla annettavien täytäntöönpanosäädösten mukaiset näihin sovellettaviin säädöksiin liittyvät tiedot.

4. Monivaiheista tyyppihyväksyntää varten on toimitettava seuraavat tiedot, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1, 2 ja 3 kohdan soveltamista:

- a) ensimmäisessä vaiheessa valmistusasiakirjojen ja EU-tyyppihyväksyntätodistusten ne osat, jotka vastaavat perusajoneuvon valmistusvaihetta;
- b) toisessa ja seuraavissa vaiheissa valmistusasiakirjojen ja EU-tyyppihyväksyntätodistusten ne osat, jotka vastaavat senhetkistä valmistusvaihetta, sekä jäljennös ajoneuvon EU-tyyppihyväksyntätodistuksesta, joka on annettu edellisessä valmistusvaiheessa, samoin kuin täydelliset tiedot valmistajan ajoneuvon mahdollisesti tekemistä muutoksista ja lisäyksistä.

Tämän kohdan ensimmäisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitettut tiedot voidaan toimittaa 3 kohdan mukaisesti.

5. Esittämällä perustellun pyynnön hyväksyntäviranomaisen voi vaatia valmistajaa toimittamaan kaikki tarvittavat lisätiedot, joita edellytetään tarvittavista testeistä päättämiseksi tai testien toteuttamisen helpottamiseksi.

V LUKU

EU-TYYPPIHYVÄKSYNTÄMENETTELYJEN TOTEUTTAMINEN

29 artikla

Yleiset säännökset

1. Hyväksyntäviranomaiset voivat myöntää EU-tyyppihyväksynnän vasta varmistuttuaan siitä, että 33 artiklassa tarkoitettuja tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevia järjestelyjä on noudatettu ja että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi täyttää siihen sovellettavat vaatimukset.
2. EU-tyyppihyväksynät myönnetään tämän luvun mukaisesti.
3. Jos hyväksyntäviranomainen katsoo, että ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppi täyttää asetetut vaatimukset mutta aiheuttaa silti vakavan riskin turvallisuudelle tai voi vahingoittaa vakavasti ympäristöä tai kansanterveyttä, se voi evätä EU-tyyppihyväksynnän. Siinä tapauksessa viranomaisen on välittömästi lähetettävä muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle yksityiskohtaiset tiedot, joissa selostetaan päätöksen syyt ja esitetään näyttö, joihin käsitys perustuu.
4. EU-tyyppihyväksyntätodistukset on numeroitava komission täytäntöönpanosäädöksillä vahvistaman yhdenmukaistetun järjestelmän mukaisesti. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ensimmäiset tällaisista täytäntöönpanosäädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.
5. Hyväksyntäviranomaisen on lähetettävä yhteisen suojatun sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän välityksellä kuukauden kuluessa EU-tyyppihyväksyntätodistuksen antamisesta muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille jäljennös jokaisen hyväksymänsä ajoneuvotyyppin EU-tyyppihyväksyntätodistuksesta liitteineen. Jäljennös voidaan toimittaa myös suojattuna sähköisenä tiedostona.
6. Hyväksyntäviranomaisen on viipymättä ilmoitettava muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille epäämistään tai peruuttamistaan ajoneuvon hyväksynnöistä ja päätöksensä syistä.
7. Hyväksyntäviranomaisen on lähetettävä kolmen kuukauden välein muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille luettelo edeltävän kauden aikana myöntämistään, muuttamistaan, epäämistään tai peruuttamistaan järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden EU-tyyppihyväksynnöistä.
8. EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on toisen jäsenvaltion hyväksyntäviranomaisen pyynnöstä lähetettävä tälle yhteisen suojatun sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän välityksellä kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta jäljennös pyydetystä EU-tyyppihyväksyntätodistuksesta liitteineen. Jäljennös voidaan toimittaa myös suojattuna sähköisenä tiedostona.
9. Jos komissio sitä pyytää, hyväksyntäviranomaisen on toimitettava 5–8 kohdassa tarkoitettut tiedot myös komissiolle.

▼ B

10. Hyväksyntäviranomaisen on laadittava hyväksyntäasiakirjat, jotka sisältävät valmistusasiakirjat ja tutkimuslaitoksen tai hyväksyntäviranomaisen toimiansa yhteydessä siihen liittämät testausselostet ja muut asiakirjat. Hyväksyntäasiakirjoissa on oltava hakemisto, jossa esitetään niiden sisältö numeroituna tai merkittynä siten, että jokainen sivu on helposti löydettävissä ja kunkin asiakirjan muoto on helposti tunnistettavissa ja että siitä käyvät ilmi EU-tyyppihyväksynnän eri hallinnolliset vaiheet, varsinkin tarkistusten ja päivitysten päivämäärät. Hyväksyntäviranomaisen on pidettävä hyväksyntäasiakirjoissa olevat tiedot saatavilla kymmenen vuoden ajan kyseisen hyväksynnän voimassaolon päättymisen jälkeen.

*30 artikla***EU-tyyppihyväksyntätodistusta koskevat erityiset säännökset**

1. EU-tyyppihyväksyntätodistuksessa on oltava liitteinä seuraavat:

a) edellä 29 artiklan 10 kohdassa tarkoitetut hyväksyntäasiakirjat;

▼ M2

b) testausselostesivu;

▼ B

c) vaatimustenmukaisuustodistukset allekirjoittamaan valtuutettujen henkilöiden nimet ja nimikirjoitusnäytteet sekä asema yrityksessä;

d) kokonaisen ajoneuvon EU-tyyppihyväksynnän tapauksessa täytetty vaatimustenmukaisuustodistus.

2. EU-tyyppihyväksyntätodistus on annettava komission täytäntöönpanosäädöksillä vahvistaman mallin mukaisena. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ensimmäiset tällaisista täytäntöönpanosäädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

3. Hyväksyntäviranomaisen on kunkin ajoneuvotyypin osalta

a) täytettävä kaikki asiaankuuluvat EU-tyyppihyväksyntätodistuksen osat, myös siihen liitetty testausselostesivu;

b) koottava hyväksyntäasiakirjojen hakemisto;

c) toimitettava hakijalle täytetty todistus liitteineen viipymättä.

Komissio vahvistaa a alakohdassa tarkoitetun testausselostesivun mallin täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ensimmäiset tällaisista täytäntöönpanosäädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

4. Jos kyseessä on EU-tyyppihyväksyntä, jossa 40 artiklan mukaisesti on asetettu tyyppihyväksynnän voimassaoloa koskevia rajoituksia tai jossa on päätetty olla soveltamatta tämän asetuksen tai tämän asetuksen nojalla annettavien delegoitujen säädösten tai täytäntöönpanosäädösten tietyjä säännöksiä, EU-tyyppihyväksyntätodistuksessa on mainittava kyseiset rajoitukset tai säännökset, joita ei ole sovellettu.

▼B

5. Kun valmistaja valitsee yhdistetyn tyyppihyväksyntämenettelyn, hyväksyntäviranomaisen on lisättävä ilmoitustietoihin viittaukset testauslosteisiin, joista säädetään 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanosäädöksissä ja joista ei ole saatavilla EU-tyyppihyväksyntätodistusta.

6. Kun valmistaja valitsee yksivaiheisen tyyppihyväksyntämenettelyn, hyväksyntäviranomaisen on laadittava sovellettavista vaatimuksista tai säädöksistä luettelo ja liitettävä kyseinen luettelo EU-tyyppihyväksyntätodistukseen. Komissio hyväksyy kyseisen luettelon mallin täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ensimmäiset tällaisista täytäntöönpanosäädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

*31 artikla***Järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä koskevat erityiset säännökset**

1. Järjestelmälle on myönnettävä EU-tyyppihyväksyntä, jos se on valmistusasiakirjoissa annettujen tietojen mukainen ja täyttää liitteessä II luetteloiduissa soveltuviissa säädöksissä vahvistetut tekniset vaatimukset.

2. Komponentin tai erillisen teknisen yksikön EU-tyyppihyväksyntä on myönnettävä komponentille tai erilliselle tekniselle yksikölle, joka on valmistusasiakirjoissa annettujen tietojen mukainen ja täyttää liitteessä II luetteloiduissa soveltuviissa säädöksissä vahvistetut tekniset vaatimukset.

3. Jos komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, riippumatta siitä, onko ne tarkoitettu korjaus-, huolto- vai ylläpitokäyttöön, kuuluvat ajoneuvon osalta myös järjestelmän tyyppihyväksynnän piiriin, komponentilta tai erilliseltä tekniseltä yksiköltä ei vaadita lisähyväksyntää, ellei liitteessä II luetteloiduissa soveltuviissa säädöksissä sitä edellytetä.

4. Jos komponentti tai erillinen tekninen yksikkö täyttää tehtävänsä tai jos sillä on erityinen ominaisuus ainoastaan ajoneuvon muiden osien yhteydessä, jolloin vaatimustenmukaisuus voidaan tarkastaa ainoastaan komponentin tai erillisen teknisen yksikön toimiessa yhdessä muiden ajoneuvon osien kanssa, komponentin tai erillisen teknisen yksikön EU-tyyppihyväksynnän laajuutta on rajoitettava vastaavasti.

Tällaisissa tapauksissa EU-tyyppihyväksyntätodistuksessa on mainittava komponentin tai erillisen teknisen yksikön käyttöä koskevat mahdolliset rajoitukset ja asennusta koskevat erityisedellytykset.

Jos ajoneuvon valmistaja asentaa tällaisen komponentin tai erillisen teknisen yksikön, näiden käyttörajoitusten ja asennusedellytysten noudattaminen on tarkastettava ajoneuvon hyväksynnän yhteydessä.

*32 artikla***EU-tyyppihyväksynnässä vaaditut testit**

1. Tässä asetuksessa ja liitteessä II luetteloiduissa säädöksissä asetettujen teknisten vaatimusten noudattaminen on osoitettava asianmukaisin, nimettyjen tutkimuslaitosten suorittamin testein.

▼B

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetuissa testeissä käytetään liitteessä II luetteloiduissa soveltuviissa säädöksissä vahvistettuja testausmenetelmiä, laitteita ja työvälineitä.

Testausselosteen muodon on vastattava yleisiä vaatimuksia, jotka komissio vahvistaa täytäntöönpanosäädöksillä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ensimmäiset tällaisista täytäntöönpanosäädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

2. Valmistajan on asetettava hyväksyntäviranomaisen saataville sellainen määrä ajoneuvoja, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä, jota vaadittavien testien suorittaminen liitteessä II luetteloitujen soveltuvien säädösten mukaisesti edellyttää.

3. Vaaditut testit on suoritettava ajoneuvoilla, komponenteilla ja erillisillä teknisillä yksiköillä, jotka edustavat hyväksyttäväksi haettua tyyppiä.

Valmistaja voi kuitenkin hyväksyntäviranomaisen suostumuksella valita ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön, joka ei edusta hyväksyttäväksi haettua tyyppiä mutta jossa yhdistyy joukko mahdollisimman epäsuotuisia ominaisuuksia vaadittuun suoritus-tasoon nähden. Valintaprosessissa voidaan käyttää päätöksenteon apuna virtuaalitestausmenetelmiä.

4. Hyväksyntäviranomaisen suostumuksella voidaan 1 kohdassa tarkoitettujen testausmenetelmien asemesta käyttää valmistajan pyynnöstä virtuaalitestausmenetelmiä, kun kyse on 6 kohdan nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä vahvistetuista vaatimuksista.

5. Virtuaalitestausmenetelmien on täytettävä 6 kohdan nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä vahvistetut edellytykset.

6. Sen varmistamiseksi, että virtuaalitestauksen tulokset ovat yhtä päteviä kuin fyysisen testauksen tulokset, komissiolle siirretään valta antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan vaatimukset, joihin voidaan soveltaa virtuaalitestauksia, ja virtuaalitestauksen edellytykset. Näitä delegoituja säädöksiä antaessaan komissio perustaa vaatimukset ja menettelyt soveltuvin osin direktiivin 2007/46/EY liitteeseen XVI.

*33 artikla***Tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevat järjestelyt**

1. EU-tyyppihyväksynnän myöntävän hyväksyntäviranomaisen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla tarkastetaan, tarvittaessa yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten kanssa, että tuotannossa olevien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden yhdenmukaisuus hyväksytyyn tyyppiin kanssa on varmistettu riittävin järjestelyin.

2. Kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnän myöntävän hyväksyntäviranomaisen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla tarkastetaan, että valmistajan antamat vaatimustenmukaisuustodistukset ovat 38 artiklan mukaisia. Tätä varten hyväksyntäviranomaisen on tarkastettava, että riittävä määrä otannalla poimittuja vaatimustenmukaisuustodistuksia on 38 artiklan mukaisia ja että valmistaja on toteuttanut riittävät järjestelyt varmistaa, että vaatimustenmukaisuustodistusten tiedot ovat oikeita.

▼B

3. EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on toteutettava kyseistä hyväksyntää koskevat tarvittavat toimenpiteet, joilla tarkastetaan, tarvittaessa yhteistyössä muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten kanssa, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitetut järjestelyt riittävät yhä varmistamaan, että tuotannossa olevat ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt ovat edelleen hyväksytyt tyyppin mukaisia ja että vaatimustenmukaisuustodistukset vastaavat edelleen 38 artiklan vaatimuksia.

4. Voidakseen tarkastaa, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on hyväksytyt tyyppin mukainen, EU-tyyppihyväksynnän myöntänyt hyväksyntäviranomainen voi tehdä minkä tahansa EU-tyyppihyväksynnän edellytyksenä olevista tarkastuksista tai testeistä näytteille, jotka on otettu valmistajan tiloissa, tuotantolaitos mukaan luettuna.

5. Kun EU-tyyppihyväksynnän myöntänyt hyväksyntäviranomainen toteaa, että 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja järjestelyjä ei sovelleta, ne poikkeavat merkittävästi sovituihin järjestelyihin ja valvontasuunnitelmissa, niiden soveltaminen on lopetettu tai niitä ei enää pidetä riittävinä, vaikka tuotantoa jatketaan, sen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että tuotannon vaatimustenmukaisuusmenettelyä noudatetaan asianmukaisesti, taikka peruutettava tyyppihyväksyntä.

6. Siirretään komissiolle valta antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan tuotannon vaatimustenmukaisuuteen sovellettavat yksityiskohtaiset järjestelyt. Ensimmäiset tällaisista delegoiduista säädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

VI LUKU

EU-TYYPPIHYVÄKSYNNÄN MUUTOKSET

34 artikla

Yleiset säännökset

1. Valmistajan on viipymättä ilmoitettava EU-tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle kaikista muutoksista hyväksyntäasiakirjojen tietoihin.

Tämä hyväksyntäviranomainen päättää, mitä 35 artiklassa vahvistetuista menettelyistä on noudatettava.

Tarvittaessa hyväksyntäviranomainen voi valmistajaa kuultuaan päättää, että on myönnettävä uusi EU-tyyppihyväksyntä.

2. EU-tyyppihyväksynnän muutosta koskeva hakemus on toimitettava yksinomaan alkuperäisen EU-tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle.

3. Jos hyväksyntäviranomainen katsoo muutoksen edellyttävän uusia tarkastuksia tai uusia testejä, sen on ilmoitettava asiasta valmistajalle.

Jäljempänä 35 artiklassa tarkoitettuja menettelyjä sovelletaan vain siinä tapauksessa, että hyväksyntäviranomainen päättelee näiden tarkastusten tai testien perusteella, että EU-tyyppihyväksynnän vaatimukset täyttyvät edelleen.

35 artikla

EU-tyyppihyväksynnän tarkistaminen ja laajentaminen

1. Jos hyväksyntäasiakirjojen tiedot ovat muuttuneet mutta uusia tarkastuksia tai testejä ei tarvita, muutosta nimitetään 'tarkistukseksi'.

Tällaisissa tapauksissa hyväksyntäviranomaisen on tarvittaessa annettava uudelleen hyväksyntäasiakirjojen tarkistettu sivu ja osoitettava selvästi jokaisella tarkistetulla sivulla muutoksen luonne ja sivun uudelleen antamisen päivämäärä. Hyväksyntäasiakirjojen konsolidoidun, päivitetyn toisinnon, johon on liitetty yksityiskohtainen kuvaus muutoksista, katsotaan myös täyttävän kyseisen vaatimuksen.

2. Muutosta nimitetään 'laajennukseksi', jos hyväksyntäasiakirjoihin kirjatut tiedot ovat muuttuneet ja lisäksi pätee jokin seuraavista tapauksista:

- a) tarvitaan uusia tarkastuksia tai testejä;
- b) jokin EU-tyyppihyväksyntätodistuksen sisältämä tieto, lukuun ottamatta sen liitteitä, on muuttunut;
- c) jonkin liitteessä II luetteloidun säädöksen nojalla aletaan soveltaa uusia vaatimuksia hyväksytyyn ajoneuvotyyppiin taikka hyväksytyyn järjestelmään, komponenttiin tai erilliseen tekniseen yksikköön.

Laajennuksen tapauksessa hyväksyntäviranomaisen on annettava päivitetty EU-tyyppihyväksyntätodistus, jossa on aiemmin myönnettyjen laajennusten numeroita järjestyksessä seuraava laajennusnumero. Hyväksyntätodistuksesta on käytävä selvästi ilmi laajennuksen peruste ja uudelleenmyöntämispäivä.

3. Aina kun annetaan muutettuja sivuja tai konsolidoitu päivitetty toisinto, hyväksyntätodistuksen liitteenä olevaa hyväksyntäasiakirjojen hakemistoa on myös muutettava niin, että siitä käy ilmi viimeisimmän laajennuksen tai tarkistuksen päivämäärä taikka päivitetyn toisinnon viimeisimmän konsolidoinnin päivämäärä.

4. Ajoneuvon tyyppihyväksyntään ei vaadita muutosta, jos 2 kohdan c alakohdassa tarkoitetut uudet vaatimukset ovat teknisesti merkityksellisiä kyseisen ajoneuvotyyppin kannalta tai koskevat muita ajoneuvoluokkia kuin sitä, johon kyseinen ajoneuvo kuuluu.

36 artikla

Muutosten antaminen ja niistä ilmoittaminen

1. Jos kyseessä on laajennus, on päivitettävä kaikki asiaankuuluvat EU-tyyppihyväksyntätodistuksen osat, sen liitteet ja hyväksyntäasiakirjojen hakemisto. Päivitetty todistus liitteenen on toimitettava hakijalle viipymättä.

2. Jos kyseessä on tarkistus, hyväksyntäviranomaisen on viipymättä annettava hakijalle tapauksen mukaan tarkistetut asiakirjat tai konsolidoitu päivitetty toisinto sekä hyväksyntäasiakirjojen tarkistettu hakemisto.

3. Hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava kaikista EU-tyyppihyväksynnän muutoksista muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille 29 artiklassa säädettyjen menettelyjen mukaisesti.

VII LUKU

EU-TYYPPIHYVÄKSYNNÄN VOIMASSAOLO

37 artikla

Voimassaolon päättyminen

1. EU-tyyppihyväksyntä on voimassa toistaiseksi.
2. Ajoneuvon EU-tyyppihyväksynnän voimassaolo lakkaa seuraavissa tapauksissa:
 - a) hyväksytyyn ajoneuvotyyppiin sovellettavat uudet vaatimukset tulevat pakollisiksi ajoneuvojen asettamisessa saataville markkinoilla, rekisteröinnissä tai käyttöönotossa, eikä tyyppihyväksyntää voida päivittää vastaavasti;
 - b) hyväksytyyn ajoneuvon tuotanto lopetetaan vapaaehtoisesti kokonaan;
 - c) hyväksynnän voimassaolo päättyy 40 artiklan 6 kohdan mukaisen rajoituksen vuoksi;
 - d) hyväksyntä on peruutettu 33 artiklan 5 kohdan, 49 artiklan 1 kohdan tai 52 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

3. Jos voimassaolon päättyminen koskee ainoastaan yhtä jonkin tyyppin varianteista tai ainoastaan yhtä jonkin variantin versioista, kyseisen ajoneuvon EU-tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy ainoastaan tämän variantin tai version osalta.

4. Kun tietyn ajoneuvotyyppin tuotanto lopetetaan pysyvästi, valmistajan on ilmoitettava siitä kyseisen ajoneuvon EU-tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle.

Saatuaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetun ilmoituksen ajoneuvolle EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on kuukauden kuluessa ilmoitettava siitä muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille.

5. Kun ajoneuvon EU-tyyppihyväksynnän voimassaolo on päättyneessä, valmistajan on ilmoitettava siitä EU-tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 4 kohdan soveltamista.

EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on viipymättä ilmoitettava kaikki asiaan liittyvät tiedot muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille, jotta voidaan tarvittaessa soveltaa 44 artiklaa.

Toisessa alakohdassa tarkoitetussa ilmoituksessa on erityisesti mainittava viimeisen valmistetun ajoneuvon valmistuspäivä ja valmistenumero.

VIII LUKU

VAATIMUSTENMUKAISUUSTODISTUS JA MERKINNÄT

38 artikla

Vaatimustenmukaisuustodistus

1. Ajoneuvon tyyppihyväksynnän haltijana valmistajan on toimitettava vaatimustenmukaisuustodistus paperikopiona jokaisen sellaisen valmiin, keskeneräisen tai valmistuneen ajoneuvon mukana, joka on valmistettu hyväksytyyn ajoneuvotyyppiin mukaisesti.

▼B

Todistus on toimitettava maksutta ajoneuvon mukana sen ostajalle. Sen toimittamisen ehdoksi ei saa asettaa nimenomaisen pyynnön esittämistä tai lisätietojen antamista valmistajalle.

Ajoneuvon valmistajan on kymmenen vuoden ajan ajoneuvon valmistuspäivän jälkeen toimitettava ajoneuvon omistajan pyynnöstä vaatimustenmukaisuustodistuksen kaksoiskappale, ja sen perimä toimitusmaksu ei saa olla suurempi kuin todistuksen antamisesta aiheutuvat kulut. Todistuksen kaksoiskappaleen etupuolella on oltava selkeästi näkyvällä tavalla merkittynä sana ”Kaksoiskappale”.

2. Valmistajan on käytettävä komission täytäntöönpanosäädöksillä vahvistamaa vaatimustenmukaisuustodistuksen mallia. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Vaatimustenmukaisuustodistus on suunniteltava niin, että sen väärentäminen ei ole mahdollista. Tätä varten täytäntöönpanosäädöksissä on säädettävä, että todistuksessa käytettävä paperi on suojattava useilla turvapainoteknisillä tekijöillä. Ensimmäiset tällaisista täytäntöönpanosäädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

3. Vaatimustenmukaisuustodistus on laadittava vähintään yhdellä unionin virallisista kielistä. Mikä tahansa jäsenvaltio voi pyytää, että vaatimustenmukaisuustodistus käännetään sen omalle viralliselle kielelle tai virallisille kielille.

4. Vaatimustenmukaisuustodistukset allekirjoittamaan valtuutettujen henkilöiden on kuuluttava valmistajan organisaatioon ja heillä on oltava organisaation johdon myöntämät asianmukaiset valtuudet ottaa kannettavaksi valmistajan täysi lakisääteinen vastuu ajoneuvon suunnittelusta ja valmistamisesta tai ajoneuvon tuotannon vaatimustenmukaisuudesta.

5. Vaatimustenmukaisuustodistus on täytettävä kokonaisuudessaan, eikä siihen voida sisällyttää muita ajoneuvon käyttöä koskevia rajoituksia kuin ne, joista on säädetty tässä asetuksessa tai tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä.

6. Keskenäisen tai valmistuneen ajoneuvon tapauksessa valmistajan on täytettävä vaatimustenmukaisuustodistukseen ainoastaan ne tiedot, jotka on lisätty tai joita on muutettu kyseisessä hyväksyntävaiheessa, ja tarvittaessa liitettävä todistukseen kaikki edellisten vaiheiden vaatimustenmukaisuustodistukset.

7. Jäljempänä olevan 40 artiklan 2 kohdan mukaisesti hyväksytyille ajoneuvoille annettavan vaatimustenmukaisuustodistuksen otsikossa on oltava maininta ”kaksi- ja kolmipyöräisten ajoneuvojen ja nelipyöräisten hyväksynnästä ja markkinavalvonnasta 15 päivänä tammikuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) No 168/2013 40 artiklan 4 kohdan mukaisesti tyyppihyväksytyille valmiille/valmistuneille ajoneuvoille (tilapäinen hyväksyntä)”.

8. Edellä 2 kohdassa tarkoitetuissa täytäntöönpanosäädöksissä vahvistetun, 42 artiklan mukaisesti tyyppihyväksytyille ajoneuvoille annettavan vaatimustenmukaisuustodistuksen otsikossa on oltava maininta ”pieninä sarjoina tyyppihyväksytyille valmiille/valmistuneille ajoneuvoille” ja sen lähellä valmistusvuosi sekä sen jäljessä järjestysnumero, joka sijoittuu numeron 1 ja liitteessä III olevassa taulukossa osoitetun rajan väliin ja ilmaisee kunkin valmistusvuoden osalta kyseisen ajoneuvon järjestyksen kyseisen vuoden valmistuserässä.

▼B

9. Valmistaja voi toimittaa vaatimustenmukaisuustodistuksen sähköisesti minkä tahansa jäsenvaltion rekisteröintiviranomaiselle, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 1 kohdan soveltamista.

39 artikla

Ajoneuvojen lakisääteinen kilpi ja asianmukaiset merkinnät sekä komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden tyyppihyväksyntämerkki

1. Ajoneuvon valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin hyväksytyyn tyyppiin mukaisesti valmistettuun ajoneuvoon lakisääteinen kilpi ja asianmukaiset merkinnät, joita edellytetään 3 kohdan nojalla annettavassa soveltuvassa täytäntöönpanosäädöksessä.

2. Komponentin tai erillisen teknisen yksikön valmistajan on kiinnitettävä kuhunkin hyväksytyyn tyyppiin mukaisesti valmistettuun komponenttiin tai erilliseen tekniseen yksikköön tämän asetuksen nojalla annettavassa soveltuvassa täytäntöönpanosäädöksessä taikka soveltuvassa E-säännössä vaadittu tyyppihyväksyntämerkki, riippumatta siitä, onko kyseinen komponentti tai yksikkö osa jotakin järjestelmää.

Jos tyyppihyväksyntämerkkiä ei vaadita, valmistajan on kiinnitettävä komponenttiin tai erilliseen tekniseen yksikköön ainakin tuotenimensä tai tavaramerkkinsä taikka tyyppi- tai tunnistenumero.

3. Lakisääteisen kilven ja EU-tyypihyväksyntämerkin on oltava komission täytäntöönpanosäädöksillä vahvistaman mallin mukainen. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen. Ensimmäiset tällaisista täytäntöönpanosäädöksistä annetaan 31 päivään joulukuuta 2014 mennessä.

IX LUKU

UUSILLE TEKNIKOILLE TAI UUSILLE RATKAISUILLE MYÖNNETTÄVÄT VAPAUTUKSET

40 artikla

Uusille tekniikoille tai uusille ratkaisuille myönnettävät vapautukset

1. Valmistaja voi hakea EU-tyypihyväksyntää ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tyyppille, jossa käytetään uusia tekniikoita tai uusia ratkaisuja, jotka eivät ole yhteensopivia yhden tai useamman liitteessä II luetteloidun säädöksen kanssa.

2. Hyväksyntäviranomaisen on myönnettävä 1 kohdassa tarkoitettu EU-tyypihyväksyntä, kun kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) Hakemuksessa esitetään perustelut sille, että kyseiset tekniikat tai ratkaisut tekevät järjestelmästä, komponentista tai erillisestä teknisestä yksiköstä yhteensopimattoman yhden tai useamman liitteessä II luetteloidun säädöksen kanssa.
- b) Hakemuksessa kuvataan uuden tekniikan turvallisuus- ja ympäristövaikutukset sekä ne toimenpiteet, joilla varmistetaan, että saavutetaan vähintään vastaava turvallisuuden ja ympäristönsuojelun taso kuin vaatimuksilla, joista haetaan vapautusta.
- c) Esitetään testien kuvaukset ja testitulokset, jotka osoittavat b alakohdan edellytyksen täyttyvän.

▼B

3. Tällainen uusien tekniikoiden tai uusien ratkaisujen EU-tyyppihyväksyntää koskeva vapautus voidaan myöntää vain komission luvalla. Komissio antaa luvan täytäntöönpanosäädöksellä. Tämä täytäntöönpanosäädös hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Jo ennen kuin komissio päättää luvasta, hyväksyntäviranomainen voi myöntää ajoneuvotyypille, jonka osalta vapautusta haetaan, EU-tyyppihyväksynnän, mutta se on tilapäinen ja voimassa vain kyseisen jäsenvaltion alueella. Hyväksyntäviranomaisen on ilmoitettava siitä viipymättä komissiolle ja muille jäsenvaltioille asiakirjalla, joka sisältää 2 kohdassa tarkoitettua tietoja.

Tilapäisyyden ja rajallisen alueellisen voimassaolon on käytävä ilmi tyyppihyväksyntätodistuksen otsikosta ja vaatimustenmukaisuustodistuksen otsikosta. Komissio voi hyväksyä täytäntöönpanosäädöksiä vahvistukseen yhdenmukaiset mallit tyyppihyväksyntätodistukselle ja vaatimustenmukaisuustodistukselle tämän kohdan mukaisesti. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

5. Muut hyväksyntäviranomaiset voivat päättää hyväksyä kirjallisesti 4 kohdassa tarkoitettua tilapäisen hyväksynnän alueellaan.

6. Edellä 3 kohdassa tarkoitettua komission luvassa on tapauksen mukaan ilmoitettava myös, liittyykö siihen rajoituksia. Tyyppihyväksyntä on joka tapauksissa voimassa vähintään 36 kuukautta.

7. Jos komissio päättää evätä luvan, hyväksyntäviranomaisen on välittömästi ilmoitettava 4 kohdassa tarkoitettua tilapäisen tyyppihyväksynnän haltijalle, että tilapäinen hyväksyntä peruutetaan kuuden kuukauden kuluttua päivästä, jona komissio on tehnyt epäämispäätöksen.

Ajoneuvot, jotka on valmistettu tilapäisen hyväksynnän mukaisesti ennen kuin sen voimassaolo päättyy, saa kuitenkin saattaa markkinoille, rekisteröidä tai ottaa käyttöön missä tahansa tilapäisen hyväksynnän hyväksyneessä jäsenvaltiossa.

*41 artikla***Delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten myöhempi mukauttaminen**

1. Jos komissio antaa luvan 40 artiklan mukaisen vapautuksen myöntämiseen, se toteuttaa välittömästi tarvittavat toimenpiteet, joilla asianomaiset delegoidut säädökset tai täytäntöönpanosäädökset mukautetaan tekniikan kehitykseen.

Jos 40 artiklan nojalla myönnettävä vapautus liittyy E-sääntöön, komissio ehdottaa soveltuvaan E-sääntöön muutosta menettelyllä, josta määrätään vuoden 1958 tarkistetussa sopimuksessa.

2. Heti kun soveltuvat säädökset on muutettu, kaikki komission lupapäätöksessä esitetyt vapautukseen liittyvät rajoitukset poistetaan.

Jos tarvittavia toimia delegoitujen säädösten tai täytäntöönpanosäädösten mukauttamiseksi ei ole toteutettu, komissio voi hyväksynnän myöntäneen jäsenvaltion pyynnöstä päättää täytäntöönpanosäädöksellä, joka hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen, antaa kyseiselle jäsenvaltiolle luvan jatkaa tyyppihyväksyntää.

X LUKU

PIENINÄ SARJOINA VALMISTETUT AJONEUVOT

42 artikla

Kansallinen piensarjatyypin hyväksyntä

1. Valmistaja voi hakea kansallista piensarjatyypin hyväksyntää ajoneuvotyypille liitteessä III vahvistettujen vuotuisten enimmäismäärien rajoissa. Näitä enimmäismääriä on sovellettava hyväksytyä tyyppiä olevien ajoneuvojen asettamiseen saataville markkinoilla, rekisteröintiin tai käyttöönottoon kunkin jäsenvaltion markkinoilla määrätyn vuoden aikana.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun ajoneuvotyypin tapauksessa jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta yhtä tai useampaa yhdessä tai useammassa liitteessä II luetteloidussa delegoidussa säädöksessä vahvistettua aineellista vaatimusta edellyttäen, että ne vahvistavat soveltuvat vaihtoehtoiset vaatimukset.

'Vaihtoehtoisilla vaatimuksilla' tarkoitetaan hallinnollisia säännöksiä ja teknisiä vaatimuksia, joilla pyritään varmistamaan toimintaturvallisuuden, ympäristönsuojelun ja työturvallisuuden taso, joka vastaa mahdollisimman hyvin yhdessä tai useammassa liitteessä II luetteloidussa delegoidussa säädöksessä säädettyä tasoa.

Edellä 1 kohdassa tarkoitetun ajoneuvotyypin tapauksessa jäsenvaltiot voivat päättää olla soveltamatta yhtä tai useampaa tämän asetuksen tai tämän asetuksen nojalla annettavien täytäntöönpanosäädösten hallinnollista säännöstä.

Jäsenvaltio voi jättää soveltamatta tässä kohdassa tarkoitettuja säännöksiä ainoastaan, jos sillä on siihen perustellut syyt.

3. Kun ajoneuvoille myönnetään kansallinen tyyppihyväksyntä tämän artiklan mukaisesti, on hyväksyttävä järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka on tyyppihyväksytty liitteessä II luetteloitujen säädösten mukaisesti.

4. Tämän artiklan mukaisesti tyyppihyväksytyjen ajoneuvojen tyyppihyväksyntätodistus on laadittava 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun mallin mukaisesti, mutta siinä ei saa olla otsikkoa "Ajoneuvon EU-tyypin hyväksyntätodistus", ja siinä on ilmoitettava, mitä säännöksiä ei 2 kohdan nojalla sovelleta. Tyyppihyväksyntätodistukset on numeroitava 29 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun yhdenmukaistetun järjestelmän mukaisesti.

5. Tyyppihyväksyntätodistuksessa on ilmoitettava, mitä säännöksiä voidaan jättää soveltamatta 2 kohdan ensimmäisen ja kolmannen alakohdan nojalla.

6. Kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän voimassaolo on rajattava sen jäsenvaltion alueelle, jonka hyväksyntäviranomaisen myönsi hyväksynnän.

7. Valmistajan pyynnöstä on valmistajan nimeämien jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille kuitenkin lähetettävä kirjattuna kirjeenä tai sähköpostilla jäljennös tyyppihyväksyntätodistuksesta ja sen liitteistä.

▼B

8. Valmistajan nimeämien jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten on kolmen kuukauden kuluessa 7 kohdassa tarkoitetun pyynnön vastaanottamisesta päätettävä, hyväksyvätkö ne kyseisen tyyppi hyväksynnän. Niiden on virallisesti ilmoitettava päätöksestään kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle.

9. Jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten on hyväksyttävä kansallinen tyyppi hyväksyntä, jollei niillä ole perusteltua syytä uskoa, että kansalliset tekniset vaatimukset, joiden mukaisesti ajoneuvo on hyväksytty, eivät vastaa niiden omia säännöksiä.

10. Jos hakija haluaa saattaa markkinoille tai rekisteröidä kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän saaneen ajoneuvon toisessa jäsenvaltiossa, kansallisen piensarjatyypin hyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on hakijan pyynnöstä annettava tämän toisen jäsenvaltion hyväksyntäviranomaiselle jäljennös tyyppi hyväksyntätodistuksesta, hyväksyntäasiakirjat mukaan luettuina. Sovelletaan 8 ja 9 kohtaa.

XI LUKU

ASETTAMINEN SAATAVILLE MARKKINOILLA, REKISTERÖINTI TAI KÄYTTÖÖNOTTO*43 artikla***Ajoneuvojen asettaminen saataville markkinoilla, rekisteröinti tai käyttöönotto**

Ajoneuvot, joiden osalta kokonaisen ajoneuvon EU-tyyppi hyväksyntä on pakollinen tai joille valmistaja on hankkinut tällaisen tyyppi hyväksynnän tämän asetuksen mukaisesti, voidaan asettaa saataville markkinoilla, rekisteröidä tai ottaa käyttöön, jos niiden mukana on 38 artiklan mukaisesti annettu voimassa oleva vaatimustenmukaisuustodistus, sanottuna kuitenkin rajoittamatta 46 ja 47 artiklan soveltamista.

Jos ajoneuvo on keskeneräinen, sen asettaminen saataville markkinoilla tai käyttöönotto on sallittua, mutta ajoneuvojen rekisteröinnistä vastaavat jäsenvaltioiden viranomaiset voivat päättää olla sallimatta tällaisen ajoneuvon rekisteröintiä ja käyttöä tieliikenteessä.

*44 artikla***Sarjan viimeisten ajoneuvojen asettaminen saataville markkinoilla, rekisteröinti tai käyttöönotto**

1. Ajoneuvoja, jotka vastaavat sellaista ajoneuvotyyppiä, jonka EU-tyyppi hyväksynnän voimassaolo on päättynyt 37 artiklan mukaisesti, voidaan asettaa saataville markkinoilla, rekisteröidä tai ottaa käyttöön 2 ja 4 kohdassa vahvistettujen sarjan viimeisille ajoneuvoille asetettujen enimmäismäärien ja määräaikojen rajoissa.

▼M2

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan ainoastaan unionin alueella oleviin ajoneuvoihin, jotka valmistusaikanaan kuuluivat voimassa olevan EU-tyyppi hyväksynnän piiriin mutta joita ei ollut rekisteröity eikä otettu käyttöön ennen mainitun EU-tyyppi hyväksynnän voimassaolon päättymistä.

▼B

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan valmiiden ajoneuvojen osalta 24 kuukauden ja valmistuneiden ajoneuvojen osalta 30 kuukauden ajan EU-tyyppi hyväksynnän voimassaolon päättymispäivästä.

▼ B

3. Jos valmistaja haluaa hyödyntää 1 kohtaa, sen on toimitettava hakemus kunkin sellaisen jäsenvaltion kansalliselle viranomaiselle, jossa kyseiset ajoneuvot on tarkoitus asettaa saataville markkinoilla, rekisteröidä tai ottaa käyttöön. Hakemuksessa on eriteltävä ne tekniset tai kaupalliset syyt, joiden vuoksi kyseiset ajoneuvot eivät ole uusien tyyppihyväksyntävaatimusten mukaisia.

Kyseisen kansallisen viranomaisen on päätettävä kolmen kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta, hyväksyykö se kyseisten ajoneuvojen rekisteröinnin alueellaan ja kuinka monta tällaista ajoneuvoa se hyväksyy rekisteröitäviksi alueellaan.

4. Sarjan viimeisten ajoneuvojen määrä ei saa olla suurempi kuin 10 prosenttia kahden edellisen vuoden aikana rekisteröityjen ajoneuvojen määrästä tai enemmän kuin 100 ajoneuvoa jäsenvaltiota kohti sen mukaan, kumpi määrä on suurempi.

5. Tätä menettelyä noudattaen käyttöön otettujen ajoneuvojen vaatimustenmukaisuustodistukseen on lisättävä erityismaininta ”sarjan viimeinen”.

6. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että tässä artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen markkinoilla saataville asetettavien, rekisteröitävien tai käyttöön otettavien ajoneuvojen lukumäärää seurataan tehokkaasti.

7. Tätä artiklaa sovelletaan tuotannon lopettamiseen vain silloin, kun lopettamisen syynä on tyyppihyväksynnän voimassaolon päättyminen 37 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa.

▼ M3*44 a artikla***Sarjan viimeisiä ajoneuvoja koskevat erityistoimenpiteet covid-19-pandemian vastatoimena**

1. Poiketen siitä, mitä 44 artiklassa säädetään, ajoneuvoja, jotka vastaavat sellaista ajoneuvotyyppiä, jonka EU-tyyppihyväksynnän voimassaolo on 37 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti päättyy 1 päivänä tammikuuta 2021, voidaan asettaa saataville markkinoilla, rekisteröidä tai ottaa käyttöön sarjan viimeisinä ajoneuvoina 31 päivään joulukuuta 2021 saakka, jollei tämän artiklan 2, 3 ja 4 kohdasta muuta johdu.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sarjan viimeisten ajoneuvojen lukumäärä ei saa ylittää niiden ajoneuvojen lukumäärää, joiden EU-tyyppihyväksynnän voimassaolo päättyy 37 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti 1 päivänä tammikuuta 2021 ja jotka olivat varastossa 15 päivänä maaliskuuta 2020.

3. Jos valmistaja haluaa hyödyntää 1 kohdassa tarkoitettua poikkeusta, sen on toimitettava hakemus kunkin sellaisen jäsenvaltion kansalliselle viranomaiselle, jossa kyseiset ajoneuvot on tarkoitus asettaa saataville markkinoilla, rekisteröidä tai ottaa käyttöön, ja ilmoitettava hakemuksessa niiden sarjan viimeisten ajoneuvojen lukumäärä, joille 1 kohdassa tarkoitettua poikkeusta haetaan.

▼ M3

Asianomaisen kansallisen viranomaisen on päätettävä kuukauden kuluessa hakemuksen saamisesta, hyväksyykö se, että kyseiset sarjan viimeiset ajoneuvot rekisteröidään sen alueella, ja kuinka monta tällaista ajoneuvoa se hyväksyy rekisteröitäväksi alueellaan.

4. Edellä olevaa 1 kohtaa noudattaen käyttöön otettujen ajoneuvojen vaatimustenmukaisuustodistukseen on lisättävä eritysmaininta ”2021 – sarjan viimeinen”.

5. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle viimeistään 1 päivänä heinäkuuta 2021 niiden ajoneuvojen lukumäärä, joille on myönnetty tämän artiklan nojalla sarjan viimeisen ajoneuvon asema.

▼ B*45 artikla***Komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden asettaminen saataville markkinoilla tai käyttöönotto**

1. Komponenttien ja erillisten teknisten yksiköiden asettaminen saataville markkinoilla tai käyttöönotto on sallittua vain, jos ne täyttävät liitteessä II luetteloitujen soveltuvien säädösten vaatimukset ja ne on asianmukaisesti merkitty 39 artiklan mukaisesti.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta komponentteihin tai erillisiin teknisiin yksiköihin, jotka on nimenomaan valmistettu tai suunniteltu uusiin ajoneuvoihin, jotka eivät kuulu tämän asetuksen soveltamisalaan.

3. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat sallia sellaisten komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden asettamisen saataville markkinoilla tai käyttöönoton, jotka on 40 artiklan nojalla vapautettu yhdestä tai useammasta tämän asetuksen säännöksestä tai jotka on tarkoitettu asennettaviksi ajoneuvoihin, jotka kuuluvat 42 artiklan mukaisesti myönnettyjen kyseistä komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä koskevien hyväksyntöjen piiriin.

4. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, ja jollei tässä asetuksessa tai jossakin tämän asetuksen nojalla annettavassa delegoidussa säädöksessä toisin säädetä, jäsenvaltiot voivat sallia sellaisten komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden asettamisen saataville markkinoilla tai käyttöönoton, jotka on tarkoitettu asennettaviksi ajoneuvoihin, joilta ei niiden markkinoilla saataville asettamisen tai käyttöönoton hetkellä edellytetty tyyppihyväksyntää tämän asetuksen tai direktiivin 2002/24/EY nojalla.

XII LUKU
SUOJALAUSEKKEET

46 artikla

Kansallisen tason menettely vakavan riskin aiheuttavia ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä varten

1. Kun jonkin jäsenvaltion markkinavalvontaviranomainen on ryhtynyt toimenpiteisiin asetuksen (EY) N:o 765/2008 20 artiklan nojalla tai kun sillä on riittävä syy uskoa, että tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluva ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö aiheuttaa vakavan riskin ihmisten terveydelle tai turvallisuudelle taikka muille tämän asetuksen piiriin kuuluville yleisten etujen suojeleluun liittyville seikoille, hyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on suoritettava asianomaista ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä koskeva arviointi, joka kattaa kaikki tässä asetuksessa säädetty vaatimukset. Asianomaisten talouden toimijoiden on toimittava täydessä yhteistyössä hyväksyntä- ja/tai markkinavalvontaviranomaisten kanssa.

Kun hyväksynnän myöntänyt hyväksyntäviranomais havoittaa arvioinnin yhteydessä, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei täytä tässä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia, sen on viipymättä vaadittava asianomaista talouden toimijaa ryhtymään kaikkiin tarvittaviin korjaaviin toimenpiteisiin ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön saattamiseksi vastaamaan kyseisiä vaatimuksia, sen poistamiseksi markkinoilta tai sen takaisinkutsun järjestämiseksi sellaisen kohtuullisen ajan kuluessa, joka on oikeassa suhteessa riskin luonteeseen.

Tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 765/2008 21 artiklaa.

2. Kun hyväksyntäviranomais katsoo, että vaatimustenvastaisuus ei rajoitu hyväksyntäviranomaisen maan alueelle, sen on ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille arvioinnin tuloksista ja toimenpiteistä, jotka talouden toimija on veloitettu toteuttamaan.

3. Talouden toimijan on varmistettava, että kaikki asianmukaiset korjaavat toimenpiteet toteutetaan kaikkien vaatimustenvastaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden osalta, jotka talouden toimija on saattanut markkinoille tai rekisteröinyt tai joiden käyttöönotosta se vastaa unionissa.

4. Jos talouden toimija ei suorita riittäviä korjaavia toimenpiteitä 1 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettussa ajassa, kansallisten viranomaisten on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin, joilla kielletään vaatimustenvastaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden asettaminen saataville, rekisteröinti tai käyttöönotto kyseisen maan markkinoilla taikka rajoitetaan sitä tai poistetaan kyseiset ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt kyseisiltä markkinoilta tai järjestetään niiden takaisinkutsu.

5. Kansallisten viranomaisten on viipymättä ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille 4 kohdassa säädetystä toimenpiteistä.

▼B

Niiden on annettava kaikki saatavilla olevat yksityiskohtaiset tiedot ja erityisesti tiedot, jotka ovat tarpeen vaatimustenvastaisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tunnistamiseksi ja sen alkuperän, väitetyt vaatimustenvastaisuuden ja riskin luonteen sekä toteutettujen kansallisten toimenpiteiden laadun ja keston määrittämiseksi, sekä asianomaisen talouden toimijan esittämät perusteet. Hyväksyntäviranomaisen on erityisesti ilmoitettava, johtuuko vaatimustenvastaisuus jommastakummasta seuraavista:

a) ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei täytä vaatimuksia, jotka liittyvät ihmisten terveyteen tai turvallisuuteen, ympäristönsuojeluun tai muihin tämän asetuksen piiriin kuuluviin yleisten etujen suojeluun liittyviin seikkoihin;

b) liitteessä II luetteloiduissa soveltuvissa säädöksissä on puutteita.

6. Jäsenvaltioiden on kuukauden kuluessa ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikista toteutetuista toimenpiteistä ja toimitettava kaikki hallussaan olevat lisätiedot, jotka liittyvät asianomaisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenvastaisuuteen, sekä vastalauseensa siinä tapauksessa, että ilmoitetusta kansallisesta toimenpiteestä on erimielisyyttä.

7. Jos jokin toinen jäsenvaltio tai komissio esittää kuukauden kuluessa tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta vastalauseen jäsenvaltion toteuttamasta toimenpiteestä, komissio arvioi kyseisen toimenpiteen 47 artiklan mukaisesti.

8. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että ryhdytään viipymättä asianomaista ajoneuvoa, järjestelmää, komponenttia tai erillistä teknistä yksikköä koskeviin asianmukaisiin rajoittaviin toimenpiteisiin, kuten ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön poistamiseen niiden markkinoilta.

*47 artikla***Unionin suojamenettely**

1. Jos 46 artiklan 3 ja 4 kohdassa säädetyn menettelyn aikana on esitetty jonkin jäsenvaltion toteuttamaa toimenpidettä koskevia vastalauseita tai jos komissio katsoo, että kansallinen toimenpide on unionin lainsäädännön vastainen, komissio arvioi kyseisen kansallisen toimenpiteen viipymättä kuultuaan jäsenvaltioita ja asianomaista talouden toimijaa tai toimijoita. Komissio päättää tämän arvioinnin tulosten perusteella 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen, katsotaanko kansallinen toimenpide perustelluksi.

Komissio antaa päätöksensä tiedoksi kaikille jäsenvaltioille sekä asianomaiselle talouden toimijalle tai toimijoille.

2. Jos komissio katsoo kansallisen toimenpiteen oikeutetuksi, kaikkien jäsenvaltioiden on ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että vaatimustenvastainen ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö poistetaan niiden markkinoilta, ja ilmoitettava asiasta komissiolle. Jos kansallista toimenpidettä ei katsota oikeutetuksi, asianomaisen jäsenvaltion on peruutettava se tai mukautettava sitä 1 kohdassa tarkoitettun päätöksen mukaisesti.

▼B

3. Jos kansallinen toimenpide katsotaan oikeutetuksi ja sen katsotaan johtuvan puutteista tässä asetuksessa tai tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä tai täytäntöönpanosäädöksissä, komissio ehdottaa aiheellisia toimenpiteitä seuraavasti:

- a) jos on kyse tämän asetuksen nojalla annetusta delegoidusta säädöksestä tai täytäntöönpanosäädöksestä, komissio ehdottaa tarvittavia muutoksia asianomaiseen säädökseen;
- b) jos on kyse E-säännöistä, komissio tekee tarvittavat muutosehdotukset soveltuviin E-sääntöihin vuoden 1958 tarkistetun sopimuksen mukaisesti sovellettavaa menettelyä noudattaen.

*48 artikla***Vaatimustenmukaiset ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka aiheuttavat vakavan riskin**

1. Jos jäsenvaltio havaitsee suoritettuaan 46 artiklan 1 kohdan mukaisen arvioinnin, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö siitä huolimatta, että se on soveltuvien vaatimusten mukainen tai asianmukaisesti merkitty, aiheuttaa vakavan riskin turvallisuudelle tai voi vakavasti vahingoittaa ympäristöä tai kansanterveyttä, sen on vaadittava asianomaista talouden toimijaa ryhtymään kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että asianomainen ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei markkinoille saatettaessa, rekisteröitäessä tai käyttöönoton jälkeen enää aiheuta kyseistä riskiä, tai poistamaan ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön markkinoilta tai järjestämään sen takaisinkutsun sellaisen kohtuullisen ajan kuluessa, joka on oikeassa suhteessa riskin luonteeseen. Jäsenvaltio voi kieltäytyä rekisteröimästä tällaista ajoneuvoa, kunnes ajoneuvon valmistaja on toteuttanut kaikki tarvittavat toimenpiteet.

2. Kun on kyse 1 kohdassa tarkoitetuista ajoneuvoista, järjestelmistä, komponenteista tai erillisistä teknisistä yksiköistä, talouden toimijan on varmistettava, että korjaaviin toimenpiteisiin ryhdytään kaikkien sellaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden osalta, jotka on saatettu markkinoille, rekisteröity tai otettu käyttöön unionissa.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltion on kuukauden kuluessa annettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille kaikki saatavilla olevat yksityiskohtaiset tiedot ja erityisesti tiedot, jotka ovat tarpeen asianomaisen ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tunnistamiseksi ja sen alkuperän ja toimitusketjun, sen aiheuttaman riskin luonteen sekä toteutettujen kansallisten toimenpiteiden laadun ja keston määrittämiseksi.

4. Komissio kuulee viipymättä jäsenvaltioita ja asianomaista talouden toimijaa tai toimijoita ja etenkin tyyppihyväksynnän myöntänyttä hyväksyntäviranomaista ja arvioi toteutetun kansallisen toimenpiteen. Komissio päättää tämän arvioinnin perusteella, onko 1 kohdassa tarkoitettu kansallinen toimenpide oikeutettu, ja ehdottaa tarvittaessa aiheellisia toimenpiteitä.

5. Komissio osoittaa päätöksensä kaikille jäsenvaltioille ja antaa sen viipymättä tiedoksi niille sekä asianomaiselle talouden toimijalle tai toimijoille.

49 artikla

Ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt, jotka eivät ole hyväksytyin tyyppin mukaisia

1. Jos vaatimustenmukaisuustodistuksella tai hyväksyntämerkillä varustetut uudet ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt eivät ole hyväksytyin tyyppin mukaisia, EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on toteutettava tarvittavat toimenpiteet varmistukseksi, että tuotannossa olevat ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt saatetaan hyväksytyin tyyppin mukaisiksi; tällainen toimenpide voi olla myös tyyppihyväksynnän peruuttaminen.

2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi EU-tyyppihyväksyntätodistuksen tai hyväksyntäasiakirjojen tiedoista poikkeamista on pidettävä hyväksytyin tyyppin vaatimusten vastaisuutena.

3. Jos hyväksyntäviranomainen osoittaa, että toisessa jäsenvaltiossa annetuilla vaatimustenmukaisuustodistuksella tai hyväksyntämerkillä varustetut uudet ajoneuvot, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt eivät ole hyväksytyin tyyppin mukaisia, se voi pyytää EU-tyyppihyväksynnän myöntänyttä hyväksyntäviranomaista tarkastamaan, että tuotannossa olevat ajoneuvot, järjestelmät, komponentit tai erilliset tekniset yksiköt ovat edelleen hyväksytyin tyyppin mukaisia. EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on tällaisen pyynnön saatuaan toteutettava tarvittavat toimet mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kolmen kuukauden kuluessa pyynnön päiväyksestä.

4. Hyväksyntäviranomaisen on pyydettävä järjestelmän, komponentin, erillisen teknisen yksikön tai keskeneräisen ajoneuvon EU-tyyppihyväksynnän myöntänyttä hyväksyntäviranomaista toteuttamaan tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että tuotannossa olevat ajoneuvot saatetaan jälleen hyväksytyin tyyppin mukaisiksi seuraavissa tapauksissa:

- a) kun on kyse ajoneuvon EU-tyyppihyväksynnästä ja ajoneuvon vaatimustenvastaisuus johtuu yksinomaan järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön vaatimustenvastaisuudesta;
- b) kun on kyse monivaiheisesta tyyppihyväksynnästä ja valmistuneen ajoneuvon vaatimustenvastaisuus johtuu yksinomaan keskeneräiseen ajoneuvoon kuuluvan järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön tai itse keskeneräisen ajoneuvon vaatimustenvastaisuudesta.

5. Kyseisen hyväksyntäviranomaisen on tällaisen pyynnön saatuaan toteutettava tarvittavat toimet, tarvittaessa yhdessä pyynnön esittäneen hyväksyntäviranomaisen kanssa, mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kolmen kuukauden kuluessa pyynnön päiväyksestä.

6. Kun vaatimustenvastaisuus on todettu, kyseiselle järjestelmälle, komponentille tai erilliselle tekniselle yksikölle taikka keskeneräiselle ajoneuvolle EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen jäsenvaltion hyväksyntäviranomaisen on toteutettava 1 kohdassa tarkoitetut toimenpiteet.

Hyväksyntäviranomaisten on kuukauden kuluessa ilmoitettava toisilleen EU-tyyppihyväksynnän peruuttamisesta ja peruuttamisen syistä.

7. Jos EU-tyyppihyväksynnän myöntänyt hyväksyntäviranomainen kiistää sille ilmoitetun vaatimustenvastaisuuden, asianomaisten jäsenvaltioiden on pyrittävä ratkaisemaan erimielisyys. Komissiolle on ilmoitettava asiasta, ja se järjestää tarpeen mukaan neuvotteluja ratkaisuun pääsemiseksi.

50 artikla

Sellaisten osien tai varusteiden markkinoille saattaminen ja käyttöönotto, jotka saattavat aiheuttaa vakavan riskin keskeisten järjestelmien moitteettomalle toiminnalle

1. Osia tai varusteita, jotka saattavat aiheuttaa vakavan riskin ajoneuvon turvallisuuden tai ympäristöominaisuuksien kannalta keskeisten järjestelmien moitteettomalle toiminnalle, ei saa saattaa markkinoille, rekisteröidä tai ottaa käyttöön ja ne on kiellettävä, paitsi jos hyväksyntäviranomainen on antanut niitä koskevan luvan 51 artiklan 1 ja 4 kohdan mukaisesti.

2. Edellä olevan 1 kohdan yhdenmukaisen täytäntöönpanon varmistamiseksi komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan luettelo tällaisista osista tai varusteista ottaen huomioon saatavilla olevat ja erityisesti jäsenvaltioiden toimittamat, seuraavia seikkoja koskevat tiedot:

- a) kuinka vakavan riskin kyseiset osat tai varusteet aiheuttavat sellaisten ajoneuvojen turvallisuudelle tai ympäristöominaisuuksille, joihin niitä on asennettu;
- b) mitä vaikutuksia tämän artiklan nojalla osille tai varusteille mahdollisesti asetettavalla lupavaatimuksella voi olla kuluttajiin ja jälki-markkinoilla toimiviin valmistajiin.

Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

3. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta alkuperäisiin osiin tai varusteisiin eikä osiin tai varusteisiin, jotka on tyyppihyväksytty jonkin liitteessä II luetteloidun säädöksen mukaisesti, paitsi jos hyväksyntä liittyy muihin kuin 1 kohdassa tarkoitettuihin seikkoihin.

Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta osiin tai varusteisiin, jotka on valmistettu yksinomaan kilpa-ajoneuvoihin, joita ei ole tarkoitettu käytettäväksi yleisillä teillä. Jos 2 kohdassa tarkoitettussa täytäntöönpanosäädöksessä vahvistettuun luetteloon sisältyviä osia tai varusteita voidaan käyttää sekä kilpa-ajoon että tieliikenteessä, kyseisiä osia tai varusteita ei voida asettaa yleisön saataville käytettäväksi maantieajoneuvoissa, paitsi jos ne täyttävät tämän artiklan vaatimukset. Komissio hyväksyy tarvittaessa säännöksiä tässä kohdassa tarkoitettujen osien tai varusteiden yksilöimiseksi.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan vaatimukset, jotka tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen osien ja varusteiden on täytettävä.

Nämä vaatimukset voivat perustua liitteessä II luetteloituihin säädöksiin tai niissä voidaan velvoittaa vertailemaan osia tai varusteita alkuperäisen ajoneuvon tai tapauksen mukaan jonkin sen osan ympäristöominaisuuksiin tai turvallisuuteen. Vaatimuksilla on joka tapauksessa varmistettava, että osat tai varusteet eivät heikennä ajoneuvon turvallisuuden tai ympäristöominaisuuksien kannalta keskeisten järjestelmien toimintaa.

*51 artikla***Osat tai varusteet, jotka saattavat aiheuttaa vakavan riskin keskeisten järjestelmien moitteettomalle toiminnalle – asiaan liittyvät vaatimukset**

1. Edellä olevan 50 artiklan 1 kohdan soveltamiseksi osien tai varusteiden valmistajan on toimitettava hyväksyntäviranomaiselle hakemus ja sen liitteenä nimetyn tutkimuslaitoksen laatima testausseoste, joka todistaa, että osat tai varusteet, joille lupaa haetaan, ovat 50 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaisia. Valmistaja voi jättää kunkin tyyppin kutakin osaa kohden vain yhden hakemuksen ainoastaan yhdelle hyväksyntäviranomaiselle.

Luvan antaneen hyväksyntäviranomaisen on toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä lähetettävä sille yhteisen suojatun sähköisen tiedonvaihtojärjestelmän välityksellä kuukauden kuluessa pyynnön vastaanottamisesta jäljennös pyydetystä lupatodistuksesta liitteineen. Jäljennös voidaan myös toimittaa suojattuna sähköisenä tiedostona.

2. Hakemuksessa on annettava yksityiskohtaiset tiedot osien tai varusteiden valmistajasta, osien tai varusteiden tyyppi ja tunniste- ja osanumerot sekä ajoneuvon valmistajan nimi, ajoneuvon tyyppi ja tarvittaessa valmistusvuosi tai muut tiedot, joiden avulla voidaan tunnistaa ajoneuvo, johon osa tai varuste on tarkoitettu asennettavaksi.

Jos hyväksyntäviranomainen on testausseosteen ja muun näytön perusteella vakuuttunut, että kyseiset osat tai varusteet ovat 50 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen vaatimusten mukaiset, sen on annettava lupa saattaa markkinoille ja ottaa käyttöön näitä osia tai varusteita edellyttäen, että tämän artiklan 4 kohdan toista alakohtaa noudatetaan.

Hyväksyntäviranomaisen on viipymättä annettava valmistajalle todistus.

3. Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan tämän artiklan 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettujen todistuksen malli ja numerointijärjestelmä. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

4. Valmistajan on viipymättä ilmoitettava luvan myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat luvan myöntämisen edellytyksiin. Kyseisen hyväksyntäviranomaisen on päätettävä, onko lupaa tarkasteltava uudelleen tai onko se myönnettävä uudelleen ja tarvitaanko uusia testejä.

Valmistaja on vastuussa sen varmistamisesta, että osien tai varusteiden tuotannossa noudatetaan ja tullaan vastaisuudessa noudattamaan niitä edellytyksiä, joiden nojalla lupa on myönnetty.

5. Ennen luvan myöntämistä hyväksyntäviranomaisen on tarkistettava, että järjestelyt ja menettelyt, joilla varmistetaan tuotannon vaatimustenmukaisuuden tehokas valvonta, ovat riittävät.

Jos hyväksyntäviranomainen havaitsee, että luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty, sen on kehotettava valmistajaa toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että osat tai varusteet saatetaan jälleen vaatimusten mukaisiksi. Sen on tarvittaessa peruutettava lupa.

▼ B

6. Jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten on ilmoitettava komissiolle erimielisyyksistä, jotka liittyvät 2 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettuun lupaan. Komissio toteuttaa hyväksyntäviranomaisia kuultuaan asianmukaiset toimenpiteet erimielisyyksien ratkaisemiseksi ja voi tarvittaessa myös vaatia luvan peruuttamista.

7. Ennen kuin 50 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu luettelo laaditaan, jäsenvaltiot voivat pitää voimassa kansalliset säännöksensä, jotka koskevat osia tai varusteita, jotka saattavat vaikuttaa ajoneuvon turvallisuuden tai ympäristöominaisuuksien kannalta keskeisten järjestelmien moitteettomaan toimintaan.

*52 artikla***Ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden takaisinkutsun järjestäminen**

1. Jos valmistajan, jolle on myönnetty kokonaisen ajoneuvon EU-tyyppihyväksyntä, on asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti järjestettävä markkinoille saatettujen, rekisteröityjen tai valmistajan vastuulla käyttöön otettujen ajoneuvojen takaisinkutsu, koska ajoneuvoon asennettu järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö riippumatta siitä, onko se asianmukaisesti hyväksytty tämän asetuksen mukaisesti, tai osa, johon ei sovelleta erityisiä vaatimuksia tyyppihyväksyntää koskevassa lainsäädännössä, aiheuttaa vakavan riskin turvallisuudelle, kansanterveydelle tai ympäristönsuojelulle, valmistajan on viipymättä ilmoitettava asiasta ajoneuvon hyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle.

2. Jos järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajan, jolle on myönnetty EU-tyyppihyväksyntä, on asetuksen (EY) N:o 765/2008 mukaisesti järjestettävä markkinoille saatettujen tai valmistajan vastuulla käyttöön otettujen ajoneuvojen takaisinkutsu, koska ne riippumatta siitä, onko ne asianmukaisesti hyväksytty tämän asetuksen mukaisesti, aiheuttavat vakavan riskin turvallisuudelle, työturvallisuudelle, kansanterveydelle tai ympäristönsuojelulle, valmistajan on viipymättä ilmoitettava asiasta hyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle.

3. Valmistajan on ehdotettava hyväksyntäviranomaiselle asianmukaisia korjaustoimia, joilla 1 ja 2 kohdassa tarkoitettu vakava riski voidaan poistaa. Hyväksyntäviranomaisen on toimitettava ehdotetut korjaustoimet muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille tiedoksi viipymättä.

Hyväksyntäviranomaisten on varmistettava, että korjaustoimet tosiasiallisesti toteutetaan asianomaisten jäsenvaltioiden alueella.

4. Jos kyseinen hyväksyntäviranomainen pitää korjaustoimia riittämättöminä tai jos niitä ei toteuteta riittävän nopeasti, sen on ilmoitettava tästä viipymättä EU-tyyppihyväksynnän myöntäneelle hyväksyntäviranomaiselle.

▼B

EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on sen jälkeen ilmoitettava asiasta valmistajalle. Jos valmistaja ei ehdota ja toteuta tehokkaita korjaavia toimenpiteitä, EU-tyyppihyväksynnän myöntäneen hyväksyntäviranomaisen on toteutettava kaikki tarvittavat suojatoimenpiteet, jollainen on myös EU-tyyppihyväksynnän peruuttaminen. Jos EU-tyyppihyväksyntä peruutetaan, hyväksyntäviranomaisen on kuukauden kuluessa tällaisesta peruuttamisesta ilmoitettava siitä valmistajalle, muiden jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisille ja komissiolle kirjattuna kirjeellä tai vastaavalla sähköisellä välineellä.

*53 artikla***Päätöksistä ilmoittaminen ja käytettävissä olevat muutoksenhakukeinot**

1. Jokainen tämän asetuksen nojalla tehty päätös sekä jokainen EU-tyyppihyväksynnän epäävä tai peruuttava tai rekisteröinnin epäävä taikka ajoneuvon markkinoille saattamisen, rekisteröinnin tai käyttönoton kieltävä tai sitä rajoittava päätös, joka edellyttää ajoneuvon markkinoilta poistamista, on perusteltava yksityiskohtaisesti.

2. Asianosaiselle on ilmoitettava samanaikaisesti näistä päätöksistä ja asianomaisen jäsenvaltion voimassa olevien lakien mukaisesti asianomaisen käytettävissä olevista muutoksenhakukeinoista ja niille asetetuista määräaajoista.

XIII LUKU

KANSAINVÄLISET SÄÄNNÖT*54 artikla***EU-tyyppihyväksyntää varten vaaditut E-säännöt**

1. E-sääntöjä tai niiden muutoksia, joiden puolesta unioni on äänestänyt tai joihin unioni on liittynyt ja jotka luetellaan tässä asetuksessa tai tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä, on pidettävä ajoneuvon EU-tyyppihyväksynnälle asetettujen vaatimusten osana.

2. Jäsenvaltioiden hyväksyntäviranomaisten on hyväksyttävä 1 kohdassa tarkoitettujen E-sääntöjen mukaisesti myönnettyt hyväksynnit ja tarvittaessa asiaankuuluvat hyväksyntämerkit tämän asetuksen ja tämän asetuksen nojalla annettavien delegoitujen säädösten mukaisesti myönnettyjen vastaavien hyväksyntöjen ja hyväksyntämerkkien sijasta.

3. Kun unioni on äänestänyt E-säännön tai sen muutosten puolesta ajoneuvon EU-tyyppihyväksyntää varten, komissio antaa 75 artiklan mukaisesti delegoidun säädöksen, jossa vahvistetaan E-säännön tai sen muutosten soveltamisen olevan pakollista ja jolla muutetaan tapauksen mukaan tätä asetusta tai tämän asetuksen nojalla annettavia delegoituja säädöksiä.

Tuossa delegoidussa säädöksessä asetetaan päivämäärät E-säännön tai sen muutosten pakolliselle soveltamiselle ja vahvistetaan tarvittaessa siirtymäsäännökset.

Komissio antaa erillisiä delegoituja säädöksiä E-sääntöjen pakollisesta soveltamisesta.

XIV LUKU

TEKNISEN TIEDON TARJOAMINEN

55 artikla

Käyttäjille tarkoitetut tiedot

1. Valmistaja ei saa toimittaa mitään tässä asetuksessa eikä tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä tai täytäntöönpanosäädöksissä annettuihin tietoihin liittyviä teknisiä tietoja, jotka eroavat hyväksyntäviranomaisen hyväksymistä tiedoista.

2. Jos tämän asetuksen nojalla annettavassa delegoidussa säädöksessä tai täytäntöönpanosäädöksessä niin säädetään, valmistajan on asetettava käyttäjien saataville kaikki asiaan liittyvät tiedot ja tarvittavat ohjeet, joissa kuvataan kaikki ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön käyttöön liittyvät erityisehdot tai -rajoitukset.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitetut tiedot on annettava sen jäsenvaltion virallisella kielellä tai virallisilla kielillä, jossa ajoneuvo on tarkoitus saattaa markkinoille, rekisteröidä tai ottaa käyttöön. Tiedot on annettava hyväksyntäviranomaiselta saadun hyväksynnän jälkeen ajoneuvon käyttäjän käsikirjassa.

56 artikla

Komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajille tarkoitetut tiedot

1. Ajoneuvon valmistajan on annettava komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajien käyttöön kaikki tiedot, joita tarvitaan komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden EU-tyyppihyväksyntää varten tai 50 artiklan mukaisen hyväksynnän saamiseksi ja joihin tapauksen mukaan sisältyvät tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä tarkoitetut piirustukset.

Ajoneuvon valmistajalla on oikeus edellyttää komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajilta sitovaa sopimusta, jolla turvataan muiden kuin julkisten, myös teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvien, tietojen luottamuksellisuus.

2. Komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajan on EU-tyyppihyväksyntätodistuksen haltijana annettava ajoneuvon valmistajalle yksityiskohtaiset tiedot niistä käyttörajoituksista tai asennusta koskevista erityisedellytyksistä taikka molemmista, jotka todistuksessa asetetaan 31 artiklan 4 kohdan mukaisesti.

Jos tämän asetuksen nojalla annettavassa delegoidussa säädöksessä niin säädetään, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden valmistajan on annettava valmistetun komponentin tai erillisen teknisen yksikön mukana ohjeita käyttörajoituksista tai asennusta koskevista erityisedellytyksistä taikka molemmista.

XV LUKU

KORJAAMISEEN JA HUOLTAMISEEN TARVITTAVIEN TIETOJEN SAATAVUUS*57 artikla***Valmistajan velvoitteet**

1. Valmistajan on annettava ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot rajoittamattomasti riippumattomien toimijoiden käyttöön vakiomuodossa verkkosivustoilla, joilla ne ovat saatavilla vaivattomasti ja nopeasti. Tiedot on erityisesti annettava käyttöön tavalla, joka ei ole syrjivä verrattuna siihen, miten tiedot annetaan tai toimitetaan valtuutetuille jälleenmyyjille ja korjaamoille. Tätä velvoitetta ei sovelleta, jos ajoneuvo on saanut piensarjahyväksynnän.

2. Kunnes komissio on vahvistanut yhteisen standardin, 1 kohdassa tarkoitetut tiedot on toimitettava yhdenmukaisesti niin, että ne ovat kohtuullisen helposti riippumattomien toimijoiden käsiteltävissä.

Valmistajan on asetettava ohjekirjat myös riippumattomien toimijoiden sekä valtuutettujen jälleenmyyjien ja korjaamojen käyttöön.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin on sisällyttävä vähintään kaikki seuraavat tiedot:

- a) ajoneuvon yksiselitteinen valmistenumero;
- b) huoltokäsikirjat, myös korjaus- ja huoltokirjanpito ja huoltoaikataulut;
- c) tekniset käsikirjat ja tekniset huoltotiedotteet;
- d) komponentteja ja vianmäärittystä koskevat tiedot (kuten mittausten teoreettiset enimmäis- ja vähimmäisarvot);
- e) kytkentäkaaviot;
- f) vianmäärittyskoodit, myös valmistajakohtaiset koodit;
- g) ajoneuvotyyppiä koskeva ohjelmiston tunnusnumero ja kalibroinnin tarkistusnumerot;
- h) valmistajakohtaisia välineitä ja varusteita koskevat sekä niiden välittämät tiedot;
- i) datatietueita koskevat tiedot sekä kaksisuuntaiset valvonta- ja testaus-tiedot;
- j) työyksiköt.

4. Tietyn ajoneuvovalmistajan jakelujärjestelmään kuuluvat valtuutetut jälleenmyyjät tai korjaamot on tätä asetusta sovellettaessa katsottava riippumattomiksi toimijoiksi, kun ne tarjoavat korjaus- tai huolto-palveluja ajoneuvoille, joiden valmistajien jakelujärjestelmään ne eivät kuulu.

5. Ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen on oltava aina saatavilla, jollei tietojärjestelmän ylläpito muuta vaadi.

▼B

6. OBD-järjestelmän kanssa yhteensopivien varaosien sekä vianmäärittäykseen käytettävien välineiden ja testilaitteiden valmistamista ja huoltamista varten valmistajan on annettava OBD-järjestelmän ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot syrjimättömästi kaikille halukkaille komponenttien, vianmäärittäykseen käytettävien välineiden tai testilaitteiden valmistajille tai korjaajille.

7. Vaihtoehtoisilla polttoaineilla toimivien ajoneuvojen laitteiden suunnittelua ja valmistusta varten valmistajan on annettava OBD-järjestelmän ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot syrjimättömästi kaikille halukkaille vaihtoehtoisilla polttoaineilla toimivien ajoneuvojen käytössä tarvittavien laitteiden valmistajille, asentajille tai korjaajille.

8. Hakiessaan EU-tyyppihyväksyntää valmistajan on toimitettava hyväksyntäviranomaiselle todiste tämän asetuksen noudattamisesta tässä artiklassa vaadittujen tietojen osalta.

Jos tällaisia tietoja ei ole saatavilla tai ne eivät ole tämän asetuksen ja tämän asetuksen nojalla annettavien, EU-tyyppihyväksyntää haettaessa sovellettavien delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten mukaisia, valmistajan on annettava todiste kuuden kuukauden kuluessa päivästä, jona tyyppihyväksyntä annetaan.

Komissio voi antaa täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan malli OBD-järjestelmän ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuutta koskevalle todistukselle, jolla hyväksyntäviranomaiselle annetaan tällainen todiste vaatimustenmukaisuudesta. Nämä täytäntöönpanosäädökset hyväksytään 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

9. Jos todistetta säännösten noudattamisesta ei anneta 8 kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettussa määräajassa, hyväksyntäviranomaisen on toteutettava asianmukaiset toimenpiteet noudattamisen varmistamiseksi.

10. Valmistajan on asetettava ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen myöhemmät muutokset ja lisäykset saataville verkkosivustollaan samaan aikaan kuin ne annetaan valtuutettujen korjaamojen käyttöön.

11. Jos ajoneuvon korjaus- ja huoltokirjanpitoa säilytetään ajoneuvon valmistajan keskustietokannassa tai valmistajan puolesta, riippumattomien korjaamojen on saatava kirjanpito maksutta käyttöönsä ja voitava lisätä siihen tiedot suorittamistaan korjaus- ja huoltotoimenpiteistä.

12. Siirretään komissiolle valta antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan yksityiskohtaiset vaatimukset korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudelle ja erityisesti tekniset eritelvät, jotka liittyvät siihen, miten ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot on annettava.

*58 artikla***Velvoitteet, kun tyyppihyväksynnän haltijoita on useita**

1. Kun kyse on asteittaisesta tyyppihyväksynnästä tai monivaiheisesta tyyppihyväksynnästä, kulloisestakin tyyppihyväksynnästä vastaava valmistaja vastaa myös asianomaiseen järjestelmään, komponenttiin, erilliseen tekniseen yksikköön tai tiettyyn vaiheeseen liittyvien korjaamiseen tarvittavien tietojen toimittamisesta sekä lopulliselle valmistajalle että riippumattomille toimijoille.

▼B

2. Lopullinen valmistaja vastaa kokonaista ajoneuvoa koskevien tietojen toimittamisesta riippumattomille toimijoille.

*59 artikla***Ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saannista perittävä maksu**

1. Valmistaja saa veloittaa kohtuullisen ja kustannuksiin nähden oikeasuhteisen maksun tämän asetuksen piiriin kuuluvien ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saamisesta. Maksu ei ole kohtuullinen eikä oikeasuhteinen, jos saatavuutta ei hyödynnetä, koska maksussa ei ole huomioitu sitä, kuinka paljon riippumaton toimija saatavuutta hyödyntää.

2. Valmistajan on asetettava ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot käyttöön päivä-, kuukausi- ja vuosikohtaisesti, jolloin tietojen saannista perittävät maksut vaihtelevat tietojen saatavuuden keston mukaan.

*60 artikla***Ajoneuvotietojen saatavuutta käsittelevä foorumi**

Moottoriajoneuvojen tyyppihyväksynnästä kevyiden henkilö- ja hyötyajoneuvojen päästöjen (Euro 5 ja Euro 6) osalta ja ajoneuvojen korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen saatavuudesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 715/2007 täytäntöönpanosta ja muuttamisesta 18 päivänä heinäkuuta 2008 annetun komission asetuksen (EY) N:o 692/2008 ⁽¹⁾ 13 artiklan 9 kohdan mukaisesti perustetun ajoneuvotietojen saatavuutta käsittelevän foorumin toiminnan soveltamisala laajennetaan koskemaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvia ajoneuvoja.

Ensimmäisessä kohdassa tarkoitettu foorumi antaa ajoneuvon OBD-järjestelmän ja ajoneuvon korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavien tietojen tahallista tai tahattomasta väärinkäytöstä saadun näytön perusteella komissiolle neuvoja tällaisen tietojen väärinkäytön estämistä koskeviksi toimenpiteiksi.

XVI LUKU

TUTKIMUSLAITOSTEN NIMEÄMINEN JA ILMOITTAMINEN*61 artikla***Tutkimuslaitoksiin liittyvät vaatimukset**

1. Tutkimuslaitoksen nimeävän hyväksyntäviranomaisen on varmistettava ennen tutkimuslaitoksen nimeämistä 63 artiklan mukaisesti, että kyseinen tutkimuslaitos täyttää tämän artiklan 2–9 kohdassa säädetyt vaatimukset.

2. Tutkimuslaitos on perustettava jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön mukaisesti, ja sillä on oltava oikeushenkilöllisyys, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 64 artiklan 1 kohdan soveltamista.

3. Tutkimuslaitoksen on oltava arvioimansa ajoneuvon, järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön suunnittelu-, valmistus-, toimitus- tai huoltoprosessista riippumaton ulkopuolinen taho.

⁽¹⁾ EUVL L 199, 28.7.2008, s. 1.

▼B

Laitoksen, joka kuuluu sellaisia yrityksiä edustavaan toimialajärjestykseen tai ammatilliseen liittoon, jotka osallistuvat laitoksen arvioimien, testauksien tai tarkastamien ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden suunnitteluun, valmistukseen, toimittamiseen, asentamiseen, käyttöön tai huoltoon, voidaan katsoa täyttävän ensimmäisen alakohdan vaatimukset edellyttäen, että osoitetaan sen riippumattomuus ja eturistiriitojen puuttuminen.

4. Tutkimuslaitos, sen ylin johto ja niiden toimintaluokkien toimien suorittamisesta vastaava henkilöstö, joita varten laitos on nimetty 63 artiklan 1 kohdan mukaisesti, eivät saa olla arvioimiensa ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden suunnittelija, valmistaja, toimittaja tai huoltaja eivätkä edustaa tällaiseen toimintaan osallistuvia osapuolia. Tämä ei sulje pois mahdollisuutta käyttää tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja arvioituja ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä, jotka ovat välttämättömiä tutkimuslaitoksen toiminnalle, tai käyttää tällaisia ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä henkilökohtaisiin tarkoituksiin.

Tutkimuslaitoksen on varmistettava, että sen tytäryhtiöiden tai alihankkijoiden toimet eivät vaikuta niiden toimintaluokkien toimien luottamuksellisuuteen, objektiivisuuteen ja puolueettomuuteen, joita varten se on nimetty.

5. Tutkimuslaitoksen ja sen henkilöstön on suoritettava niiden toimintaluokkien toimet, joita varten laitos on nimetty, mahdollisimman suurta ammatillista luotettavuutta ja kyseisellä erityisalalla vaadittavaa teknistä pätevyyttä noudattaen, ja niiden on oltava vapaat kaikesta, erityisesti taloudellisesta, painostuksesta ja johdattelusta, joka saattaisi vaikuttaa niiden suorittamaan arviointiin tai arviointitoimien tuloksiin, erityisesti sellaisten henkilöiden tai henkilöryhmien taholta, joille näiden toimien tuloksilla on merkitystä.

6. Tutkimuslaitoksen on suoriuduttava kaikista niiden toimintaluokkien toimista, joita varten se nimetään 63 artiklan 1 kohdan mukaisesti, ja osoitettava nimeävää hyväksyntäviranomaista tyydyttävällä tavalla, että sillä on

- a) henkilöstö, jolla on asianmukaiset taidot, tekninen tietämys, ammatillinen koulutus sekä riittävä ja soveltuva kokemus tehtävien suorittamiseksi;
- b) kuvaukset menettelyistä, joiden mukaisesti se suorittaa niiden toimintaluokkien toimet, joita varten se hakee nimeämistä, ja joiden avulla varmistetaan kyseisten menettelyjen avoimuus ja toistettavuus;
- c) käytössään menettelyt, joiden mukaisesti se suorittaa niiden toimintaluokkien toimet, joita varten se hakee nimeämistä, ja joissa otetaan asianmukaisesti huomioon asianomaisten ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden tekninen monimutkaisuus sekä se, onko kyse massa- vai sarjatuotannosta; ja
- d) käytössään keinot suorittaa asianmukaisesti niiden toimintaluokkien toimet, joita varten se hakee nimeämistä, ja mahdollisuus käyttää kaikkia tarvittavia laitteita tai välineitä.

▼B

Sen on lisäksi osoitettava nimeävälle hyväksyntäviranomaiselle, että se täyttää 65 artiklan mukaisesti annettavissa delegoiduissa säädöksissä vahvistetut vaatimukset, jotka ovat aiheellisia niiden toimintaluokkien osalta, joita varten se on nimetty.

7. Tutkimuslaitoksen, sen ylimmän johdon ja arviointihenkilöstön puolueettomuus on taattava. Ne eivät saa osallistua toimintaan, joka voi olla ristiriidassa niiden suorittaman arvioinnin riippumattomuuden kanssa tai vaarantaa niiden luotettavuuden niiden toimintaluokkien toimissa, joita varten ne on nimetty.

8. Tutkimuslaitoksen on otettava sen toiminnan kattava vastuuvakuutus, jollei tällainen vastuu kuulu jäsenvaltiolle kansallisen lainsäädännön mukaisesti tai jollei jäsenvaltio itse ole suoraan vastuussa vaatimustenmukaisuuden arvioinnista.

9. Tutkimuslaitoksen henkilöstöllä on vaitiolovelvollisuus kaikkien niiden tietojen suhteen, jotka se saa tietoonsa suorittaessaan tehtäviään tämän asetuksen tai sen täytäntöön panemiseksi annetun kansallisen lainsäädännön säännösten mukaisesti; vaitiolovelvollisuutta ei sovelleta nimeävään hyväksyntäviranomaiseen nähden eikä tapauksissa, joissa unionin lainsäädännössä tai kansallisessa lainsäädännössä toisin vaaditaan. Omistusoikeudet on suojattava.

*62 artikla***Tutkimuslaitosten tytäryhtiöt ja alihankinta**

1. Tutkimuslaitos voi teettää alihankintana osan toimista, joita varten se on nimetty 63 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tai teettää kyseiset toimet tytäryhtiöllään vain, jos siitä on sovittu nimeävän hyväksyntäviranomaisen kanssa.

2. Jos tutkimuslaitos teettää tiettyjä niiden toimintaluokkien toimia, joita varten se on nimetty, alihankintana tai tytäryhtiöllä, sen on varmistettava, että alihankkija tai tytäryhtiö täyttää 61 artiklassa säädetty vaatimukset, ja tiedotettava asiasta nimeävälle hyväksyntäviranomaiselle.

3. Tutkimuslaitos kantaa täyden vastuun alihankkijoiden tai tytäryhtiöiden suorittamista tehtävistä riippumatta siitä, mihin nämä ovat sijoitautuneet.

4. Tutkimuslaitoksen on pidettävä nimeävän hyväksyntäviranomaisen saatavilla asiakirjat, jotka koskevat alihankkijan tai tytäryhtiön pätevyyden arviointia ja niiden suorittamia tehtäviä.

*63 artikla***Tutkimuslaitosten nimeäminen**

1. Tutkimuslaitos nimetään asiantuntemuksensa mukaan yhteen tai useampaan seuraavista toimintaluokasta:

a) luokka A: tutkimuslaitokset, jotka tekevät omissa tiloissaan tässä asetuksessa ja liitteessä II luetteloiduissa säädöksissä tarkoitetut testit;

▼B

- b) luokka B: tutkimuslaitokset, jotka valvovat tässä asetuksessa ja liitteessä II luetteloiduissa säädöksissä tarkoitettuja testejä, jotka tehdään valmistajan tai kolmannen osapuolen tiloissa;
 - c) luokka C: tutkimuslaitokset, jotka arvioivat ja seuraavat säännöllisesti valmistajan menettelyjä tuotannon vaatimustenmukaisuuden valvomiseksi;
 - d) luokka D: tutkimuslaitokset, jotka valvovat tai tekevät testejä tai tarkastuksia tuotannon vaatimustenmukaisuuden seuraamiseksi.
2. Hyväksyntäviranomainen voidaan nimetä tutkimuslaitokseksi yhdessä tai useammassa 1 kohdassa mainitussa toimintaluokassa.
3. Muita kuin 64 artiklan mukaisesti nimettyjä kolmansien maiden tutkimuslaitoksia voidaan ilmoittaa 67 artiklan soveltamiseksi ainoastaan, jos unionin ja kyseisen kolmannen maan kahdenvälisessä sopimuksessa määrätään tällaisesta tutkimuslaitoksen hyväksymisestä. Tämä ei estä tutkimuslaitosta, joka on perustettu jäsenvaltion kansallisen lainsäädännön nojalla 61 artiklan 2 kohdan mukaisesti, perustamasta sivutoimipaikkoja kolmansiin maihin edellyttäen, että sivutoimipaikat ovat suoraan nimettyä tutkimuslaitoksen johdon ja valvonnan alaisia.

*64 artikla***Valmistajan akkreditoituidut omat tutkimuslaitokset**

1. Valmistajan akkreditoitu oma tutkimuslaitos voidaan nimetä ainoastaan toimintaluokkaan A vastaamaan sellaisista teknisistä vaatimuksista, joiden osalta tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoidussa säädöksessä sallitaan itestetä. Tämän tutkimuslaitoksen on oltava itsenäinen ja erillinen osa kyseistä yritystä, ja se ei saa osallistua arvioimisensa ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden suunnitteluun, valmistukseen, toimittamiseen tai huoltoon.
2. Akkreditoitun oman tutkimuslaitoksen on täytettävä seuraavat vaatimukset:
- a) akkreditoitu oma tutkimuslaitos on jäsenvaltion hyväksyntäviranomaisen nimeämä ja asetuksen (EY) N:o 765/2008 2 artiklan 11 kohdan määritelmän mukaisen kansallisen akkreditointielimen tämän asetuksen 65 artiklassa tarkoitettujen vaatimusten ja menettelyjen mukaisesti akkreditoima;
 - b) akkreditoitu oma tutkimuslaitos ja sen henkilöstö muodostavat organisatorisen kokonaisuuden ja käyttävät sen yrityksen sisällä, jonka osa ne ovat, raportointimenetelmiä, jotka takaavat niiden puolueettomuuden ja osoittavat sen asiaankuuluvalla kansallisella akkreditointielimelle;
 - c) akkreditoitu oma tutkimuslaitos ja sen henkilöstö eivät osallistu toimintaan, joka voi olla ristiriidassa niiden suorittaman arvioinnin riippumattomuuden kanssa tai vaarantaa niiden luotettavuuden niiden toimintaluokkien toimissa, joita varten ne on nimetty;
 - d) akkreditoitu oma tutkimuslaitos tarjoaa palvelujaan yksinomaan yritykselle, jonka osa se on.

▼B

3. Akkreditoitua omaa tutkimuslaitosta ei tarvitse ilmoittaa komissiolle 67 artiklan mukaisesti, mutta yrityksen, jonka osa laitos on, tai kansallisen akkreditointielimen on nimeävän hyväksyntäviranomaisen pyynnöstä toimitettava tutkimuslaitoksen akkreditointia koskevat tiedot kyseiselle viranomaiselle.

*65 artikla***Tutkimuslaitosten toimintavaatimuksia ja arviointia koskevat menettelyt**

Sen varmistamiseksi, että tutkimuslaitosten toiminta on yhtä korkeatasoista kaikissa jäsenvaltioissa, komissiolle siirretään valta antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, joissa vahvistetaan vaatimukset, joita tutkimuslaitosten on noudatettava, sekä menettely tutkimuslaitosten arvioimiseksi 66 artiklan mukaisesti ja akkreditoinniseksi 64 artiklan mukaisesti.

*66 artikla***Tutkimuslaitosten osaamisen arviointi**

1. Nimeävän hyväksyntäviranomaisen on laadittava arviointiraportti, jossa osoitetaan, että ehdolla olevan tutkimuslaitoksen vaatimustenmukaisuus on arvioitu tässä asetuksessa ja tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä asetettujen vaatimusten suhteen. Tähän raporttiin voi kuulua akkreditointielimen myöntämä akkreditointitodistus.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetun raportin perustana oleva arviointi on tehtävä niiden säännösten mukaisesti, jotka vahvistetaan 65 artiklan nojalla annettavassa delegoidussa säädöksessä. Arviointiraportti on tarkistettava vähintään kolmen vuoden välein.

3. Arviointiraportti on pyynnöstä toimitettava komissiolle. Tällaisissa tapauksissa ja jos arviointi ei perustu kansallisen akkreditointielimen antamaan akkreditointitodistukseen, jolla todistetaan tutkimuslaitoksen täyttävän tämän asetuksen vaatimukset, nimeävän hyväksyntäviranomaisen on toimitettava komissiolle asiakirjatodisteita, jotka osoittavat tutkimuslaitoksen pätevyyden ja käytössä olevat järjestelyt sen varmistamiseksi, että nimeävä hyväksyntäviranomainen valvoo tutkimuslaitosta säännöllisesti ja että laitos täyttää tässä asetuksessa ja tämän asetuksen nojalla annettavissa delegoiduissa säädöksissä asetetut vaatimukset.

Hyväksyntäviranomaisen, joka hakee nimeämistä tutkimuslaitokseksi 63 artiklan 2 kohdan mukaisesti, on dokumentoitava vaatimustenmukaisuus arvioinnissa, jonka suorittavat arvioitavasta toiminnasta riippumattomat tarkastajat. Tarkastajat voivat olla samasta organisaatiosta, kunhan he ovat hallinnollisesti erillään arvioitavaa toimintaa suorittavasta henkilöstöstä.

4. Akkreditoitun oman tutkimuslaitoksen on noudatettava tämän artiklan soveltuvia säännöksiä.

*67 artikla***Ilmoitusmenettelyt**

1. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle kunkin jäsenvaltiossa nimetyn tutkimuslaitoksen nimi, osoite, myös sähköpostiosoite, vastuuhenkilöt ja toimintaluokat sekä näiden nimeämisten myöhemmät muutokset. Ilmoituksessa on mainittava, mitä liitteessä II luetteloituja kohteita varten tutkimuslaitokset on nimetty.
2. Tutkimuslaitos voi hoitaa 63 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja toimintoja tyyppihyväksynnästä vastaavan nimeävän hyväksyntäviranomaisen puolesta vain, jos siitä on ilmoitettu etukäteen komissiolle tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti.
3. Useat nimeävät hyväksyntäviranomaiset voivat nimetä ja näiden nimeävien hyväksyntäviranomaisten jäsenvaltiot voivat ilmoittaa saman tutkimuslaitoksen riippumatta siitä, minkä toimintaluokan tai -luokkien toimia sen on määrä suorittaa 63 artiklan 1 kohdan mukaisesti.
4. Komissiolle on ilmoitettava myöhemmistä merkittävistä nimeämisen muutoksista.
5. Jos jonkin liitteessä II luetteloitun säädöksen soveltamiseksi on nimettävä tietty organisaatio tai toimivaltainen elin, jonka toiminta ei sisälly 63 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin toimintaluokkiin, on tehtävä tämän artiklan mukainen ilmoitus.
6. Komissio julkaisee verkkosivustollaan luettelon ja yksityiskohtaiset tiedot tämän artiklan mukaisesti ilmoitetuista tutkimuslaitoksista.

*68 artikla***Nimeämisen muutokset**

1. Jos nimeävä hyväksyntäviranomainen on todennut tai saanut tietää, että sen nimeämä tutkimuslaitos ei enää täytä tässä asetuksessa säädettyjä vaatimuksia tai velvoitteitaan, nimeävän hyväksyntäviranomaisen on rajoitettava nimeämistä taikka peruutettava se tilapäisesti tai kokonaan riippuen siitä, miten vakavaa kyseisten vaatimusten noudattamatta jättäminen tai velvoitteiden laiminlyönti on ollut. Jäsenvaltion, joka on ilmoittanut kyseisen tutkimuslaitoksen, on viipymättä ilmoitettava asiasta komissiolle. Komissio muuttaa 67 artiklan 6 kohdassa tarkoitettuja julkaistuja tietoja vastaavasti.
2. Jos nimeämistä rajoitetaan tai se peruutetaan tilapäisesti tai kokonaan tai jos tutkimuslaitos on lopettanut toimintansa, nimeävän hyväksyntäviranomaisen on asianmukaisin toimenpitein varmistettava, että kyseisen laitoksen asiakirja-aineistot joko käsittelee toinen tutkimuslaitos tai ne pidetään nimeävän hyväksyntäviranomaisen tai markkinavalvontaviranomaisten pyynnöstä näiden viranomaisten saatavilla.

*69 artikla***Tutkimuslaitosten pätevyyden kyseenalaistaminen**

1. Komissio tutkii kaikki tapaukset, joissa se epäilee tai sen tietoon saatetaan epäily, että tutkimuslaitos ei ole pätevä tai että se ei enää täytä vaatimuksia ja velvoitteitaan.
2. Nimeävän hyväksyntäviranomaisen jäsenvaltion on toimitettava pyynnöstä komissiolle kaikki tiedot, jotka liittyvät nimeämisen perusteisiin tai asianomaisen tutkimuslaitoksen nimeämisen voimassa pitämiseen.
3. Komissio varmistaa, että kaikkia sen tutkimusten yhteydessä saatuja arkaluonteisia tietoja käsitellään luottamuksellisesti.
4. Jos komissio toteaa, että tutkimuslaitos ei täytä tai ei enää täytä sen nimeämiseksi asetettuja vaatimuksia, se ilmoittaa asiasta nimeävän hyväksyntäviranomaisen jäsenvaltiolle voidakseen vahvistaa yhteistyössä kyseisen jäsenvaltion kanssa tarvittavat korjaavat toimenpiteet ja pyytää kyseistä jäsenvaltiota ryhtymään näihin korjaaviin toimenpiteisiin, mukaan lukien nimeämisen peruuttaminen tarvittaessa.

*70 artikla***Tutkimuslaitosten toimintaan liittyvät veloitteet**

1. Tutkimuslaitoksen on suoritettava niiden toimintaluokkien toimet, joita varten se on nimetty, nimeävän hyväksyntäviranomaisen puolesta ja tässä asetuksessa ja sen liitteessä II luetteloiduissa säädöksissä säädettyjen arviointimenettelyjen ja testausmenetelmien mukaisesti.

Tutkimuslaitoksen on valvottava sellaisten testien tekemistä, joita edellytetään tässä asetuksessa tai jossakin liitteessä II luetteloidussa säädöksessä määritettyä hyväksyntää tai tarkastuksia varten, tai tehtävä tällaiset testit itse, paitsi jos vaihtoehtoiset menettelyt sallitaan. Tutkimuslaitos ei saa tehdä testejä, arviointeja tai tarkastuksia, joita varten hyväksyntäviranomaisen ei ole sitä asianmukaisesti nimennyt.

2. Tutkimuslaitoksen on aina
 - a) annettava nimeävän hyväksyntäviranomaisen tarvittaessa tarkkailla tutkimuslaitoksen suorittamaa vaatimustenmukaisuuden arviointia; ja
 - b) toimitettava nimeävälle hyväksyntäviranomaiselle kaikki sen pyytämät tiedot tämän asetuksen soveltamisalan mukaisista toimintaluokistaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 61 artiklan 9 kohdan ja 71 artiklan soveltamista.
3. Jos tutkimuslaitos havaitsee, että valmistaja ei ole noudattanut tässä asetuksessa vahvistettuja vaatimuksia, sen on ilmoitettava asiasta nimeävälle hyväksyntäviranomaiselle, jotta tämä voi vaatia valmistajaa ryhtymään asianmukaisiin korjaaviin toimenpiteisiin ja sen jälkeen olla antamatta tyyppihyväksyntätodistusta, jollei asianmukaisia korjaavia toimenpiteitä toteuteta hyväksyntäviranomaisesta tyydyttävällä tavalla.

▼B

4. Jos nimeävän hyväksyntäviranomaisen puolesta toimiva tutkimuslaitos havaitsee valvoessaan tuotannon vaatimustenmukaisuutta tyyppi-hyväksyntätodistuksen antamisen jälkeen, että ajoneuvo, järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö ei enää ole tämän asetuksen mukainen, sen on ilmoitettava asiasta nimeävälle hyväksyntäviranomaiselle. Hyväksyntäviranomaisen on toteutettava 33 artiklassa säädetyt asianmukaiset toimenpiteet.

*71 artikla***Tutkimuslaitosten tiedotusveloitteet**

1. Tutkimuslaitoksen on ilmoitettava nimeävälle hyväksyntäviranomaiselle
 - a) havaitut vaatimustenvastaisuudet, jotka saattavat edellyttää tyyppi-hyväksyntätodistuksen epäämistä, rajoittamista tai peruuttamista tilapäisesti tai kokonaan;
 - b) olosuhteet, jotka vaikuttavat nimeämisen soveltamisalaan ja edellytyksiin;
 - c) markkinavalvontaviranomaisten esittämät, tutkimuslaitoksen toimintaa koskevat tietopyynnöt.
2. Tutkimuslaitoksen on nimeävän hyväksyntäviranomaisen pyynnöstä toimitettava tietoja nimeämisen soveltamisalaan kuuluvista toimista sekä muista suoritetuista toimista, rajat ylittävät toimet ja alihankinta mukaan luettuina.

XVII LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANOSÄÄDÖKSET JA DELEGOIDUT SÄÄDÖKSET*72 artikla***Täytäntöönpanosäädökset**

Jotta voidaan saavuttaa tämän asetuksen tavoitteet ja varmistaa tämän asetuksen yhdenmukainen täytäntöönpano, komissio hyväksyy 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen täytäntöönpanosäädöksiä, joissa vahvistetaan seuraavat täytäntöönpanotoimenpiteet:

- a) 22 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu malli valmistajan lausunnolle, joka koskee toimintaturvallisuuden kannalta ratkaisevan tärkeitä järjestelmien, osien ja varusteiden kestävyyttä;
- b) 27 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut ilmoituslomakkeen ja valmistusasiakirjojen mallit;
- c) 29 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu EU-tyyppi-hyväksyntätodistusten numerointijärjestelmä;
- d) 30 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu EU-tyyppi-hyväksyntätodistuksen malli;
- e) 30 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun EU-tyyppi-hyväksyntätodistukseen liitetyn testausselostesivun malli;

▼B

- f) 30 artiklan 6 kohdassa tarkoitetun sovellettavien vaatimusten tai säädösten luettelon malli;
- g) 32 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun testausselosteen muotoa koskevat yleiset vaatimukset;
- h) 38 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu vaatimustenmukaisuustodistuksen malli;
- i) 39 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu EU-tyyppihyväksyntämerkin malli;
- j) 40 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu lupa myöntää uusien tekniikoiden tai uusien ratkaisujen EU-tyyppihyväksyntää koskeva vapautus;
- k) 40 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun uusien tekniikoiden tai uusien ratkaisujen tyyppihyväksyntätodistuksen ja vaatimustenmukaisuustodistuksen malli;
- l) 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu jäsenvaltioille myönnettävä lupa jatkaa tyyppihyväksyntää;
- m) 50 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu luettelo osista ja varusteista;
- n) 51 artiklan 3 kohdassa tarkoitetun todistuksen malli ja numerointijärjestelmä sekä kaikki tuossa artiklassa tarkoitetun lupamenettelyn osatekijät;
- o) 57 artiklan 8 kohdassa tarkoitettu malli todistukselle, jolla hyväksyntäviranomaiselle annetaan todiste vaatimustenmukaisuudesta.

*73 artikla***Komiteamenettely**

1. Komissiota avustaa direktiivin 2007/46/EY 40 artiklalla perustettu tekninen komitea – moottoriajoneuvot. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.
2. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

Jos komitea ei anna lausuntoa, komissio ei hyväksy ehdotusta täytäntöönpanosäädökseksi ja sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklan 4 kohdan kolmatta alakohtaa.

*74 artikla***Liitteiden muuttaminen**

Siirretään komissiolle myös valta antaa 75 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä, jotka koskevat seuraavien muuttamista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta tämän asetuksen liitteiden muuttamista koskevien tämän asetuksen muiden säännösten soveltamista:

▼B

- i) ► **C1** liitteessä II olevat B ja C1 osa, ◀ kun kyse on toimintaturvallisuutta ja ajoneuvojen rakennetta koskevien uusien vaatimusten käyttöönotosta alaluokan L7e-A maantiemönkijöitä varten;
- ii) liitteet II ja V säädösviitteiden lisäämiseksi ja oikaisujen tekemiseksi;
- iii) liitteen V B osa sovellettavien vertailupolttoaineiden muuttamiseksi;
- iv) liitteessä VI olevat C ja D osa 23 artiklan 4 kohdassa tarkoitetun tutkimuksen tulosten huomioon ottamiseksi ja E-sääntöjen hyväksymiseksi.

*75 artikla***Siirretyn säädösvallan käyttäminen**

1. Siirretään komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä tässä artiklassa säädetyn edellytyksin.

▼M2

2. Siirretään komissiolle 22 päivästä maaliskuuta 2013 viiden vuoden ajaksi 18 artiklan 3 kohdassa, 20 artiklan 2 kohdassa, 21 artiklan 8 kohdassa, 22 artiklan 5 ja 6 kohdassa, 23 artiklan 6 ja 12 kohdassa, 24 artiklan 3 kohdassa, 25 artiklan 8 kohdassa, 32 artiklan 6 kohdassa, 33 artiklan 6 kohdassa, 50 artiklan 4 kohdassa, 54 artiklan 3 kohdassa, 57 artiklan 12 kohdassa, 65 artiklassa ja 74 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä viiden vuoden pituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään 22 päivänä kesäkuuta 2022 ja yhdeksän kuukautta ennen kunkin seuraavan viiden vuoden kauden päättymistä.

▼B

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 18 artiklan 3 kohdassa, 20 artiklan 2 kohdassa, 21 artiklan 5 kohdassa, 22 artiklan 5 ja 6 kohdassa, 23 artiklan 6 ja 12 kohdassa, 24 artiklan 3 kohdassa, 25 artiklan 8 kohdassa, 32 artiklan 6 kohdassa, 33 artiklan 6 kohdassa, 50 artiklan 4 kohdassa, 54 artiklan 3 kohdassa, 57 artiklan 12 kohdassa, 65 artiklassa ja 74 artiklassa tarkoitettua säädösvallan siirtoa. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempanä, päätöksessä mainittuna päivänä. Päätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

5. Edellä olevien 18 artiklan 3 kohdan, 20 artiklan 2 kohdan, 21 artiklan 5 kohdan, 22 artiklan 5 ja 6 kohdan, 23 artiklan 6 ja 12 kohdan, 24 artiklan 3 kohdan, 25 artiklan 8 kohdan, 32 artiklan 6 kohdan, 33 artiklan 6 kohdan, 50 artiklan 4 kohdan, 54 artiklan 3 kohdan, 57 artiklan 12 kohdan, 65 artiklan ja 74 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

XVIII LUKU
LOPPUSÄÄNNÖKSET

76 artikla

Seuraamukset

1. Jäsenvaltioiden on säädettävä seuraamuksista, joita määrätään talouden toimijoille, jotka rikkovat tätä asetusta tai tämän asetuksen nojalla annettavia delegoituja säädöksiä tai täytäntöönpanosäädöksiä. Jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet seuraamusten täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on toimitettava nämä säännökset komissiolle 23 päivään maaliskuuta 2015 mennessä ja ilmoitettava sille viipymättä niihin myöhemmin tehtävistä muutoksista.

2. Seuraamuksia on määrättävä seuraavista rikkomuksista:

- a) väärien tietojen antaminen hyväksyntä- tai takaisinkutsumenettelyn kuluessa;
- b) tyyppihyväksynnän testitulosten väärentäminen;
- c) sellaisten tietojen tai teknisten eritelmien ilmoittamatta jättäminen, jotka saattaisivat johtaa takaisinkutsun järjestämiseen taikka tyyppihyväksynnän epäämiseen tai peruuttamiseen;
- d) estolaitteiden käyttäminen;
- e) kieltäytyminen antamasta tietoja saataville;
- f) talouden toimija asettaa saataville markkinoilla hyväksyntää edellyttäviä ajoneuvoja, järjestelmiä, komponentteja tai erillisiä teknisiä yksiköitä ilman tällaista hyväksyntää taikka väärentää asiakirjoja tai merkintöjä tässä tarkoituksessa.

77 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Rajoittamatta tämän asetuksen muiden säännösten soveltamista tällä asetuksella ei mitätöidä ajoneuville, järjestelmälle, komponentille tai erilliselle tekniselle yksikölle ennen 1 päivää tammikuuta 2016 myönnettyä EU-tyyppihyväksyntää.

2. Ajoneuvoille, järjestelmille, komponenteille tai erillisille teknisille yksiköille 81 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen säädösten nojalla myönnetyt EU-tyyppihyväksynnät pysyvät voimassa liitteessä IV tarkoitettuihin päivämääriin saakka olemassa olevien ajoneuvotyyppien osalta, ellei toisin säädetä.

3. Poiketen siitä, mitä tässä asetuksessa säädetään, luokkien L1e, L2e ja L6e uusille ajoneuvotyypeille tai tällaisiin ajoneuvotyyppeihin tarkoitetuille uusille järjestelmille, komponenteille tai erillisille teknisille yksiköille myönnetään edelleen tyyppihyväksyntä direktiivin 2002/24/EY mukaisesti 31 päivään joulukuuta 2016 saakka.

▼B

4. Hyväksyntäviranomaisten on edelleen myönnettävä laajennuksia 1 kohdassa tarkoitettujen ajoneuvojen, järjestelmien, komponenttien tai erillisten teknisten yksiköiden hyväksyntöihin direktiivin 2002/24/EY ja 81 artiklan 1 kohdassa lueteltujen direktiivien mukaisesti. Näitä hyväksyntöjä ei kuitenkaan saa käyttää kokonaisen ajoneuvon tyyppihyväksynnän saamiseksi tämän asetuksen mukaisesti.

5. Poiketen siitä, mitä direktiivissä 2002/24/EY säädetään, tyyppihyväksyntä on myönnettävä myös ajoneuvoille, jotka ovat liitteessä II olevassa ►**C1** A osassa tarkoitettuja ympäristö- ja käyttövoimaominaisuuksia koskevia vaatimuksia koskevien ◀ tämän asetuksen ja tämän asetuksen nojalla annettavien delegoitujen säädösten mukaisia 31 päivään joulukuuta 2015 mennessä.

Kansalliset viranomaiset eivät saa tällaisessa tapauksessa kieltää, rajoittaa tai estää hyväksytyt tyyppiin mukaisten ajoneuvojen rekisteröintiä, markkinoille saattamista tai käyttöönottoa.

*78 artikla***Kertomus**

1. Jäsenvaltioiden on 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä ilmoitettava komissiolle tässä asetuksessa säädettyjen tyyppihyväksyntämenettelyjen soveltamisesta.

2. Edellä olevan 1 kohdan mukaisesti toimitettujen tietojen perusteella komissio antaa 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän asetuksen soveltamisesta. Kertomuksessa on erityisesti käsiteltävä sitä, onko tämän asetuksen soveltamisesta saatujen kokemusten perusteella aiheellista säätää X luvussa myös pienten sarjojen EU-tyyppihyväksynnästä. Komissio tekee tätä koskevan ehdotuksen, jos se katsoo sen tarpeelliseksi.

*79 artikla***Kehittyneitä jarrujärjestelmiä koskeva uudelleentarkastelu**

1. Komissio antaa 31 päivään joulukuuta 2019 mennessä kertomuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

2. Kertomuksessa on tarkasteltava lukkiutumattoman jarrujärjestelmän ja valmistajan valinnan mukaan tätä täydentävän yhdistetyn jarrujärjestelmän pakollista asentamista alaluokan L3e-A1 moottoripyöriin. Sen on perustuttava arvioon tällaisen vaatimuksen teknisestä toteutettavuudesta, kustannustehokkuutta koskevaan analyysiin, liikenneonnettomuuksia koskevaan analyysiin ja asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemiseen. Siinä on lisäksi otettava huomioon voimassa olevat asiaan liittyvät eurooppalaiset ja kansainväliset standardit.

3. Edellä 2 kohdassa säädettyä kertomusta varten jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle 31 päivään joulukuuta 2017 mennessä kyseisten moottoripyörien liikenneonnettomuuksia neljältä edeltävältä vuodelta koskevia tilastoja, jotka perustuvat liitteessä I vahvistettuun ajoneuvoaluokitukseen ja asennetun kehittyneen jarrujärjestelmän tyyppiin.

4. Komissio harkitsee kertomuksen tulosten perusteella kehittyneen jarrujärjestelmän pakollista asentamista kyseisiin ajoneuvoaluokkiin koskevan lainsäädäntöehdotuksen esittämistä.

80 artikla

Ajoneuvojen yksittäishyväksyntää koskeva uudelleentarkastelu

1. Komissio antaa 31 päivään joulukuuta 2022 mennessä Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen 3 kohdassa tarkoitetuista aiheista.
2. Kertomuksen on perustuttava asiaankuuluvien sidosryhmien laajaan kuulemiseen, ja siinä on otettava huomioon voimassa olevat asiaan liittyvät eurooppalaiset ja kansainväliset standardit.
3. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä kertomus seuraavista seikoista:
 - a) asianomaisen jäsenvaltion kansallisten viranomaisten L-luokan ajoneuvoille ennen niiden ensirekisteröintiä myöntämien yksittäishyväksyntöjen lukumäärä vuotta kohden 1 päivän tammikuuta 2016 jälkeen;
 - b) kyseisiin hyväksyntöihin sovelletut kansalliset perusteet, jos ne poikkesivat EU-tyyppihyväksynnän pakollisista vaatimuksista.
4. Kertomukseen liitetään tarvittaessa lainsäädäntöehdotuksia, ja siinä on tarkasteltava yksittäishyväksyntöjen sisällyttämistä asetukseen yhdenmukaistettujen vaatimusten perusteella.

81 artikla

Kumoaminen

1. Rajoittamatta tämän asetuksen 77 artiklan soveltamista, kumotaan direktiivit 2002/24/EY, 93/14/ETY, 93/30/ETY, 93/33/ETY, 93/93/ETY, 95/1/EY, 97/24/EY, 2000/7/EY, 2002/51/EY, 2009/62/EY, 2009/67/EY, 2009/78/EY, 2009/79/EY, 2009/80/EY ja 2009/139/EY 1 päivästä tammikuuta 2016.
2. Viittauksia kumottuihin direktiiveihin pidetään viittauksina tähän asetukseen, ja direktiivin 2002/24/EY tapauksessa ne luetaan liitteessä IX olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

82 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

1. Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.
2. Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016.

Maaliskuun 22 päivästä 2013 alkaen kansalliset viranomaiset eivät saa evätä valmistajan pyytämää EU-tyyppihyväksyntää tai kansallista tyyppihyväksyntää uudelta ajoneuvotyypiltä eivätkä kieltää uuden ajoneuvon rekisteröintiä, markkinoille saattamista tai käyttöönottoa, jos ajoneuvo on tämän asetuksen ja sen nojalla annettavien delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten mukainen.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.

▼B

LIITELUETTELO

- LIITE I — Ajoneuvoluokitus
- LIITE II — Tyhjentävä luettelo ajoneuvon EU-tyyppihyväksyntää koskevista vaatimuksista
- LIITE III — Pienten sarjojen enimmäismäärät
- LIITE IV — Tämän asetuksen soveltamisaikataulu tyyppihyväksynnän osalta
- LIITE V, A) — ►**C1** Ympäristöominaisuustestit ja -vaatimukset ◀
- LIITE V, B) — Hyväksyntään ja laajennuksiin liittyviä ympäristöominaisuuksia koskevien testivaatimusten soveltaminen
- LIITE VI — Tyyppihyväksyntää ja tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevat epäpuhtauspäästöjen raja-arvot, OBD-kynnykset ja melutason raja-arvot
- A) Pakokaasupäästörajat kylmäkäynnistyksen jälkeen
- B) Ajoneuvon sisäiseen valvontajärjestelmään sovellettavat päästörajat
- C) Haihtumispäästörajat
- D) Melutasorajat – Euro 4 ja Euro 5
- LIITE VII — Pilaantumista rajoittavien laitteiden kestävyys
- LIITE VIII — Tehostetut toimintaturvallisuusvaatimukset
- LIITE IX — Vastaavuustaulukko

LIITE 1

Ajoneuvoluokitus

Luokka	Luokan nimi	Yhteiset luokitusperusteet
L1e–L7e	Kaikki L-luokan ajoneuvot	(1) pituus $\leq 4\,000$ mm tai $\leq 3\,000$ mm alaluokan L6e-B ajoneuvojen tai $\leq 3\,700$ mm alaluokan L7e-C ajoneuvojen osalta (2) leveys $\leq 2\,000$ mm tai $\leq 1\,000$ mm luokan L1e ajoneuvojen tai $\leq 1\,500$ mm alaluokkien L6e-B ja L7e-C ajoneuvojen osalta (3) korkeus $\leq 2\,500$ mm
Luokka	Luokan nimi	Yhteiset luokitusperusteet
L1e	Kevyt kaksipyöräinen moottorikäyttöinen ajoneuvo	(4) kaksi pyörää ja käyttövoima 4 artiklan 3 kohdassa olevan luettelon mukaisesti (5) sylinteritilavuus ≤ 50 cm ³ , jos ajoneuvon käyttövoimajärjestelyyn kuuluu otto-tyyppinen polttomoottori (6) ajoneuvon suurin rakenteellinen nopeus ≤ 45 km/h (7) suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ⁽¹⁾ $\leq 4\,000$ W (8) suurin massa= valmistajan ilmoittama suurin teknisesti sallittu massa
Alaluokat	Alaluokan nimi	Alaluokituksen käytettävät lisäperusteet
L1e-A	Moottorilla varustettu polkupyörä	(9) pääasiallisesti polkemisen tueksi asennetulla apukäyttövoimalaitteella varustetut polkupyörät (10) apukäyttövoimalaitteen tehonsyöttö katkeaa ajoneuvon nopeuden ollessa ≤ 25 km/h (11) suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ⁽¹⁾ $\leq 1\,000$ W (12) moottorilla varustettu kolmi- tai nelipyöräinen polkupyörä, joka täyttää alaluokituksen käytettävät lisäperusteet 9–11, luokitellaan teknisesti kaksipyöräistä L1e-A-ajoneuvoa vastaavaksi
L1e-B	Kaksipyöräinen mopo	(9) muu luokan L1e ajoneuvo, jota ei voida luokitella L1e-A-ajoneuvon luokitusperusteilla 9–12

▼B

Luokka	Luokan nimi	Yhteiset luokitusperusteet
L2e	Kolmipyöräinen mopo	(4) kolme pyörää ja käyttövoima 4 artiklan 3 kohdassa olevan luettelon mukaisesti (5) sylinteritilavuus $\leq 50 \text{ cm}^3$, jos ajoneuvon käyttövoimajärjestelyyn kuuluu otto-tyyppinen polttomoottori, tai sylinteritilavuus $\leq 500 \text{ cm}^3$, jos ajoneuvon käyttövoimajärjestelyyn kuuluu diesel-tyyppinen polttomoottori (6) ajoneuvon suurin rakenteellinen nopeus $\leq 45 \text{ km/h}$ (7) suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ⁽¹⁾ $\leq 4\,000 \text{ W}$ (8) ajokuntoinen massa $\leq 270 \text{ kg}$ (9) varustettu enintään kahdella istuinpaikalla, kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna
Alaluokat	Alaluokan nimi	Alaluokituksen käytettävät lisäperusteet
L2e-P	Kolmipyöräinen henkilömopo	(10) L2e-ajoneuvo, joka ei täytä L2e-U-ajoneuvon luokitusperusteita
L2e-U	Kolmipyöräinen tavaramopo	(10) suunniteltu yksinomaan tavaroiden kuljettamiseen, avoin tai suljettu kutakuinkin tasainen ja vaakatasoinen kuormalava, joka täyttää seuraavat perusteet: a) kuormalavan pituus \times kuormalavan leveys $\geq 0,3 \times$ ajoneuvon pituus \times ajoneuvon suurin leveys tai b) edellä määriteltyä vastaavan kokoinen kuormalava, johon asennetaan koneita ja/tai varusteita, ja c) varustettu kuormalavalla, jonka jäykkä seinämä selvästi erottaa kuljettajalle ja matkustajille tarkoitetusta alueesta, ja d) kuormalava pystyy kantamaan 600 mm:n kuutiota vastaavan vähimmäistilavuuden

▼B

Luokka	Luokan nimi	Yhteiset luokitusperusteet
L3e ⁽²⁾	Kaksipyöräinen moottoripyörä	(4) kaksi pyörää ja käyttövoima 4 artiklan 3 kohdassa olevan luettelon mukaisesti (5) suurin massa= valmistajan ilmoittama suurin teknisesti sallittu massa (6) kaksipyöräinen ajoneuvo, jota ei voida luokitella luokkaan L1e kuuluvaksi
Alaluokat	Alaluokan nimi	Alaluokituksen käytettävät lisäperusteet
L3e-A1	Pienitehoinen moottoripyörä	(7) sylinteritilavuus $\leq 125 \text{ cm}^3$ (8) suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ⁽¹⁾ $\leq 11 \text{ kW}$ (9) tehon ⁽¹⁾ ja painon suhde $\leq 0,1 \text{ kW/kg}$
L3e-A2	Keskitehoinen moottoripyörä	(7) suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ⁽¹⁾ $\leq 35 \text{ kW}$ (8) tehon ⁽¹⁾ ja painon suhde $\leq 0,2 \text{ kW/kg}$ (9) ajoneuvoa ei ole rakennettu moottoriteholtaan ⁽¹⁾ yli kaksinkertaisesta ajoneuvosta (10) L3e-ajoneuvo, jota ei voida luokitella L3e-A1-ajoneuvon luokitusperusteilla (7), (8) ja (9)
L3e-A3	Suuritehoinen moottoripyörä	(7) muu L3e-ajoneuvo, jota ei voida luokitella L3e-A1- tai L3e-A2-ajoneuvon luokitusperusteilla

▼B

Alaluokan aluukat	Alaluokan alaluokan nimi	Alaluokan alaluokan luokitusperusteet L3e-A1-, L3e-A2- tai L3e-A3-ajoneuvojen luokitusperusteiden lisäksi:
L3e-AxE (x = 1, 2 tai 3)	Enduro-moottoripyörät	a) istuimen korkeus ≥ 900 mm b) maavara ≥ 310 mm c) kokonaisvälyssuhde suurimmalla vaihteella (ensisijainen välyssuhde \times välyssuhde suurimmalla vaihteella \times lopullinen välyssuhde) $\geq 6,0$ d) ajokuntoinen massa ynnä käyttövoima-akun massa sähkö- tai hybridisähkövoimanlähteen tapauksessa ≤ 140 kg e) ei matkustajan istuinpaikkaa
L3e-AxT (x = 1, 2 tai 3)	Trial-moottoripyörät	a) istuimen korkeus ≤ 700 mm b) maavara ≥ 280 mm c) polttoainesäiliön tilavuus ≤ 4 litraa d) kokonaisvälyssuhde suurimmalla vaihteella (ensisijainen välyssuhde \times välyssuhde suurimmalla vaihteella \times lopullinen välyssuhde) $\geq 7,5$ e) ajokuntoinen massa ≤ 100 kg f) ei matkustajan istuinpaikkaa
Luokka	Luokan nimi	Yhteiset luokitusperusteet
L4e	Kaksipyöräinen sivuvaunullinen moottoripyörä	(4) perusmoottoriajoneuvo täyttää luokan L3e ajoneuvon luokitus- ja alaluokitusperusteet (5) yhdellä sivuvaunulla varustettu perusmoottoriajoneuvo (6) varustettu enintään neljällä istuinpaikalla, sivuvaunullisen moottoripyörän kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna (7) enintään kaksi sivuvaunun matkustajien istuinpaikkaa ja (8) suurin massa= valmistajan ilmoittama suurin teknisesti sallittu massa

▼B

Luokka	Luokan nimi	Yhteiset luokitusperusteet
L5e	Moottorikäyttöinen kolmipyörä	(4) kolme pyörää ja käyttövoima 4 artiklan 3 kohdassa olevan luettelon mukaisesti (5) ajokuntoinen massa $\leq 1\,000$ kg (6) kolmipyöräinen ajoneuvo, jota ei voida luokitella L2e-ajoneuvoksi
Alaluokat	Alaluokan nimi	Alaluokitukseen käytettävät lisäperusteet
L5e-A	Kolmipyörä	(7) L5e-ajoneuvo, joka ei täytä L5e-B-ajoneuvon luokitusperusteita (8) varustettu enintään viidellä istuinpaikalla, kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna
L5e-B	Hyötykolmipyörä	(7) suunniteltu käytettäväksi hyötyajoneuvona, suljettu kuljettajan ja matkustajien tila, johon kulku enintään kolmen kyljen kautta (8) varustettu enintään kahdella istuinpaikalla, kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna (9) suunniteltu yksinomaan tavaroiden kuljettamiseen, avoin tai suljettu kutakuinkin tasainen ja vaakatasoinen kuormalava, joka täyttää seuraavat perusteet: <ul style="list-style-type: none"> a) kuormalavan pituus \times kuormalavan leveys $\geq 0,3 \times$ ajoneuvon pituus \times ajoneuvon leveys tai b) edellä määriteltä vastaavan kokoinen kuormalava, johon asennetaan koneita ja/tai varusteita, ja c) varustettu kuormalavalla, jonka jäykkä seinämä selvästi erottaa kuljettajalle ja matkustajille tarkoitettua aluetta, ja d) kuormalava pystyy kantamaan 600 mm:n kuutiota vastaavan vähimmäistilavuuden

▼B

Luokka	Luokan nimi	Yhteiset luokitusperusteet
L6e	Kevyt nelipyörä	(4) neljä pyörää ja käyttövoima 4 artiklan 3 kohdassa olevan luettelon mukaisesti (5) ajoneuvon suurin rakenteellinen nopeus ≤ 45 km/h (6) ajokuntoinen massa ≤ 425 kg ja (7) sylinteritilavuus ≤ 50 cm ³ , jos ajoneuvon käyttövoimajärjestelyyn kuuluu otto-tyyppinen polttomoottori, tai sylinteritilavuus ≤ 500 cm ³ , jos ajoneuvon käyttövoimajärjestelyyn kuuluu diesel-tyyppinen polttomoottori (8) varustettu enintään kahdella istuinpaikalla, kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna
Alaluokat	Alaluokan nimi	Alaluokituksen käytettävät lisäperusteet
L6e-A	Kevyt maantiemönkijä	(9) L6e-ajoneuvo, joka ei täytä L6e-B-ajoneuvon luokitusperusteita (10) suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ⁽¹⁾ $\leq 4\,000$ W.
L6e-B	Mopoauto	(9) suljettu kuljettajan ja matkustajien tila, johon kulku enintään kolmen kyljen kautta (10) suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ⁽¹⁾ $\leq 6\,000$ W
Alaluokan alaluokat	Alaluokan alaluokan nimi	Alaluokan alaluokan luokitusperusteet L6e-B-ajoneuvon luokitusperusteiden lisäksi:
L6e-BP	Henkilömopoauto	(11) L6e-B-ajoneuvo, joka on suunniteltu pääasiassa matkustajien kuljettamiseen (12) L6e-B-ajoneuvo, joka ei täytä L6e-BU-ajoneuvon luokitusperusteita
L6e-BU	Tavaramopoauto	(11) suunniteltu yksinomaan tavaroiden kuljettamiseen, avoin tai suljettu kutakuinkin tasainen ja vaakatasoinen kuormalava, joka täyttää seuraavat perusteet: a) kuormalavan pituus \times kuormalavan leveys $\geq 0,3 \times$ ajoneuvon pituus \times ajoneuvon leveys tai b) edellä määriteltyä vastaavan kokoinen kuormalava, johon asennetaan koneita ja/tai varusteita, ja c) varustettu kuormalavalla, jonka jäykkä seinämä selvästi erottaa kuljettajalle ja matkustajille tarkoitettua aluetta, ja d) kuormalava pystyy kantamaan 600 mm:n kuutiota vastaavan vähimmäistilavuuden

▼B

Luokka	Luokan nimi	Yhteiset luokitusperusteet
L7e	Raskas nelipyörä	(4) neljä pyörää ja käyttövoima 4 artiklan 3 kohdassa olevan luettelon mukaisesti (5) ajokuntoinen massa a) ≤ 450 kg, kun kyse on matkustajien kuljettamisesta b) ≤ 600 kg, kun kyse on tavaroiden kuljettamisesta ja (6) L7e-ajoneuvo, jota ei voida luokitella L6e-ajoneuvoksi
Alaluokat	Alaluokan nimi	Alaluokitukseen käytettävät lisäperusteet
L7e-A	Maantiemönkijä	(7) L7e-ajoneuvo, joka ei täytä L7e-B- tai L7e-C-ajoneuvon luokitusperusteita (8) ajoneuvo, joka on suunniteltu yksinomaan matkustajien kuljettamiseen (9) suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ⁽¹⁾ ≤ 15 kW
Alaluokan alaluokat	Alaluokan alaluokan nimi	Alaluokitukseen käytettävät lisäperusteet
L7e-A1	Alaluokan A1 maantiemönkijä	(10) varustettu enintään kahdella satulaistuinpaikalla, kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna (11) ohjaustanko ohjaamista varten
L7e-A2	Alaluokan A2 maantiemönkijä	(10) L7e-A-ajoneuvo, joka ei täytä L7e-A1-ajoneuvon luokitusperusteita (11) varustettu enintään kahdella muulla kuin satulaistuinpaikalla, kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna
Alaluokka	Alaluokan nimi	Alaluokitukseen käytettävät lisäperusteet
L7e-B	Maastomönkijä	(7) L7e-ajoneuvo, joka ei täytä L7e-C-ajoneuvon luokitusperusteita (8) maavara ≥ 180 mm
Alaluokan alaluokat	Alaluokan alaluokan nimi	Alaluokitukseen käytettävät lisäperusteet
L7e-B1	Tavallinen maastomönkijä	(9) varustettu enintään kahdella satulaistuinpaikalla, kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna (10) varustettu ohjaustangolla ohjaamista varten (11) ajoneuvon suurin rakenteellinen nopeus ≤ 90 km/h ja (12) akselivälin ja maavaran suhde ≤ 6
L7e-B2	Rinnakkain istuttava mönkijä	(9) muu L7e-B-ajoneuvo kuin L7e-B1-ajoneuvo (10) varustettu enintään kolmella muulla kuin satulaistuinpaikalla, joista kaksi sijoitettu rinnakkain, kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna (11) suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ⁽¹⁾ ≤ 15 kW (12) akselivälin ja maavaran suhde ≤ 8

▼B

Alaluokka	Alaluokan nimi	Alaluokituksen käytettävät lisäperusteet
L7e-C	Nelipyörä	(7) L7e-ajoneuvo, joka ei täytä L7e-B-ajoneuvon luokitusperusteita (8) suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ⁽¹⁾ ≤ 15 kW (9) ajoneuvon suurin rakenteellinen nopeus ≤ 90 km/h (10) suljettu kuljettajan ja matkustajien tila, johon kulku enintään kolmen kyljen kautta
Alaluokan alaluokat	Alaluokan alaluokan nimi	Alaluokan alaluokan luokitusperusteet L7e-C-ajoneuvon luokitusperusteiden lisäksi:
L7e-CP	Henkilönelipyörä	(11) L7e-C-ajoneuvo, joka ei täytä L7e-CU-ajoneuvon luokitusperusteita (12) varustettu enintään neljällä muulla kuin satulaistuinpaikalla, kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna
L7e-CU	Tavaranelipyörä	(11) suunniteltu yksinomaan tavaroiden kuljettamiseen, avoin tai suljettu kutakuinkin tasainen ja vaakatasoinen kuormalava, joka täyttää seuraavat perusteet: a) kuormalavan pituus × kuormalavan leveys ≥ 0,3 × ajoneuvon pituus × ajoneuvon leveys tai b) edellä määriteltyä vastaavan kokoinen kuormalava, johon asennetaan koneita ja/tai varusteita, ja c) varustettu kuormalavalla, jonka jäykkä seinämä selvästi erottaa kuljettajalle ja matkustajille tarkoitetusta alueesta, ja d) kuormalava pystyy kantamaan 600 mm:n kuutiota vastaavan vähimmäistilavuuden ja (12) varustettu enintään kahdella muulla kuin satulaistuinpaikalla, kuljettajan istuinpaikka mukaan luettuna

Huom. katsaus liitteissä oleviin huomautuksiin esitetään liitteen VIII lopussa.

LIITE II

Tyhjentävä luettelo ajoneuvon EU-tyyppihyväksyntää koskevista vaatimuksista ⁽³⁾

Nro	Artikla	Aihe	Säädösviite	Ajoneuvoluokat											
				L1e-A	L1e-B	L2e	L3e	L4e	L5e-A	L5e-B	L6e-A	L6e-B	L7e-A	L7e-B	L7e-C
A	YMPÄRISTÖ- JA KÄYTTÖVOIMAOMINAISUUKSIA KOSKEVAT VAATIMUKSET														
1	23 & 24	ympäristötestausmenetelmät, jotka liittyvät pakokaasupäästöihin, haihtumispäästöihin, kasvihuonekaasupäästöihin, polttoaineenkulutukseen ja vertailupolttoaineisiin		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2		ajoneuvon suurin rakenteellinen nopeus, suurin vääntömomentti, moottorin suurin jatkuva yhteenlaskettu teho		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3		meluun liittyvät testausmenetelmät		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

▼B

Nro	Artikla	Aihe	Säädösviite	Ajoneuvoluokat													
				L1e-A	L1e-B	L2e	L3e	L4e	L5e-A	L5e-B	L6e-A	L6e-B	L7e-A1	L7e-A2	L7e-B1	L7e-B2	L7e-C
B	AJONEUVON TOIMINTATURVALLISUUSVAATIMUKSET																
1	22	äänimerkinantolaitteet			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2		jarrut, mukaan luettuina lukkiutumattomat ja yhdistetyt jarrujärjestelmät		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3		sähköturvallisuus		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4		valmistajan lausuntoon sovellettavat vaatimukset, jotka koskevat toimintaturvallisuusjärjestelmien, osien ja varusteiden kestävyystestausta		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
5		etu- ja takasuojarakenteet				JOS			JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS
6		ikkunat, tuulilasinyyhkimet ja -pesimet sekä huurteen- ja huurunpoistolaitteet			JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	X	JOS	X	JOS	JOS	JOS	JOS	X
7		kuljettajien hallintalaitteet, myös hallintalaitteiden, ilmaisimien ja osoittimien merkinnät			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8		valaisimien ja merkkivalolaitteiden asennus, myös automaattisesti kytkeytyvät valot		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
9		näkyvyys taakse			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
10		kaatumisen varalta asennetut suojarakenteet (ROPS)														X	
11		turvavöiden kiinnityspisteet ja turvavyöt				JOS				X	JOS	JOS	JOS	X		X	X
12		istuinpaikat (satulat ja istuimet)		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

▼B

Nro	Artikla	Aihe	Säädösviite	Ajoneuvoluokat													
				L1e-A	L1e-B	L2e	L3e	L4e	L5e-A	L5e-B	L6e-A	L6e-B	L7e-A1	L7e-A2	L7e-B1	L7e-B2	L7e-C
13		ohjattavuus, kaarreajo-ominaisuudet ja kääntyvyys		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
14		renkaiden asennus		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
15		ajoneuvon suurimman nopeuden rajoittamista koskeva kilpi ja sen sijainti ajoneuvossa				JOS				JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	X	X	JOS
16		ajoneuvossa matkustavien turvajärjestelmät, kuten ajoneuvon sisävarusteet, pääntuet ja ajoneuvon ovet				JOS			JOS	JOS	JOS	JOS		JOS		JOS	JOS
17		suurin jatkuva nimellisteho tai nettoteho ja/tai rakenteellisesti toteutettu ajoneuvon nopeuden rajoittaminen		X	X	X	JOS	JOS			X	X	X	X	X	X	X
18		ajoneuvon rakenteellinen kestävyys		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

▼B

Nro	Artikla	Aihe	Säädösviite	Ajoneuvoluokat													
				L1e-A	L1e-B	L2e	L3e	L4e	L5e-A	L5e-B	L6e-A	L6e-B	L7e-A1	L7e-A2	L7e-B1	L7e-B2	L7e-C

▼C1

C1 AJONEUVON RAKENNEVAATIMUKSET JA YLEISET TYYPIHYVÄKSYNTÄVAATIMUKSET

▼B

1	20	virittämisenestojärjestelyt		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
2	25	tyyppi hyväksyntämenettelyjä koskevat järjestelyt		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
3	33	tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevat vaatimukset		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
4	18	kytkentä- ja kiinnityslaitteet		JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS
5	18	luvattoman käytön estävät laitteet		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
6	18	sähkömagneettinen yhteensopivuus		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
7	18	ulkonevat osat		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
8	18	polttoaineen varastointi		JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS
9	18	kuormalavat				JOS				X		JOS			JOS	JOS	JOS
10	18	massat ja mitat		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
11	21	ajoneuvon sisäinen valvontajärjestelmä					X	X	X	X	►M2 — ◀	►M2 — ◀	X	X	X	X	X
12	18	matkustajien kädensijat ja jalkatuet			X	JOS	JOS	JOS	JOS	JOS	X		JOS	JOS	JOS	JOS	
13	18	rekisterikilven tila		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
14	18	korjaamiseen ja huoltamiseen tarvittavat tiedot		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
15	18	seisontatuet		X	X		X										

▼**B**

Nro	Artikla	Aihe	Säädösviite	Ajoneuvoluokat													
				L1e-A	L1e-B	L2e	L3e	L4e	L5e-A	L5e-B	L6e-A	L6e-B	L7e-A1	L7e-A2	L7e-B1	L7e-B2	L7e-C
C2	TUTKIMUSLAITOKSIA KOSKEVAT VAATIMUKSET																
16	65	tutkimuslaitosten toimintavaatimukset ja arviointi															

Huom. katsaus liitteissä oleviin huomautuksiin esitetään liitteen VIII lopussa.

▼ **B**

LIITE III

Pienten sarjojen enimmäismäärät

Ajoneuvoalaluokka	Ajoneuvoalaluokan nimi	Pienet sarjat (tyyppikohtainen markkinolla saataville asetettujen, rekisteröityjen ja käyttöön otettujen ajoneuvojen vuotuinen yksikkömäärä)
L1e-A	Moottorilla varustettu polkupyörä	50
L1e-B	Kaksipyöräinen mopo	
L2e	Kolmipyöräinen mopo	
L3e	Kaksipyöräinen moottoripyörä	75
L4e	Kaksipyöräinen sivuvaunulinen moottoripyörä	150
L5e-A	Kolmipyörä	75
L5e-B	Hyötykolmipyörä	150
L6e-A	Kevyt maantiemönkijä	30
L6e-B	Mopoauto	150
L7e-A	Maantiemönkijä	30
L7e-B	Maastomönkijä	50
L7e-C	Nelipyörä	150

▼ **B**

LIITE IV

Tämän asetuksen soveltamisaikataulu tyyppihväksynnän osalta

Kohta	Kuvaus	(Ala)luokka	Uudet ajoneuvotyytit Pakollinen	Nykyiset ajoneuvotyytit Pakollinen	Vaatimustenmukaisten ajoneuvojen viimeinen rekisteröintipäivä
1.	Delegoidun säädöksen soveltaminen liitteessä II olevassa A osassa lueteltujen ympäristö- ja käyttövoimaominaisuuksia koskevien vaatimusten osalta				
1.1	Testityyppi I, pakokaasupäästötesti kylmäkäynnistyksen jälkeen	—	—	—	—
1.1.1	Testisykli	—	—	—	—
1.1.1.1	Testityyppi I, ECE R 47-säännön testisykli	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	31.12.2020
1.1.1.2	Testityyppi I, ECE R 40 säännön testisykli (soveltuvin osin ylimääräinen kaupunkiajosykli)	L5e-B, L7e-B, L7e-C	1.1.2016	1.1.2017	31.12.2020
1.1.1.3	Testityyppi I, WMTC, vaihe 2	L3e, L4e, L5e-A, L7e-A	1.1.2016	1.1.2017	31.12.2020
1.1.1.4	Testityyppi I, tarkistettu WMTC-pohjainen testisykli	L1e–L7e	1.1.2020	1.1.2021	
1.1.2	Testityyppi I, pakokaasupäästörajat		—	—	—
▼ M2					
1.1.2.1	Euro 4: liite VI, A1 osa	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	31.12.2020; luokat L2e-U ja L6e-B: 31.12.2024
1.1.2.2	Euro 4: liite VI, A1 osa	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2017	31.12.2020; luokat L3e-AxE ja L3e-AxT: 31.12.2024
1.1.2.3	Euro 5: liite VI, A2 osa	L1e–L7e	1.1.2020; luokat L2e-U, L3e-AxE, L3e-AxT ja L6e-B: 1.1.2024	1.1.2021; luokat L2e-U, L3e-AxE, L3e-AxT ja L6e-B: 1.1.2025	
▼ B					
1.2	Testityyppi II: päästötesti (nopeutetulla) joutokäyntinopeudella / vapaassa kiihdytyksessä				
1.2.1	Testityyppi II: päästötesti (nopeutetulla) joutokäyntinopeudella / vapaassa kiihdytyksessä	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	
1.2.2	Testityyppi II: päästötesti (nopeutetulla) joutokäyntinopeudella / vapaassa kiihdytyksessä	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2017	
1.3	Testityyppi III: ei kampikammiokaasupäästöjä				
1.3.1	Testityyppi III: ei kampikammiokaasupäästöjä	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	
1.3.2	Testityyppi III: ei kampikammiokaasupäästöjä	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2017	

▼ B

Kohta	Kuvaus	(Ala)luokka	Uudet ajoneuvotyypit Pakollinen	Nykyiset ajoneuvotyypit Pakollinen	Vaatimustenmukaisten ajoneuvojen viimeinen rekisteröintipäivä
1.4	Testityyppi IV: haihtumispäästöt		—	—	—
1.4.1	Polttoainesäiliön läpäisevyydesti	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2017	
1.4.2	Polttoainesäiliön läpäisevyydesti	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2016	
1.4.3	SHED-testausmenetelmä	L3e, L4e, L5e-A L7e-A	1.1.2016	1.1.2017	
1.4.4	SHED-testausmenetelmä	L6e-A	1.1.2017	1.1.2018	
1.4.5	SHED-testirajat, liite VI, C1 osa	L3e, L4e, L5e-A L7e-A	1.1.2016	1.1.2017	31.12.2020
1.4.6	SHED-testirajat, liite VI, C1 osa	L6e-A	1.1.2017	1.1.2018	31.12.2020
1.4.7	SHED-testi tai polttoaineen läpäisevyydesti 23 artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen tutkimusten tulosten mukaan	L1e-A, L1e-B, L2e, L5e-B, L6e-B, L7e-B, L7e-C	1.1.2020	1.1.2021	
1.4.8	SHED-testirajat, liite VI, C2 osa, 23 artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitettujen tutkimusten tulosten mukaan	L1e–L7e	1.1.2020	1.1.2021	
1.5	Testityyppi V: kestävyystesti (3)				
1.5.1	Euro 4, kestävyys ajokilometreinä, liite VII, A ja B osa	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	31.12.2020
1.5.2	Euro 4, kestävyys ajokilometreinä, liite VII, A ja B osa	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2017	31.12.2020
1.5.3	Euro 5, kestävyys ajokilometreinä, liite VII, A ja B osa	L1e–L7e	1.1.2020	1.1.2021	
1.6	Testityyppiä VI ei ole kohdennettu	—	—	—	—
1.7	Testityyppi VII: kasvihuonekaasupäästöjen / polttoaineen- tai energiankulutuksen määrittäminen ja kirjaus			—	
1.7.1	Testityyppi VII: kasvihuonekaasupäästöjen / polttoaineen- tai energiankulutuksen määrittäminen ja kirjaus	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	
1.7.2	Testityyppi VII: kasvihuonekaasupäästöjen / polttoaineen- tai energiankulutuksen määrittäminen ja kirjaus	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2017	
1.8	Testityyppi VIII: OBD ympäristötesti		—	—	

▼ **B**

Kohta	Kuvaus	(Ala)luokka	Uudet ajoneuvotyypit Pakollinen	Nykyiset ajoneuvotyypit Pakollinen	Vaatimustenmukaisten ajoneuvojen viimeinen rekisteröintipäivä
▼ M2 1.8.1	OBD I -järjestelmän toimintavaatimukset	L3e, L4e, L5e-A, L7e-A	1.1.2016	1.1.2017	31.12.2020
	OBD I -järjestelmän ympäristötestausmenetelmä (testityyppi VIII)				
	OBD I -järjestelmän ympäristötestikynnykset, liite VI, B1 osa				
1.8.2	OBD I -järjestelmän toimintavaatimukset, myös toimintatila, joka merkittävästi vähentää moottorin vääntömomenttia	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2020	1.1.2021	31.12.2024
	OBD I -järjestelmän ympäristötestausmenetelmä (testityyppi VIII)				
	OBD I -järjestelmän ympäristötestikynnykset, liite VI, B1 osa				
1.8.3	OBD I -järjestelmän toimintavaatimukset, myös toimintatila, joka merkittävästi vähentää moottorin vääntömomenttia	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2024	1.1.2025	
	OBD I -järjestelmän ympäristötestausmenetelmä (testityyppi VIII)				
	OBD I -järjestelmän ympäristötestikynnykset, liite VI, B2 osa				
1.8.4	OBD II -järjestelmän toimintavaatimukset lukuun ottamatta katalysaattorin valvontaa	L3e (paitsi L3e-AxE ja L3e-AxT), L4e, L5e-A, L7e-A	1.1.2020	1.1.2021	31.12.2024
	OBD II -järjestelmän ympäristötestausmenetelmät (testityyppi VIII)				
	OBD II -järjestelmän ympäristötestikynnykset, liite VI, B1 osa				
1.8.5	OBD II -järjestelmän toimintavaatimukset	L3e (paitsi L3e-AxE ja L3e-AxT), L4e, L5e-A, L7e-A	1.1.2024	1.1.2025	
	OBD II -järjestelmän ympäristötestausmenetelmät (testityyppi VIII)				
	OBD II -järjestelmän ympäristötestikynnykset, liite VI, B2 osa				

▼ B

Kohta	Kuvaus	(Ala)luokka	Uudet ajoneuvotyypit Pakollinen	Nykyiset ajoneuvotyypit Pakollinen	Vaatimustenmukaisten ajoneuvojen viimeinen rekisteröintipäivä
1.9	Testityyppi IX: melutaso ⁽³⁾				
▼ M2					
1.9.1	Melutason testausmenetelmä ja raja-arvot, liite VI, D osa	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	
1.9.2	Melutason testausmenetelmä ja raja-arvot ⁽³⁾ , liite VI, D osa	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2017	
▼ B					
1.9.3	E-säännöt nro 9, 41, 63 ja 92 sekä raja-arvot, liite VI, D osa	L1e–L7e			
▼ M2					
1.9.4	E-säännöt nro 9, 41, 63 ja 92 sekä niihin liittyvät uudet raja-arvot, joita komissio ehdottaa	L1e–L7e			
▼ B					
1.10	Käyttövoimaominaisuuksia koskevat testit ja vaatimukset, jotka liittyvät ajoneuvon suurimpaan rakenteelliseen nopeuteen, suurimpaan vääntömomenttiin, suurimpaan jatkuvaan nimellistehoon tai nettotehoon sekä suurimpaan huipputehoon				
1.10.1	Käyttövoimaominaisuuksia koskevat testit ja vaatimukset	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	
1.10.2	Käyttövoimaominaisuuksia koskevat testit ja vaatimukset	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2017	

▼ **B**

Kohta	Kuvaus	(Ala)luokka	Uudet ajoneuvotyypit Pakollinen	Nykyiset ajoneuvotyypit Pakollinen	Vaatimustenmukaisten ajoneuvojen viimeinen rekisteröintipäivä
2.	Delegoidun säädöksen soveltaminen liitteessä II olevassa B osassa lueteltujen ajoneuvon toimintaturvallisuusvaatimusten osalta ⁽³⁾				
2.1	Delegoidun säädöksen soveltaminen liitteessä II olevassa B osassa lueteltujen ajoneuvon toimintaturvallisuusvaatimusten osalta ⁽³⁾	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	
2.2	Delegoidun säädöksen soveltaminen liitteessä II olevassa B osassa lueteltujen ajoneuvon toimintaturvallisuusvaatimusten osalta ⁽³⁾	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2017	
2.3	Liitteen VIII mukaiset tehostetut turvaominaisuudet ⁽³⁾		—	—	
2.3.1	Automaattisesti kytkeytyvät ajovalot	L1e–L7e	1.1.2016	1.1.2016	
2.3.2	Laitteet turvallista kaarreajoa varten (tasauspyörästä tai vastaava)	L1e–L7e	1.1.2016	1.1.2017	
2.3.3	Kehittyneiden jarrujärjestelmien pakollinen asennus	L3e	1.1.2016	1.1.2017	—

▼ B

Kohta	Kuvaus	(Ala)luokka	Uudet ajoneuvotyypit Pakollinen	Nykyiset ajoneuvotyypit Pakollinen	Vaatimustenmukaisten ajoneuvojen viimeinen rekisteröintipäivä
3.	Delegoidun säädöksen soveltaminen ► <u>C1</u> liitteessä II olevassa C1 osassa lueteltujen ◄ ajoneuvon rakennevaatimusten osalta ⁽³⁾				
3.1	Delegoidun säädöksen soveltaminen ► <u>C1</u> liitteessä II olevassa C1 osassa lueteltujen ◄ ajoneuvon rakennevaatimusten osalta ⁽³⁾	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	
3.2	Delegoidun säädöksen soveltaminen ► <u>C1</u> liitteessä II olevassa C1 osassa lueteltujen ◄ ajoneuvon rakennevaatimusten osalta ⁽³⁾	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2017	

▼B

Kohta	Kuvaus	(Ala)luokka	Uudet ajoneuvotyypit Pakollinen	Nykyiset ajoneuvotyypit Pakollinen	Vaatimustenmukaisten ajoneuvojen viimeinen rekisteröintipäivä
4.	Täytäntöönpanosäädöksen soveltaminen hallinnollisten vaatimusten osalta ⁽³⁾				
4.1	Täytäntöönpanosäädöksen soveltaminen hallinnollisten vaatimusten osalta ⁽³⁾	L1e, L2e, L6e	1.1.2017	1.1.2018	
4.2	Täytäntöönpanosäädöksen soveltaminen hallinnollisten vaatimusten osalta ⁽³⁾	L3e, L4e, L5e, L7e	1.1.2016	1.1.2017	

Huom. katsaus liitteissä oleviin huomautuksiin esitetään liitteen VIII lopussa.

▼ **B**

LIITE V

▼ **M1**A) ► **C1** Ympäristöominaisuustestit ja -vaatimukset

L-luokan ajoneuvot voidaan tyyppihyväksyä vain siinä tapauksessa, että ne täyttävät seuraavat ympäristöominaisuusvaatimukset ◀

Testityyppi	Kuvaus	Vaatimukset: raja-arvot	Alaluokitusperusteet 2 artiklan ja liitteen I lisäksi	Vaatimukset: testausmenetelmät
I	Pakokaasupäästöt kylmäkäynnistyksen jälkeen	Liite VI, A osa	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liitteessä II oleva 4.3 kohta	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liite II
II	— Kipinäsytytysmoottori tai kipinäsytytysmoottorilla varustettu hybridi ⁽⁵⁾ : päästöt tavanomaisella ja nopeutetulla joutokäyntinopeudella — Puristusyttytysmoottori tai puristusyttytysmoottorilla varustettu hybridi: vapaakiihtyvyydesti	Direktiivi 2009/40/EY ⁽⁶⁾	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liitteessä II oleva 4.3 kohta	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liite III
III	Kampikammiokaasupäästöt	Ei päästöjä, suljettu kampikammio. Kampikammiopäästöt eivät saa päästä suoraan ympäröivään ilmaan mistään ajoneuvosta sen käyttöä aikana.	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liitteessä XI oleva 3.2 kohta	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liite IV
IV	Haihtumis päästöt	Liite VI, C osa	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liitteessä XI oleva 3.2 kohta	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liite V
V	Pilaantumista rajoittavien laitteiden kestävyys	Liitteet VI ja VII	SRC-LeCV: Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liitteen lisäyksessä 1 oleva 2 kohta USA:n EPA:n kestävyystestisykli: Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liitteen lisäyksessä 2 oleva 2.1	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liite VI
VI	Testityyppiä VI ei ole kohdennettu	Ei sovelleta	Ei sovelleta	Ei sovelleta

▼ **M1**

Testityyppi	Kuvaus	Vaatimukset: raja-arvot	Alaluokitusperusteet 2 artiklan ja liitteen I lisäksi	Vaatimukset: testausmenetelmät
VII	Hiilidioksidipäästöt, polttoaineenkulutus ja/ tai sähköenergian kulutus ja sähkökäyttöinen toimintasäde	Mittaus ja kirjaus, ei raja-arvoa tyyppihyväksyntää varten	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liitteessä II oleva 4.3 kohta	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liite VII
VIII	Valvontajärjestelmän (OBD) ympäristötestit	Liite VI, B osa	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liitteessä II oleva 4.3 kohta	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liite VIII
IX	Melutaso	Liite VI, D osa	Kun E-sääntö nro 9, 41, 63 tai 92 korvaa ympäristö- ja käyttövoimaominaisuuksia koskevassa delegoidussa säädöksessä säädetyt unionin omat vaatimukset, kyseisissä E-säännöissä vahvistetut (ala)luokitusperusteet (liite 6) on valittava viitaten testityypin IX melutasotesteihin.	Komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 134/2014 liite IX.

▼B

B) Hyväksyntään ja laajennuksiin liittyviä ympäristöominaisuuksia koskevien testivaatimusten soveltaminen

	Ajoneuvot, joissa on ottomoottori, hybridit mukaan luettuina										Ajoneuvot, joissa on dieselmoottori, hybridit mukaan luettuina		Puhtaat sähköajoneuvot tai paineilmalla toimivat ajoneuvot	Vetypolttokennoajoneuvot
	►C1 Yksi polttoaine ◀				Kaksi polttoainetta			Monta polttoainetta			Monta polttoainetta	Yksi polttoaine		
	►C1 Bensiini (E5) ◀	Nestekaasu	Maakaasu/Biometaani	Vety (H ₂)	Bensiini (E5)	Bensiini (E5)	Bensiini (E5)	Bensiini (E5)	Maakaasu/Biometaani	Diesel (B5)	Diesel (B5)			
				Nestekaasu	Maakaasu/Biometaani	Vety (H ₂)	Etanoli (E85)	Vetymaakaasu	Biodiesel					
Testityyppi I ⁽¹⁹⁾	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (vain B5)	Kyllä	Ei	Ei	
►M2 Testityyppi I ⁽¹⁹⁾ Hiukkasmassa (vain Euro 5) ◀	Kyllä	Ei	Ei	Ei	Kyllä (vain bensiini)	Kyllä (vain bensiini)	Kyllä (vain bensiini)	Kyllä (vain bensiini)	Ei	Kyllä (vain B5)	Kyllä	Ei / Kyllä paineilman osalta	Ei	
Testityyppi II ⁽¹⁹⁾ : myös savun opa-siteetti vain dieselmoottoreiden osalta	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (vain bensiini)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (vain maakaasu/biometaani)	Kyllä (vain B5)	Kyllä	Ei	Ei	
Testityyppi III ⁽¹⁹⁾	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Ei	Ei	
Testityyppi IV ⁽¹⁹⁾	Kyllä	Ei	Ei	Ei	Kyllä (vain bensiini)	Kyllä (vain bensiini)	Kyllä (vain bensiini)	Kyllä (vain bensiini)	Ei	Ei	Ei	Ei	Ei	

▼B

	Ajoneuvot, joissa on ottomoottori, hybridit mukaan luettuina										Ajoneuvot, joissa on dieselmoottori, hybridit mukaan luettuina		Puhtaat sähköajoneuvot tai paineilmalla toimivat ajoneuvot	Vetypoltto- kennoajoneu- vot
	►C1 Yksi polttoaine ◀				Kaksi polttoainetta			Monta polttoainetta			Monta polttoainetta	Yksi polttoaine		
	►C1 Ben- siini (E5) ◀	Nestekaasu	Maakaasu/ Biometaani	Vety (H ₂)	Bensiini (E5)	Bensiini (E5)	Bensiini (E5)	Bensiini (E5)	Maakaasu/ Biometaani	Diesel (B5)	Diesel (B5)			
					Nestekaasu	Maakaasu/ Biometaani	Vety (H ₂)	Etanoli (E85)	Vetymaakaasu	Biodiesel				
Testityyppi V ⁽¹⁹⁾	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä (vain ben- siini)	Kyllä (vain ben- siini)	Kyllä (vain ben- siini)	Kyllä (vain ben- siini)	Kyllä (vain maa- kaasu/bio- metaani)	Kyllä (vain B5)	Kyllä	Ei	Ei	
Testityyppi VII ⁽¹⁹⁾	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä (kumpikin polttoaine)	Kyllä	Kyllä (vain ener- giankulu- tus)	Kyllä (vain poltto- aineen-kulu- tus)	
Testityyppi VIII ⁽¹⁹⁾	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä (vain ben- siini)	Kyllä (vain ben- siini)	Kyllä (vain ben- siini)	Kyllä (vain ben- siini)	Kyllä (vain maa- kaasu/bio- metaani)	Kyllä (vain B5)	Kyllä	Ei	Ei	
Testityyppi IX ⁽¹⁹⁾	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	Kyllä	►C1 Ei ⁽²⁰⁾ Kyllä pai- neilman osalta ◀	►C1 Ei ⁽²⁰⁾ ◀	

Huom. katsaus liitteissä oleviin huomautuksiin esitetään liitteen VIII lopussa.

LIITE VI

Tyyppihyväksyntää ja tuotannon vaatimustenmukaisuutta koskevat epäpuhtauspäästöjen raja-arvot, OBD-kynnykset ja melutason raja-arvot

A) Pakokaasupäästörajat kylmäkäynnistyksen jälkeen

A1) Euro 4

Ajoneuvoluokka	Ajoneuvoluokan nimi	Käyttövoimaluokka	Euro-päästö luokka	Hiilimonoksi-	Kaikkien	Typen	Hiukkasten	Testisykli
				din (CO) massa	hiilivetyjen massa (THC)	oksidien (NO _x) massa	(PM) massa	
				L ₁ (mg / km)	L ₂ (mg / km)	L ₃ (mg / km)	L ₄ (mg / km)	
L1e-A	Moottorilla varustettu polkupyörä	Otto/Diesel/Hybridi	Euro 4	560	100	70		E-sääntö nro 47
L1e-B	Kaksipyöräinen mopo	Otto/Diesel/Hybridi	Euro 4	1 000	630	170	—	E-sääntö nro 47
L2e	Kolmipyöräinen mopo	Otto/Diesel/Hybridi	Euro 4	1 900	730	170	—	E-sääntö nro 47
L3e L4e ⁽⁷⁾ L5e-A L7e-A	— Kaksipyöräinen sivuvaunullinen ja -vaunun moottoripyörä — Kolmipyörä — Maantiemönkijä	Otto/Ottohybridi, v _{max} < 130 km/h	Euro 4	1 140	380	70	—	WMTC-testisykli, vaihe 2
		Otto/Ottohybridi, v _{max} ≥ 130 km/h	Euro 4	1 140	170	90	—	WMTC-testisykli, vaihe 2
		Diesel/Diesel-hybridi	Euro 4	1 000	100	300	80 ⁽⁸⁾	WMTC-testisykli, vaihe 2
L5e-B	Hyötykolmipyörä	Otto/Ottohybridi	Euro 4	2 000	550	250	—	E-sääntö nro 40
		Diesel/Diesel-hybridi	Euro 4	1 000	100	550	80 ⁽⁸⁾	E-sääntö nro 40
L6e-A L6e-B	Kevyt maantiemönkijä Mopoauto	Otto/Ottohybridi	Euro 4	1 900	730	170		E-sääntö nro 47
		Diesel/Diesel-hybridi	Euro 4	1 000	100	550	80 ⁽⁸⁾	E-sääntö nro 47
L7e-B L7e-C	Maastomonkijä Nelipyörä	Otto/Ottohybridi	Euro 4	2 000	550	250	—	E-sääntö nro 40
		Diesel/Diesel-hybridi	Euro 4	1 000	100	550	80 ⁽⁸⁾	E-sääntö nro 40

▼B

A2) Euro 5

Ajoneuvoluokka	Ajoneuvoluokan nimi	Käyttövoimaluokka	Euro-päästöluokka ⁽⁴⁾	Hiilimonoksidin (CO) massa	Kaikkien hiilivetyjen massa (THC)	Muiden hiilivetyjen kuin metaanin massa (NMHC)	Typen oksidien (NO _x) massa	Hiukkasten (PM) massa	Testisykli
				L ₁ (mg / km)	L _{2A} (mg / km)	L _{2B} (mg / km)	L ₃ (mg / km)	L ₄ (mg / km)	
L1e-A	Moottorilla varustettu polkupyörä	Otto/Diesel/Hybridi	Euro 5	500	100	68	60	4,5 ⁽⁹⁾	Tarkistettu WMTC-testisykli ⁽¹⁰⁾
L1e-B–L7e	Kaikki muut L-luokan ajoneuvot	Otto/Otto-hybridi	Euro 5	1 000	100	68	60	4,5 ⁽⁹⁾	Tarkistettu WMTC-testisykli
		Diesel/Diesel-hybridi		500	100	68	90	4,5	Tarkistettu WMTC-testisykli

▼**B**

B) Ajoneuvon sisäiseen valvontajärjestelmään sovellettavat päästörajat

B1) Euro 4, OBD I -järjestelmä

Ajoneuvoluokka	Ajoneuvoluokan nimi	Käyttövoimaluokka	Euro-päästöluokka	Hiilimonoksidin (CO) massa	Kaikkien hiilivetyjen massa (THC)	Typen oksidien (NO _x) massa	Testisykli
				OT ₁ (mg/km)	OT ₂ (mg/km)	OT ₃ (mg/km)	
L3e ⁽⁵⁾ L4e ⁽⁷⁾ L5e-A L7e-A	— Kaksipyöräinen sivuvaunullinen ja -vaunun moottoripyörä — Kolmipyörä — Maantiemönkijä	Otto/Ottohybridi, v _{max} < 130 km/h	Euro 4	2 170	1 400	350	WMTC-testisykli, vaihe 2
		Otto/Ottohybridi, v _{max} ≥ 130 km/h		2 170	630	450	WMTC-testisykli, vaihe 2
		Diesel/Diesel-hybridi		2 170	630	900	WMTC-testisykli, vaihe 2

▼**M2**▼**B**B2) Euro 5, OBD I -järjestelmä ja OBD II -järjestelmä ⁽⁴⁾

Ajoneuvoluokka	Ajoneuvoluokan nimi	Käyttövoimaluokka	Euro-päästöluokka	Hiilimonoksidin (CO) massa	Muiden hiilivetyjen kuin metaanin massa (NMHC)	Typen oksidien (NO _x) massa	Hiukkasten (PM) massa	Testisykli
				OT ₁ (mg / km)	L _{2B} (mg / km)	OT ₃ (mg / km)	OT ₄ (mg / km)	
► M2 L3e, L4e, L5e, L7e ◀	► M2 Kaikki L-luokan ajoneuvot lukuun ottamatta luokkia L1e, L2e ja L6e ◀	Otto/Ottohybridi	Euro 5	1 900	250	300	50	Tarkistettu WMTC-testisykli
		Diesel/Dieselhybridi	Euro 5	1 900	320	540	50	Tarkistettu WMTC-testisykli

▼B

C) Haihtumispäästörajat

C1) Euro 4

Ajoneuvoluokka	Ajoneuvoluokan nimi	Käyttövoimaluokka	Euro-päästöluokka	Kaikkien hiilivetyjen massa (THC) (mg/testi)	Testisykli
L3e L4e ⁽⁷⁾	Kaksipyöräinen sivuvaunullinen tai -vaunuton moottori- pyörä ⁽¹³⁾	Otto ⁽¹¹⁾	Euro 4	2 000	SHED
L5e-A	Kolmipyörä	Otto ⁽¹¹⁾	Euro 4		
L6e-A	Kevyt maantiemönkijä	Otto ⁽¹¹⁾	Euro 4		
L7e-A	Maantiemönkijä	Otto ⁽¹¹⁾	Euro 4		

▼B

C2) Euro 5

Ajoneuvoluokka ⁽¹²⁾	Ajoneuvoluokan nimi	Käyttövoimaluokka	Euro-päästöluokka	Läpäisevyydestä (mg/m ² /vuorokausi)		Kaikkien hiilivetyjen massa (THC) SHED-tes- tissä (mg/test)i
				Polttoainesäiliö	Polttoaineputkisto	
L1e-A	Mootorilla varustettu polkupyörä	Otto ⁽¹¹⁾	Euro 5	1 500	15 000	1 500
L1e-B	Kaksipyöräinen mopo		Euro 5	1 500	15 000	1 500
L2e	Kolmipyöräinen mopo		Euro 5	1 500	15 000	1 500
L3e L4e ⁽⁷⁾	Kaksipyöräinen sivuvaunullinen tai -vaunun moot- toripyörä		Euro 5			1 500
L5e-A	Kolmipyörä		Euro 5			1 500
L5e-B	Hyötykolmipyörä		Euro 5	1 500	15 000	1 500
L6e-A	Kevyt maantiemönkijä		Euro 5			1 500
L6e-B	Mopoauto		Euro 5	1 500	15 000	1 500
L7e-A	Maantiemönkijä		Euro 5			1 500
L7e-B	Maastomönkijä		Euro 5	1 500	15 000	1 500
L7e-C	Nelipyörä		Euro 5	1 500	15 000	1 500

▼B

D) Melutasorajat – Euro 4 ja Euro 5

Ajoneuvoluokka	Ajoneuvoluokan nimi	Euro 4 -melutaso ⁽¹⁴⁾ (dB(A))	Euro 4-testausmenetelmä ⁽¹⁶⁾	Euro 5 -melutaso ⁽¹⁵⁾ (dB(A))	Euro 5 -testausmenetelmä
L1e-A	Moottorilla varustettu polkupyörä	► <u>C1</u> 63 ◀	Delegoitu säädös /E-sääntö nro 63		E-sääntö nro 63
L1e-B	Kaksipyöräinen mopo, $v_{\max} \leq 25$ km/h	66			
	Kaksipyöräinen mopo, $v_{\max} \leq 45$ km/h	71			
L2e	Kolmipyöräinen mopo	76	Delegoitu säädös /E-sääntö nro 9		E-sääntö nro 9
L3e	Kaksipyöräinen moottoripyörä, sylinteritilavuus ≤ 80 cm ³	75	Delegoitu säädös /E-sääntö nro 41		E-sääntö nro 41
	Kaksipyöräinen moottoripyörä, 80 cm ³ < sylinteritilavuus ≤ 175 cm ³	77			
	Kaksipyöräinen moottoripyörä, sylinteritilavuus > 175 cm ³	80			
L4e	Kaksipyöräinen sivuvaunullinen moottoripyörä	80	► <u>C1</u> Delegoitu säädös/E-sääntö nro 9 ◀		► <u>C1</u> E-sääntö nro 9 ◀
L5e-A	Kolmipyörä	80	Delegoitu säädös /E-sääntö nro 9		E-sääntö nro 9
L5e-B	Hyötykolmipyörä	80			
L6e-A	Kevyt maantiemönkijä	80	Delegoitu säädös / ► <u>C1</u> E-sääntö nro 9 ◀		► <u>C1</u> E-sääntö nro 9 ◀
L6e-B	Mopoauto	80	Delegoitu säädös /E-sääntö nro 9		E-sääntö nro 9
L7e-A	Maantiemönkijä	80			
L7e-B	Maastomönkijä	80			

▼B

Ajoneuvoluokka	Ajoneuvoluokan nimi	Euro 4 -melutaso ⁽¹⁴⁾ (dB(A))	Euro 4-testausmenetelmä ⁽¹⁶⁾	Euro 5 -melutaso ⁽¹⁵⁾ (dB(A))	Euro 5 -testausmenetelmä
L7e-C	Nelipyörä	80			

Huom. katsaus liitteissä oleviin huomautuksiin esitetään liitteen VIII lopussa.

LIITE VII

Pilaantumista rajoittavien laitteiden kestävyys

A) L-luokan ajoneuvojen kestävyys ajokilometreinä

Ajoneuvoluokka	Ajoneuvoluokan nimi	Euro 4 -rajan ja Euro 5 -rajan ⁽⁴⁾ mukainen kestävyys ajokilometreinä
L1e-A L3e-AxT (x = 1, 2 tai 3)	— Moottorilla varustettu polkupyörä — Kaksipyöräinen trial-moottoripyörä	5 500
L1e-B L2e L3e-AxE (x = 1, 2 tai 3) L6e-A L7e-B	— Kaksipyöräinen mopo — Kolmipyöräinen mopo — Kaksipyöräinen enduro-moottoripyörä — Kevyt maantiemönkijä — Maastomönkijä	11 000
L3e L4e ⁽⁷⁾ L5e L6e-B L7e-C	— Kaksipyöräinen sivuvaunullinen tai -vaunuton moottoripyörä ($v_{\max} < 130$ km/h) — Kolmipyörä — Mopoauto — Nelipyörä	20 000
L3e L4e ⁽⁷⁾ L7e-A	Kaksipyöräinen sivuvaunullinen tai -vaunuton moottoripyörä ($v_{\max} \geq 130$ km/h) Maantiemönkijä	35 000

▼**B**

B) Huononemiskertoimet (DF)

Ajoneuvoluokka	Ajoneuvoluokan nimi	Euro 4 -kerroin (-) DF (-)				Euro 5 -kerroin ⁺ (⁴) (-)							
		CO	Hiilivedyt	NO _x	PM	CO	Hiilivedyt yhteensä (THC)		Muut hiilivedyt kuin me- taani (NMHC)		Typen oksidit (NO _x)		Hiukkaset (PM) ⁽¹⁷⁾ (⁴)
							Otto	Diesel (¹⁸)	Otto	Diesel	Otto	Diesel	
L1e–L7e	Kaikki	1,3	1,2	1,2	1,1	1,3	1,3	1,1	1,3	1,1	1,3	1,1	1,0

Huom. katsaus liitteissä oleviin huomautuksiin esitetään liitteen VIII lopussa.

▼ B

LIITE VIII

▼ C1Tehostetut toimintaturvallisuusvaatimukset ⁽²¹⁾▼ B

Aihe	Vaatimukset
Kehittyneiden jarrujärjestelmien pakollinen asennus	<p>a) Uudet alaluokan L3e-A1 moottoripyörät⁽²²⁾, joita asetetaan saataville markkinoilla, rekisteröidään tai otetaan käyttöön, on varustettava ajoneuvon valmistajan valinnan mukaan joko lukkiutumattomalla tai yhdistetyllä jarrujärjestelmällä tai kummallakin kehittyneen jarrujärjestelmän tyypillä.</p> <p>b) Uudet alaluokkien L3e-A2 ja L3e-A3 moottoripyörät, joita asetetaan saataville markkinoilla, rekisteröidään tai otetaan käyttöön, on varustettava lukkiutumattomalla jarrujärjestelmällä.</p> <p>Vapautus:</p> <p>Alaluokkien L3e-AxE (x = 1, 2 tai 3, kaksipyöräiset enduro-moottoripyörät) ja L3e-AxT (x = 1, 2 tai 3, kaksipyöräiset trial-moottoripyörät) vapautetaan kehittyneiden jarrujärjestelmien pakollisesta asennuksesta.</p>
Turvallinen kaarreajo kovapintaisilla teillä	L-luokan ajoneuvot on rakennettava siten, että kukin pyörä pääsee pyörimään eri nopeuksilla kaikin aikoina, jotta kaarreajo kovapintaisilla teillä on turvallista. Jos ajoneuvossa on lukittava tasauspyörästä, se on suunniteltava niin, että se on normaalisti lukitsemattomassa tilassa.
Ajoneuvon ja sen kuljettajan näkyvyyden parantaminen automaattisesti kytkeytyvillä valoilla	<p>L-luokan ajoneuvojen näkyvyyden parantamiseksi ne on varustettava seuraavilla:</p> <p>a) luokan L1e ajoneuvot: valaisimet ja merkkivalolaitteet, jotka vastaavat E-sääntöä nro 74 Rev2, jonka mukaan valaistusjärjestelmän on kytkeydyttävä toimintaan automaattisesti</p> <p>b) luokan L3e ajoneuvot: ajoneuvon valmistajan valinnan mukaan joko E-säännön nro 53 Rev2 ja sen muutosten 1 ja 2 mukaiset valaisimet ja merkkivalolaitteet tai E-säännön nro 87 Rev2 ja sen muutosten 1 ja 2 mukaiset erityiset huomiovalaisimet</p> <p>c) kaikkien muiden L-luokan alaluokkien ajoneuvot: automaattisesti toimintaan kytkeytyvä valaisinjärjestelmä tai valmistajan valinnan mukaan erityiset huomiovalaisimet, jotka kytkeytyvät toimintaan automaattisesti⁽²³⁾</p>

▼ B

Aihe	Vaatimukset
(Liitteen II B osan 3 kohta) Sähköturvallisuus	Sellaisten L-luokan ajoneuvojen, jotka on varustettu yhdellä tai useammalla sähkökäyttöisellä ajomootorilla ja joita ei ole kytketty pysyvästi sähköverkkoon, sähköiset voimalaitteet sekä niiden suurjännitekomponentit ja -järjestelmät, jotka on galvaanisesti kytketty sähköisen voimalaitteen suurjänniteväylään, on suunniteltava siten, että vältetään sähköturvallisuudelle aiheutuvat riskit E-säännön nro 100 ja ISO 13063 -standardin soveltuviin vaatimusten mukaisesti.
(Liitteen II B osan 4 kohta) Valmistajan lausuntoa koskevat vaatimukset, jotka liittyvät toimintaturvallisuuden kannalta ratkaisevan tärkeiden järjestelmien, osien ja varusteiden kestävyys testaukseen	Ajoneuvojen valmistajan on annettava lausunto, että 22 artiklan 2 kohdan mukaisesti valmistetut ajoneuvot pystyvät kestävästi suunniteltua tavallista käyttöä vähintään jäljempänä vahvistetun matkan, viiden vuoden kuluessa ensirekisteröinnistä. Matkan on oltava 1,5-kertainen verrattuna liitteessä VII vahvistettuun matkaan suorassa suhteessa kyseiseen ajoneuvoluokkaan ja siihen päästörajaan (eli Euro-rajaa), jonka mukaan ajoneuvo on määrätty tyyppihyväksyä; vaadittava matka ei kuitenkaan saa olla suurempi kuin 60 000 km missään ajoneuvoluokassa.
(Liitteen II B osan 5 kohta) Etu- ja takasuojarakenteita koskevat vaatimukset	L-luokan ajoneuvojen etu- ja takarakenteet on suunniteltava siten, että vältetään pistäviä tai leikkaavia ulkonevia osia, jotka voivat takertua tai merkittävästi lisätä haavoittuville tienkäyttäjille aiheutuvien vammojen vakavuutta tai repeämien mahdollisuutta törmäyksen yhteydessä. Tätä sovelletaan sekä ajoneuvon etu- että takarakenteeseen.
(Liitteen I B osan 10 kohta) Turvavöiden kiinnityspisteet ja turvavyöt	Turvavöiden kiinnityspisteitä ja turvavöiden asennusta koskevia pakollisia vaatimuksia sovelletaan luokkien L2e, L5e, L6e ja L7e korilla varustettuihin ajoneuvoihin.
(Liitteen II B osan 15 kohta) Ajoneuvossa matkustavien turvajärjestelmiä, kuten ajoneuvon sisävarusteita ja ajoneuvon ovia, koskevat vaatimukset	Luokkien L2e, L5e, L6e ja L7e korilla varustetut ajoneuvot on suunniteltava siten, että vältetään pistäviä tai leikkaavia ulkonevia osia, jotka voivat merkittävästi lisätä kuljettajalle ja matkustajille aiheutuvien vammojen vakavuutta. Ovilla varustetut ajoneuvot on suunniteltava siten, että varmistetaan, että oviin rakennetaan asiaankuuluvat lukot ja salvat.

▼B

Aihe	Vaatimukset
(Liitteen II B osan 17 kohta) Ajoneuvon rakenteellista kestävyyttä koskevat vaatimukset	Ajoneuvojen valmistajan on annettava lausunto, että vakavasta turvallisuusriskistä aiheutuvan palautusmenettelyn tapauksessa ajoneuvon rakenteita, komponentteja ja/tai osia koskevat, teknisiin laskelmiin, virtuaalitestausmenetelmiin ja/tai rakennetustaukseen perustuva erityisanalyysi annetaan pyynnöstä välittömästi hyväksyntäviranomaisen ja komission saataville. Ajoneuville ei myönnetä tyyppihyväksyntää, jos on syytä epäillä, pystyykö ajoneuvojen valmistaja toimittamaan tällaisen analyysin.

Huom. katsaus liitteissä oleviin huomautuksiin esitetään liitteen VIII lopussa.

▼ B**Huomautukset liitteissä I–VIII**

- 1) Liitteessä I annetut tehon raja-arvot perustuvat sähkökäyttöisten ajoneuvojen kohdalla suurimpaan jatkuvaan nimellistehoon ja polttomoottorikäyttöisten ajoneuvojen kohdalla suurimpaan nettotehoon. Ajoneuvon painoa pidetään yhtä suurena kuin sen ajokuntoista massaa.
- 2) Luokan L3e ajoneuvon luokitus alaluokkaan sen mukaan, onko sen suurin rakenteellinen nopeus enintään 130 km/h vai enemmän kuin 130 km/h, ei riipu sen luokituksesta teholtaan alaluokkaan L3e-A1 (vaikkei ajoneuvo todennäköisesti saavutakaan nopeutta 130 km/h), L3e-A2 tai L3e-A3.
- 3) 'X' tarkoittaa, että tässä asetuksessa vahvistetaan kyseistä aihetta ja luokkaa koskevat pakolliset vaatimukset; yksityiskohtaiset vaatimukset vahvistetaan tässä taulukossa mainituissa artikloissa ja asiakirjaviitteissä.

'JOS' tarkoittaa "jos asennettu". Jos taulukossa tarkoitettu järjestelmä, komponentti tai erillinen tekninen yksikkö on asennettu ajoneuvoon, koska se on pakollinen vain joissakin tähän luokkaan kuuluvissa ajoneuvoissa, sen on täytettävä delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä vahvistetut vaatimukset. Niin ikään jos ajoneuvojen valmistaja päättää vapaaehtoisesti asentaa ajoneuvoon kyseisen järjestelmän, komponentin tai erillisen teknisen yksikön, sen on täytettävä delegoiduissa säädöksissä ja täytäntöönpanosäädöksissä vahvistetut vaatimukset.

Jos taulukon kenttä on tyhjä, se tarkoittaa, että tässä asetuksessa ei vahvisteta kyseistä aihetta ja luokkaa koskevia vaatimuksia.

- 4) Ks. 23 artiklan 4 ja 5 kohta.
- 5) Jos (hybridi)moottorissa on moottorin pysäyttävä ja käynnistävä stop-start-toiminto, valmistajan on varmistettava, että polttomoottori käy tavanomaisella ja nopeutetulla joutokäyntinopeudella. Ajoneuvolla on voitava tehdä vapaakihtyvyydesti, joka tehdään dieselmootorin sisältäville käyttövoimajärjestelmille.
- 6) Moottoriajoneuvojen ja niiden perävaunujen katsastuksesta 6 päivänä toukokuuta 2009 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/40/EY (EUVL L 141, 6.6.2009, s. 12).
- 7) Sovellettavien päästörajojen täyttymistä edellytetään ainoastaan siltä perusajoneuvona olevalta kaksipyöräiseltä moottoripyörältä, johon sivuvaunu on asennettu.
- 8) Ainoastaan dieselmootorit, myös esim. silloin, kun hybridissä on dieselmootori.
- 9) Sovelletaan ainoastaan bensiinikäyttöisiin suorasuihkutusmoottoreihin (DI).
- 10) Asetuksen 23 artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitettua ympäristövaikutustutkimuksessa on ilmoitettava myös, olisiko muiden L-luokkaan kuuluvien ajoneuvojen kuin luokan L3e ja alaluokkien L5e-A ja L7e-A ajoneuvojen päästötestaus aiheellista sisällyttää tarkistettuun WMTC-sykliin.
- 11) Bensiinillä, bensiiniseoksilla tai etanolilla toimivat ottomoottorit.
- 12) Haihtumispäästöjen rajoittamisen kustannustehokkuutta arvioidaan 23 artiklan 4 ja 5 kohdassa tarkoitettua ympäristövaikutustutkimuksessa, jonka komissio teettää. Mahdollista kustannustehokasta polttoainesäiliön ja polttoainesyötön läpäisevyydestä arvioidaan tutkimuksessa vaihtoehtona SHED-tes-tille niiden alaluokkien ajoneuvojen osalta, joihin haihtumispäästötestausta ei vielä sovellettu (ks. 23 artiklan 4 ja 5 kohta).
- 13) $v_{\max} \geq 130$ km/h.

▼B

- 14) Siihen asti kun unioni liittyy E-sääntöihin nro 9, 41, 63 ja 92 ja hyväksyy ne UNECE WP29:ssä ja unionissa, asiaan liittyvät vastaavat Euro 4 -melurajat (esim. luokkien L3e ja L4e moottoripyörien osalta säännön nro 41 liitteessä 6 vahvistetut) mukaan luettuina, L-luokan ajoneuvojen on noudatettava liitteessä VI olevassa D osassa lueteltuja raja-arvoja. Kun unioni on hyväksynyt E-säännöt nro 9, 41, 63 ja 92, niistä tulee pakollisia, liitteessä VI olevassa D osassa lueteltuja raja-arvoja vastaavat melurajat mukaan luettuina, ja ne korvaavat ympäristö- ja käyttövoimaominaisuuksia koskevista vaatimuksista annetussa delegoidussa säädöksessä vahvistetut testausmenetelmät.
- 15) Vahvistettavia Euro 5 -melurajoja muutetaan erillisessä säädöksessä, joka hyväksytään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan mukaista tavallista lainsäätämistä noudattaen.
- 16) Melutestausmenetelmät esitetään tämän asetuksen nojalla annettavassa delegoidussa säädöksessä, joka korvataan aikanaan E-säännöillä nro 9, 41, 63 ja 92.
- 17) Ainoastaan suorasuihkutteisat ottomoottorit ja dieselmoottorit.
- 18) Sovelletaan myös hybridiajoneuvoihin.
- 19) Testityyppien kuvaukset, viittaukset raja-arvoihin ja testausmenetelmät testityyppien I–IX osalta, ks. liite V.
- 20) Sähkökäyttöisten ja hybridisähkökäyttöisten ajoneuvojen osalta vain hiljaisia ajoneuvoja koskevat meluvaatimukset.
- 21) Tehostettujen turvallisuusvaatimusten soveltamispäivät, ks. liite IV.
- 22) Luokan L4e ajoneuvoihin (sivuvaunulliset moottoripyörät) ei sovelleta kehittyneiden jarrujärjestelmien pakolliseen asentamiseen liittyviä vaatimuksia a ja b.
- 23) Jotta polttomoottori voidaan käynnistää, valaisinjärjestelmä saa kytkeytyä pois toiminnasta moottorin käynnistämisen aikana enintään 10 sekunnin ajaksi.

LIITE IX

Vastaavuustaulukko
(81 artiklassa tarkoitettu)

Direktiivi 2002/24/EY	Tämä asetus
1 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta	2 artiklan 1 kohta
1 artiklan 1 kohdan toinen alakohta	2 artiklan 2 kohta
1 artiklan 1 kohdan kolmas alakohta	1 artiklan 1 kohdan toinen alakohta
1 artiklan 2 ja 3 kohta	2 artiklan 1 kohta, 4 artikla, liite I
2 artikla	3 artikla
3 artikla	26 ja 27 artikla
4 artiklan 1 kohta	29 artiklan 1 ja 2 kohta, 18 artikla
4 artiklan 2 kohta	29 artiklan 1 kohta, 33 artikla
4 artiklan 3 kohta	33 artiklan 3 kohta
4 artiklan 4 kohta	—
4 artiklan 5 kohta	33 artiklan 1 ja 3 kohta
4 artiklan 6 kohta	29 artiklan 3 kohta
5 artiklan 1 kohta	29 artiklan 10 kohta ja 30 artiklan 3 kohta
5 artiklan 2 kohta	29 artiklan 10 kohta
5 artiklan 3 kohta	29 artiklan 4 kohta
6 artiklan 1 kohta	29 artiklan 5 kohta
6 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta	29 artiklan 7 kohta
6 artiklan 2 kohdan toinen alakohta	29 artiklan 8 kohta
7 artiklan 1 kohdan ensimmäinen alakohta	38 artiklan 1 kohta
7 artiklan 1 kohdan toinen alakohta	38 artiklan 2 kohta
7 artiklan 2 kohta	—
7 artiklan 3 kohta	56 artiklan 2 kohta
7 artiklan 4 kohta	39 artiklan 2 kohta
7 artiklan 5 kohta	56 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta
7 artiklan 6 kohta	56 artiklan 2 kohdan toinen alakohta
8 artiklan 1 kohta	39 artiklan 1 kohta

▼B

Direktiivi 2002/24/EY	Tämä asetus
8 artiklan 2 kohta	39 artiklan 2 kohta
9 artiklan 1 kohta	9 artikla ja 37 artiklan 4 kohta
9 artiklan 2 kohta	34 artiklan 1 kohta
9 artiklan 3 kohta	34 artiklan 1 ja 3 kohta
9 artiklan 4 kohta	35 ja 36 artikla
9 artiklan 5 kohta	37 artiklan 4 kohta
10 artiklan 1 kohta	49 artiklan 1 kohta
10 artiklan 2 kohta	49 artiklan 3 kohta
10 artiklan 3 kohta	49 artiklan 6 kohta
10 artiklan 4 kohta	49 artiklan 7 kohta
11 artikla	—
12 artikla	48 artikla
13 artikla	—
14 artiklan 1 kohdan a alakohta	6 artiklan 1 kohta
14 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohta	67 artiklan 1 kohta, 64 artikla
14 artiklan 1 kohdan b alakohdan ii alakohta	—
14 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta	—
14 artiklan 2 kohdan toinen alakohta	63 artiklan 3 kohta
15 artiklan 1 ja 2 kohta	6 artiklan 2 ja 3 kohta
15 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan i alakohta	42 artikla
15 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan ii alakohta	2 artiklan 2 kohdan e alakohta
15 artiklan 3 kohdan toinen alakohta	—
15 artiklan 3 kohdan b alakohta	—
15 artiklan 4 kohta	—
16 artiklan 1 ja 2 kohta	44 artikla
16 artiklan 3 kohta	40 artikla
17 artikla	72, 74 ja 75 artikla
18 artiklan 1 kohta	73 artiklan 1 kohta
18 artiklan 2 kohta	73 artiklan 2 kohta
19 artikla	—

▼B

Direktiivi 2002/24/EY	Tämä asetus
20 artikla	—
21 artikla	77 artiklan 1 kohta
22 artikla	—
23 artikla	—
24 artikla	—